ДУМА®

ЛЕГАЛЕН ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg
DUMA newspaper
DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 15 СЕПТЕМВРИ | 2017 ГОДИНА/27 | БРОЙ 181 (7778)

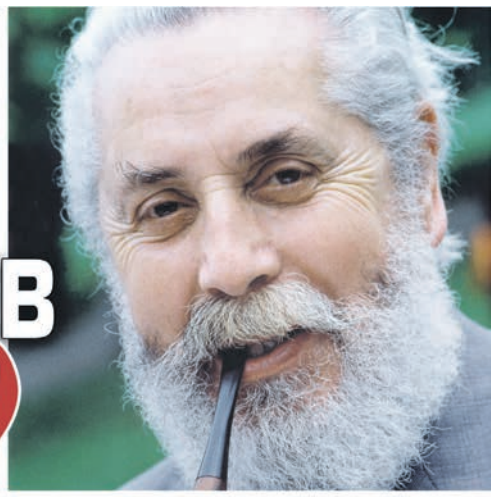

ПЪРВИ ЗВЪНЕЦ

Нова учебна година - с нови проблеми

8, 9

СТЕФАН ПРОДЕВ на 90

11, 12, 29, 30

Властта се размърда за българския език в Украйна

Киев да не забравя, че правата на малцинствата са част от преговорите за ЕС, предупреди Илияна Йотова

Властта най-после се размърда за образователната реформа в Украйна. Законът, който ограничава преподаването на роден език след 5 клас, е гласуван на 5 септември в украинския парламент, а Борисов се сети чак в сряда, че той нарушава правата на бесарабските българи.

Трябва да се реагира остро на всички нива, призова вицепрезидентът Илияна Йотова. "Реформата ще затрудни българчетата да учат в наши университети. Киев да не забравя, че правата на малцинствата са част от преговорите за влизане в ЕС, предупреди тя. По инициатива на Сергей Станишев български евродепутати изпратиха отворено писмо до президента Петро Порошенко и го призоваха да наложи вето върху закона.

2

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Дияна Копринкова: Апатичността е причина за обезлюдяването на България

21

Неделник

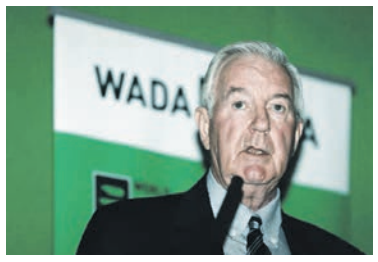
Благородният Берберовски род от Сливен - на 300 години

14

Филип Киркоров представя у нас новото си шоу, посвещава го на децата си

32

Пълен провал на антируската допинг истерия

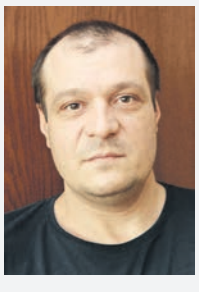
39

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Патриарх Неофит оглави вчера литургията за Кръстовден в катедралата "Св. Александър Невски" София

НЯКОЛКО ДУМИ

Георги ГЕОРГИЕВ

СМОТАНЯЦИ

Не се питайте защо на българското правителство му бяха нужни почти две недели, за да се задейства заради новия украински образователен закон, да не говорим, че той се подготвяше отдавна и не е паднал като метеорит. То си е такова нашето гербаджийско правителство - комплексирано пред чужденците и смотано, когато трябва да се опъне на някой, закрилян от "началниците" на премиера Бойко Борисов.

Така и сега. Чакаха десетина дена, оглеждаха се и ослушваха се да видят дали няма да им се случи нещо на унгарците и румънците, дето скочиха веднага като ужилени. Като видяха, че няма нищо страшно, взеха да разиграват пиесата: "Захариева, веднага, посланика, министъра, другия министър, Порошенко, телефона, аз така на него, а той така на мене".

Не се подвеждайте по загрижеността на Борисов. Той довчера хал-хабер си нямаше за какво става дума. И Захариева си нямаше понятие, и сигурно още няма. Това е чисто рефлекторна хиперактивност, с която се замазва бездействието относно пълзящата репресия срещу малцинствата от страна на закриляното от САЩ националистическо правителство. Тези хора не са загрижени за българите в Украйна и потъпкването на правото им да се учат на роден език. Те са загрижени само за имиджа си.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Йотова призова за остра реакция към образователната реформа в Украйна

Български евродепутати настояват за отмяна на спорния закон

Юлия КУЛИНСКА

Трябва да се реагира много остро на всички нива на новоприетия закон за образованието в Украйна. Това заяви вицепрезидентът Илияна Йотова пред журналисти в НС вчера. По думите ѝ реформата засяга не само България, но и другите малцинства. "Украйна дължи отговор дали ще защитава правата на малцинствата или няма да го прави. Дали ще има малцинства в Украйна или няма да има. При положение, че в законодателството им има признати малцинства, те трябва да се ползват с всички права. Желанието да се премахне изучаването на майчин език след 5 клас означава затрудняване на децата, които ще завършат гимназиален клас, да учат в българските университети, защото няма да са конкурентоспособни на останалите", подчерта Йотова. Тя уточни, че не трябва да се забравя, че всяка година се разглеждат доклади за Украйна и за пътя ѝ за реално членство в ЕС, а една от главите е правата на малцинствата.

Йотова обаче изрази опасенията си, че реформата вече се е случила, защото законът е гласуван на 5 септември в украинския парламент.

По-рано български евродепутати подкрепиха отворено писмо до президента на Украйна Петро Порошенко, което призовава за налагане на вето върху новоприетия закон за образованието, който ограничава преподаването на роден език след 5 клас.

Позицията, подкрепена от 38 евродепутати от 6 държави, бе изготвена в отговор на одобрените от Върховната рада спорни текстове, налагащи ограничения върху достъпа на малцинствата в страната, в това число българското, до обучение на майчин език. Темата беше разисквана на редовната среща на българските евродепутати в Страсбург по инициатива на лидера на ПЕС Сергей Станишев. В писмото членовете на ЕП от България, Полша, Румъния, Словакия, Унгария и Хърватия изразяват загриженост, че новият закон противоречи на международните ангажименти, поети от Украйна, като част от споразумението за сътрудничество с ЕС, накърнява правата на малцинствата и нагнетява етническо напрежение.

"Българските граждани в Украйна категорично не трябва да стават жертва на вътрешно- и външнополитически игри в резултат от един двустранен конфликт. Спазването на правата на европейските граждани в Украйна се следи с внимание от ЕП. Имам уверението, че въпросът ще бъде повдигат официално от делегацията на ЕП, която е на мисия в Киев през следващата седмица", съобщи Станишев.

От украинското министерство на образованието се оправдаха, че в Украйна няма нито едно изцяло българско училище. Според просветния министър Павел Хобзей в страната имало едва 78 души, които се обучават на български език.

В сряда премиерът Бойко Борисов възложи на министрите на външните работи и на образованието и науката да проведат разговори с украинските си колеги и да изразят притесненията на България относно приетия закон. Той ще настоява за разговор с украинския президент Порошенко.

Станишев смята, че позицията на Юнкер отговаря на националния ни интерес

Юлия ИВАНОВА

Речта на президента на ЕК Жан-Клод Юнкер в сряда за състоянието на ЕС зададе много добра посока за България. Това коментира вчера пред журналисти президентът на ПЕС Сергей Станишев в кулоарите на Народното събрание. По думите му в нея има няколко важни възможности и новини за страната ни. "Една от тях е да няма Европа на няколко скорости. Има сили, които се стремят към това, но то ще я разедини, ще я направи фрагментирана и по-слаба, каквато не е визията на президента Юнкер и отговаря на нашия национален интерес", подчерта Станишев. Трябва да бъдем в ядрото на интеграцията в ЕС, категоричен е лидерът на европейските социалисти. Според Станишев важно послание за нас в речта е Шенген. Правителството трябва да направи офанзива към всички страни, особено към тези, които досега са ни пречили, за да постигнем този резултат, посъветва Станишев. "Позицията на Юнкер е важна за разширяването на еврозоната и България не трябва да пропуска тази възможност. Ние сме много по-подготвени от редица страни, защото има валутен борд, но трябва да има национален план за действие, а първата стъпка е молба за членството в ERM 2, което не означава членство в зоната", посочи Станишев. Много важно е Европа да стане социална и затова призовах Юнкер ЕК да изработи план за действие, съобщи Станишев. Не смятам Русия за основна заплаха за сигурността на България, ако погледнем света, в който живеем, коментира Станишев правителствения доклад за състоянието на националната сигурност. Той отбеляза, че миграционните потоци, тероризмът са истинските заплахи за сигурността.

Европейската програма за умения не е социална, смята Момчил Неков

"Нужно е да се засили социалното измерение на програмата за умения. Предложеният от ЕК пакет от мерки не предлага дългосрочна визия, която да обхваща и предучилищното образование. Борбата с ранното отпадане от училищната система за съжаление също не е застъпена. В ЕС има около 70 млн. души, които нямат базови умения като четене, писане и смятане". Това заяви евродепутатът социалист Момчил Неков по време на обсъждането на резолюцията по доклада "Нова програма за умения за Европа", на която е докладчик. Той смята, че единственият начин за преодоляването на проблема е инвестирането в приобщаващо образование, което да отговаря на социалните предизвикателства и да осигурява равен достъп за всички.

"Програмата за умения има за цел да намали несъответствието между уменията, които хората придобиват чрез образованието, и тези, необходими в реална работна среда. Тя е предназначена да подобри качеството и приложимостта на уменията, за да отговори на нуждата от бързо променящ се пазар на труда и да повиши разбирането за уменията и квалификациите на европейския пазар на труда", обясни Неков.

Бившият председател на ВАС защити избора на наследника си

Председателят на Върховния административен съд Георги Колев, чийто мандат изтича през ноември, заяви, че не вижда никакви причини новият състав на Висшия съдебен съвет да избира негов наследник. В понеделник с мнозинство от 20 срещу 5 гласа ВСС избра ръководителя на тт отделение на ВАС Георги Чолаков за следващ председател на съда. Решението им трябва да бъде потвърдено с указ на президента Румен Радев. В сряда вечерта обаче в интервю държавният глава даде знак, че това може и да не се случи. Според него от чисто процедурна гледна точка е било редно новият състав на ВСС да избере следващия председател. Радев заяви още, че проучва въпроса дали да подпише указа за назначаване и е нужно време за неговото решаване. Малко по-рано от "Правосъдие за всеки" пък призоваха президента да откаже да назначи наследника на Георги Колев, предложен му от ВСС. Като причина неправителствената организация посочи, че процедурата за ключовия избор е била "непрозрачна, немотивирана и изпълнена с огромно съмнение за външен натиск".

Интервюто с Румен Радев четете на стр. 31

Промените в КСО не регламентират ясно защитата на хората

Някои от промените в Кодекса за социално осигуряване не са в полза нито на осигурените лица, нито на дейността на пенсионните фондове, каза депутатът от БСП Георги Гьоков по време на дебатите по промените в Кодекса за социално осигуряване. Според Гьоков тези промени ще се окажат несполучливи. Депутатът отчете като сериозни пропуски в законопроекта липсата на ясен регламент за защита на правата на хората на изхода на допълнителното пенсионно осигуряване и липсата на регламент за разработване и предлагане на разнообразни пенсионни продукти.

Според вносителите от МС промените целят да бъдат защитени интересите и повишено доверието на осигурени и пенсионери към фондовете за допълнително пенсионно осигуряване. Предложенията включват по-високи изисквания към корпоративното управление на дружествата, квалификацията и обучение на осигурителните посредници, облекчаване на режима на промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурените от един в друг фонд и др.

Гьоков бе категоричен, че някои от промените нарушават утвърдени принципи при реализирането на правата в пенсионното осигуряване и създават проблеми при функционирането на солидарния първи стълб и взаимоотношението му с втория. По думите му МС е избързал с разработването на промените. "Аз ще гласувам "въздържал се" и ще агитирам ПГ на "БСП за България" да направи същото", заяви Гьоков. С гласовете на мнозинството проектът бе приет на първо четене.

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

В България сме парламентарна република, но с правителствено управление. В България сме правителствена, а не неправителствена демокрация

ДЕПУТАТЪТ ОТ ГЕРБ ГЕОРГИ МАРКОВ

НС отхвърли ветото на президента върху текст от екозакона

Заради целесъобразност рушим основите на правовата държава, даваме закона на КС, заяви Корнелия Нинова

Юлия КУЛИНСКА

НС отхвърли вчера наложеното от президента Румен Радев вето върху текст от Закона за опазване на околната среда, в който се предвижда да отпадне втората съдебна инстанция при обжалване оценките за въздействието на околната среда на големи инвестиционни проекти от национален интерес. Измененията бяха гласувани на 27 юли 2017 г. Веднага след това партии, както и 27 неправителствени организации, 14 от които сезираха ЕК, поискаха държавният глава да наложи вето върху закона. Според тях в този вид той ще отслаби съдебния контрол върху законосъобразността на мегапроектите в областта на преноса на газ и нефт, автомагистралите, ТЕЦ-овете и ядрената енергетика.

На 8 август президентът наложи вето с аргумента, че държавата трябва да създава не само регулации за съхраняването и възпроизводството на околната среда, но и за ефективен контрол за тяхното прилагане. Такъв контрол се осъществява именно от административните съдилища, чиято правозащитна функция се реализира на две инстанции. Според държавния глава премахването на втората инстанция намалява интензитета на защитата, необходима за гарантиране на околната среда като конституционно призната ценност. Тогава Радев изрази увереност, че НС ще намери добрия баланс между приоритетното изграждане на значими стратегически обекти и контрола за спазване на законността.

Неочаквано в дебатите в пленарната зала се включи лидерът на БСП Корнелия Нинова, която е с травма след преживения пътен инцидент. "ПГ на "БСП за България" няма да подкрепи второто гласуване на Закона за опазване на околната среда. Ще подкрепим ветото на президента", заяви тя от трибуната на НС. Според Нинова темата има две измерения. "Първото е за правото с правни аргументи, а втората е като политици да се опитаме да погледнем по-широко на принципите и на морала, на правовата държава и функционирането на държавността", подчерта Нинова.

Ако приемете втори път Закона за околната среда, БСП го внася в КС, защото не може заради целесъобразност да погазваме законосъобразност, предупреди Нинова мнозинството.

"Нека първо да погледнем себе си. Политическите сили през тези години какво направиха? Колко пъти си позволихме заради целесъобразност да погазим законосъобразност?", попита Нинова. По думите ѝ в тази зала са взимани много противоконституционни решения. Така стъпка по стъпка се рушат държавността и взаимният контрол между властите и това трябва да е големият разговор тук, призова Нинова.

Независимо от аргументите на социалистите поправките бяха приети с 138 гласа "за", 78 депутати бяха против, а двама се въздържаха. Текстовете отново предвиждат отпадане на втората инстанция при обжалването на ОВОС на големи инвестиционни проекти с национално значение.

Въпреки изричните препоръки на лекарите лидерът на БСП Корнелия Нинова дойде в НС с шина на врата, за да защити ветото на президента. Пред журналисти в кулоарите тя разказа какво точно се е случило при верижния сблъсък в центъра на София преди три дни, когато пострада при катастрофа. "Това е улица "Шипка", по която се кара бавно. Колата пред нас спря внезапно без видима причина. Спряхме след нея и изведнъж последва силен удар отзад. Ние пък ударихме автомобила пред нас. Тогава главата ми се удари в предното стъкло", обясни Нинова. "Имам мозъчно сътресение и счупен шип на прешлена отзад на врата. Ще отсъствам две седмици. В болнични съм. Дойдох само заради ветото, защото е важно гласуване и уважение към президента", заяви Нинова. Според нея катастрофата е случайна и няма друга причини за случилото се. Не си падам по конспирации, пошегува се Нинова. Тя отново благодари на всички, които са ѝ изказали съпричастност и пожелания за бързо оздравяване и са ѝ изпратили цветя в централата на БСП. Особено ме трогнаха питките, които няколко жени ми изпратиха на "Позитано", просълзи се Нинова.

Вицепрезидентът откри изложба „Големите на 20 век" на Валентин Кардамски

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Политици, журналисти и приятели разгледаха изложбата

Юлия ИВАНОВА

Вицепрезидентът Илияна Йотова откри изложбата "Големите на 20 век" на художника Валентин Кардамски, която беше подредена в Клуба на народния представител в парламента. За 28 години български преход Вальо е успял без много думи и изразни средства да го "закачи на стените" в НС, заяви Йотова. Ако се забравят тези образи, означава да изтрием себе си, подчерта тя. Йотова обяви, че една от картините ще бъде поставена на стената в президентството. Антон Кутев, с чието съдействие е организиран вернисажът, съобщи, че ПГ на "БСП за България" ще закупи портрета на Радой Ралин. Освен него изложбата представя изображения на Георги Калоянчев, Стоянка Мутафова, Йордан Радичков, Людмила Живкова, Жельо Желев, Николай Добрев, Ахмед Доган, Цар Борис Трети и други.

С част от средствата от закупените картини ще бъде подпомогнато ателие "Прегърни ме", за развитие на талантливи деца, лишени от родителски грижи.

СОЦИАЛИСТИТЕ: ОКОЛНАТА СРЕДА Е НАЦИОНАЛЕН ИНТЕРЕС. НЕ МУ ПОСЯГАЙТЕ!

"Околната среда е национален интерес, гарантиран от Конституцията. Не му посягайте!", призова секретарят на ПГ на "БСП за България" Филип Попов. Той припомни, че в Конституцията ясно е записано, че една от основните функции на съдебната власт е да защитава правата и законните интереси на гражданите и юридическите лица. Как съдебната власт, и в частност ВАС, ще изпълни това свое конституционно задължение, когато управляващите въвеждат ограничения?, попита Попов.

"В принципа за разделение на властите "Власт, власт възпира" е включен и съдебният контрол. Искате да реформирате съдебната власт, но това, което правите с този закон, е противопоказно за развитието на ефективността на съдебната власт", обясни социалистът. Според него така се рушат принципите на достъп до правосъдие, справедлив процес, защитата на обществения и национален интерес чрез съдебен инстанционен контрол за законосъобразност на актовете на първа и втора съдебна инстанция.

"Явно имате някакъв комплекс от държавния глава. На няколко пъти натяквате, че отхвърлянето на ветото му ще бъде голяма победа за вас. Когато го преодолеете, то няма да е заради доводите, които изтъквате, а защото имате мнозинство и ДПС е с вас", заяви Драгомир Стойнев.

Не може да се борим със злоупотребата с права, като ги отнемате, обърна се към мнозинството Крум Зарков. Ако тръгнем по този път, бързо ще се окажем там, където никой не иска да бъде, предупреди той.

Не бива да се гледа на всички НПО-та като на рекетьори, да им се размахва пръст и на това да се ръкопляска въодушевено, възмути се социалистът Атанас Костадинов. Той призна, че има практики на злоупотреба, но това не означава, че всички ги вършат. Когато вие смятате, че с отрязването на втората инстанция ще се движат по-бързо казусите, това означава, че знаете изхода от едно обжалване, обърна се Костадинов към управляващите.

РАЙОНЕН СЪВЕТ НА БСП
„Младост" - София

На 19.09.2017 г. от 18.30 часа,

в клуба на БСП, "Младост" 1, бл. 76 ще се проведе СРЕЩА

с БОРИС ЦВЕТКОВ, съветник в СОС.

НАЦИОНАЛНИЯТ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ ВИ КАНИ НА

ВЕЧЕР на АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН

На Анжел Вагенщайн ще бъде връчена НАГРАДАТА НА НС НА БСП ЗА ПОЛИТИЧЕСКА ЖУРНАЛИСТИКА И ПУБЛИЦИСТИКА „ГЕОРГИ КИРКОВ-МАЙСТОРА" ЗА 2017 ГОДИНА, с която той бе удостоен в навечерието на Националния събор на БСП „Бузлуджа 2017".

Ще бъде показан документалният филм „АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН: ИЗКУСТВОТО Е ОРЪЖИЕ" (2017) на режисьорката Андрея Саймън от американската филмова студия „Аркадия". Очакваме Ви на 20 септември 2017 г., сряда, от 18.00 ч. в Националния клуб на БСП, ул. „Позитано" №20

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

БСП разкритикува изпълнението на столичния бюджет за 2016 г.

Социалистите в София ще работят за сигурността, за промени в Закона за устройство и застрояване и за по-добро обслужване от „Топлофикация”

Деси ВЕЛЕВА

В първата сесия от новия политически сезон на Столичния общински съвет групата на БСП разкритикува изпълнението на бюджета за миналата година. Приемането на доклада за финансовия документ бе една от първите точки, които съветниците разгледаха през първия си работен ден. Докладът обаче не бе подкрепен от социалистите, които се въздържаха при гласуването му. Те обобщиха, че бюджетът е планиран удобно, за да се изпълни лесно, както са предупреждавали.

Иван Таков от БСП припомни, че някои пера в приходната част да подценени, а други - като инвестиционната програма - надценени. Той изтъкна, че приходите от дивиденти са изпълнени едва на 13%, разходите за отбрана и сигурност - на 72%, а капиталовите - 86%. В същото време има преизпълнение при такса смет, като са похарчени 114 млн. лв., а са събрани 198 млн. лева. Таков попита къде са отишли допълнителните средства, след като те могат да се използват целево само за чистота.

Зам.-председателят на групата на БСП Милка Христова заяви, че с колегите си очаква следващата година да се приеме по-напрегнат бюджет. Тя напомни на кмета Йорданка Фандъкова, че има сериозен проблем с качеството на изпълнение на инвестиционната програма. Няма обект, за който изпълнителят да не е глобен или граждани да не сигнализират за проблем, обобщи Христова.

Социалистите обещаха да бъдат безкомпромисни при отстояването на интересите на столичани

Преди началото на първата редовна сесия председателят на групата социалисти Калоян Паргов поздрави колегите си и представи част от приоритетите през този политически сезон. Сред тях са сигурността по време на европредседателството, приемането на промени в Закона за устройство и застрояване на София, подобряване на качеството на услугите, които се предоставят от “Топлофикация”- София, както и битка с дисбаланса при развитието на централната градска част и крайните квартали. Общинската икономика също има нужда от по-ефективно управление, както и социалните услуги, транспортът и здравеопазването, обобщи Паргов.

СИСТЕМАТА ЗА ЗАРЕЖДАНЕ НА АБОНАМЕНТНИ КАРТИ ПРЕГРЯ

Системата за зареждане на абонаментите карти за пътуване в градския транспорт в София прегря през последните дни. Заради масовото зареждане на документи от ученици и студенти се оказа, че системата не издържа и непрекъснато блокира. Освен това самото зареждане става бавно и столичани се налага да чакат дълго на опашки, оплакаха се хората.

Всички столични общинари на война с НИКМИ

Деси ВИОЛЕТОВА

Всички общински съветници подкрепят битката на главния архитект на столицата Здравко Здравков срещу апетитите на фирмата НИКМИ да стои небостъргач в зелена площ в кв. “Стрелбище”. Общинарите гласуваха вчера решение да прекратят производството по одобряване на Подробен устройствен план за имоти в квартала, с което на практика лишават от правно основание инвеститора да иска разрешение за строителство. Това е първата стъпка в борбата за запазване на зелената площ, обобщиха управляващите и допълниха, че целият СОС застава зад главния архитект. Самият Здравков припомни, че казусът е възникнал след спорно решение на ВАС от ноември миналата година, с което де факто съдът му нарежда да издаде разрешение за строителство. Той е провел повече от 10 срещи с инвеститорите и е видял основно нагло и арогантно поведение. Предложил им е друг общински терен за размяна, но от НИКМИ не са се съгласили. Здравков допълни, че един от собствениците на НИКМИ - Милчо Благоев, е подал сигнал срещу самия него за отказ да изпълни решението на ВАС. Според сигнала главният архитект героизира случая и не спазва съдебно решение, разказа Здравков.

Борисов свикал щаб в дома си за отвлечения Адриан

Премиерът Бойко Борисов свикал експертен щаб в дома си за отвличането на Адриан Златков. Това стана ясно от разказа на бащата на отвлечения Тони Златков. Късно вечерта след отвличането премиерът му се обадил и го поканил на гости в дома си. Затова Златков бил безкрайно благодарен на премиера. “Чисто бащински изрази съчувствие за цялата ситуация и ме увери, че институциите ще са на място”, обясни бащата. В дома на Борисов бил сформиран трети щаб по случая. Бащата изрази благодарност за съчувствието и съдействието на полицаите, които изключително се издигнали в очите му, противно на “идеята, че нищо не правят”. Златков обясни, че е поддържал връзка с МВР през цялото време, тъй като никой не можел да я изолира. В същото време той призна, че лично помолил МВР да не го следят. За самото предаване на откупа Тони Златков разказа, че е хвърлил парите от един мост, както му било наредено. Благодарение на помощта на приятели и партньори Златков успял да събере сумата за около 4-5 дни. По негови думи имало и изисквания в какви банкноти да бъдат предадени парите. Не е имало заплахи, че синът му ще бъде убит. По мнение на Тони Златков и похитителите са избягвали допълнително драматизиране.

Коментар стр. 10

На 15 септември 2017 г. се навършват

9 години от кончината

на

доктор Елена Димитрова Трайкова

Главен асистент, кандидат на медицинските науки на Токсикология.
Член на Районния съвет на БСП „Овча купел” (2005 -2008).

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА Й ПАМЕТ!

Градски съвет на БСП - София

Обвиниха биячите от Асеновград

Районната прокуратура в Асеновград внесе в съда обвинителен акт срещу 11 души, задържани за побоя над деца-гребци в Асеновград на 26 юни. Това са Яшар С., Исмет Л., Славчо М., Ангел М., Васил И., Костадин М., Емрал Р., Абдраман А., Стефан Д., Асен А., и Джавет Ю. Обвинението срещу тях е в хулиганство, извършено с особена дързост и цинизъм и в съучастие. Емрал и Стефан са предадени на съд и за закана за убийство, а Васил и Абдраман - и за нанасяне на средна телесна повреда по хулигански подбуди.

30 свидетели са разпитани по делото, извършени са множество разпознавания и експертизи. Първоначално в ареста влязоха деветима от обвиняемите, други двама бяха задържани седмица по-късно в асеновградското село Боянци. Обвиняемите обжалваха мярката си за неотклонение, двама от тях - баща и син, бяха пуснати с парична гаранция. Останалите и досега са в ареста, тъй като обвинението се внася преди законния двумесечен срок.

Установено е, че две от момчетата от спортния клуб са имали нанесени средни телесни повреди. Единият от тях е получил фрактура на китката на ръката, а другият е имал два счупени прешлени.

Инцидентът предизвика серия от протести в Асеновград.

ВСС увеличи заплатите на магистратите със 7%

С 7 на сто се увеличават заплатите на всички магистрати. Това бе решено на едно от последните заседания на Висшия съдебен съвет. Увеличението ще е със задна дата - от 1 септември. Последното увеличение на парите на магистрати и съдебни служители бе преди година. Средствата ще дойдат от икономии в бюджета на съдебната власт от близо 6,5 млн. лева и допълнителни 2 млн. лв. от остатък от миналата година. Увеличението на заплатите не засяга самите членове на Висшия съдебен съвет, някои от които след дни се връщат на магистратските си позиции. Още миналата година парите им бяха изравнени с тези на тримата големи в съдебната власт, а те пък са обвързани със заплатите на президента и премиера и се увеличават автоматично.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Пожарникари и полицаи плашат с протести всеки ден

Вътрешният зам.-министър искал 2000 евро заплата за колегите си, ама нямало как, обещаха 800 комплекта дрехи за огнеборците до 3 месеца

Пожарникари и полицаи се зарекоха да правят всекидневни протести след 5 януари 2018 г., ако дотогава не бъдат изпълнени исканията им за по-високи заплати. Те се събраха за пореден път вчера да покажат недоволството си пред Народното събрание.

Огнеборците докараха пожарна кола, за да покажат в какви условия и техника работят всеки ден. Според изискванията на професията в един такъв автомобил трябва да има шестима души, а обикновено са двама или трима.

Зам.-председателят на СФСМВР Илия Кузманов заяви, че не са залагали протестиращите да са много, защото "влизат в икономичен режим". Той допълни, че мястото за протеста не е случайно избрано, тъй като през 2015 г. на 20 метра от НС те са прекарали в една палатка 44 дни в протест със социални и икономически искания, свързани с физическото оцеляване на пожарникарите. Тогава имало разбиране и е била приета наредба, отложена за 1 август тази година. Оказало се обаче, че дирекцията не е в състояние да я изпълни.

Снимки Емилия КОСТАДИНОВА

Пожарникарите показаха нагледно пред НС с каква техника и облекла работят

Междувременно вътрешният зам.-министър Стефан Балабанов заяви, че не бива да бъде обвиняван в липсата на диалог, тъй като през последните 4 месеца имало 6 съвета за социално партньорство. Той увери, че всичко, което синдикатите казвали, се докладвало на минутата на министър Валентин Радев. Балабанов искал колегите му да получават по 2000 евро на месец, но бюджетът на държавата не го позволявало. Той не уточни с колко процента ще се вдигнат все пак заплатите през следващата година.

По повод вчерашния професионален празник на пожарникарите директорът на пожарната главен комисар Николай Николов обеща до 2-3 месеца доставка на 750-800 комплекта с дрехи за огнеборците. Освен това 22 сгради щели да бъдат реновирани. Николов също искал по-високи заплати за колегите си. Той изрази уважението си към пожарникарите, които протестирали, но били само малка част от всички работещи.

500 оръжейници блокираха Прохода на републиката

Работниците от оръжейния завод "Емко" в Трявна подновиха протестите си. Те настояват за възстановяване на търговския лиценз на дружеството, който бе временно замразен през юли, заради установени нарушения при съхранението на боеприпаси и взривни вещества. За кратко протестиращите блокираха движението през Прохода на републиката, но до инциденти не се стигна. Протестът на оръжейниците от Трявна и село Белица започна със скандирания "Мафия", "Лъжат ни" и "Искаме да работим". Работниците се опасяват, че ще загубят работата си и че държавата им е обявила война.

Според директора на оръжейния завод "Емко" Славчо Димиев срещу дружеството има целенасочена държавна атака. Той заговори за тайни изнудвания, с впрягане на всички държавни институции, които под заплаха изпълняват наредените им действия за атака срещу фирмата. Според Димиев заради нечии интереси, вероятно икономически, искат един от големите работодатели да не съществува. Тези хора, които водят война, или по-точно подстрекават държавата да води война срещу нас, сигурно си имат имена, но този въпрос би трябвало да се зададе на ръководството на държавата, на правителството или на хора, които разследват, заяви Славчо Димиев.

ТРУС ОТ 3,5 ПО РИХТЕР РАЗЛЮЛЯ ПЕРНИШКО

Земетресение е регистрирано в района на Перник вчера сутрин. Трусът е настъпил малко в 4,53 ч., а силата му е била 3,5 по Рихтер, съобщиха от Националния институт по геофизика, геодезия и география при БАН.

Епицентърът се намира на 7 километра от Перник, в близост до с. Мещица, където в края на май 2012 г. имаше друго земетресение с магнитуд 5,8 по Рихтер. Както и тогава, вчерашният трус също е бил усетен в Перник и в София.

БЪЛГАРИЯ ВЪВЕЖДА КОНТРОЛ ЗА ФАЛШИВИ ЛЕКАРСТВА

Аида ПАНИКЯН

До 9 февруари 2019 г. във всички страни от ЕС трябва да бъде въведена специална система, която да предотврати навлизането на фалшиви лекарства в страната. България е една от първите 5 страни, която се подготвя за този процес, обясниха пред депутатите от здравната комисия в парламента представители на сдружението "Българската организация за верификация на лекарствата". Предполага се, че на българския пазар годишно около 1% от лекарствата са фалшиви, но това прави около 1,5 млн. опаковки, обясниха от сдружението. Има ли у нас достатъчно лаборатории за химически анализ, за да установят каква част от дадено лекарство е активната му съставка, попита представителите на здравните власти депутатът от БСП проф. Георги Михайлов. Той бе категоричен, че е необходим сериозен контрол и върху интернет търговията на лекарства, тъй като често тежко болни, изпаднали в безизходица заради липсващи или нерегистрирани у нас лекарства търсят решение на проблема си именно в интернет.

Според директорката на ИАЛ доц. Асена Стоименова необходими са промени както в Наказателния кодекс, така и в Закона за лекарствата в хуманната медицина. Тя обясни, че когато ИАЛ прави проверки за фалшиви лекарства, продавани по интернет, акциите са съвместни с ГДБОП, но обикновено се стига до сървъри, които са в чужбина.

Кой ще финансира изработването на системата, няма ли въвеждането й да изисква назначаването на допълнителен персонал в аптеките, попита депутатът от БСП доц. Георги Йорданов. Изграждането на системата се финансира от вноските на фармацевтичните компании към европейското сдружение за верификация на лекарствата, а българските производители внасят таксите си само в българското сдружение. Търговците на едро и аптеките трябва да имат специален баркод-четец, който струва около 150 до 200 евро, а аптеките не е необходимо да променят софтуера си. Планира се у нас тестовете на системата да започнат в началото на 2018 г. и тя да навлезе на всички нива по това време догодина.

ТРИ МЕСЕЦА БЕЗ КНИЖКА И ГЛОБА ЗА КАРАНЕ В АВАРИЙНАТА ЛЕНТА

Юлия КУЛИНСКА

Разходите за извършване на медицинско или химическо изследване за установяване на концентрацията на алкохол или наркотици в кръвта вече ще се плащат от шофьорите, решиха депутатите вчера с приемане на текстове от Закона за движение по пътищата на второ четене. Това ще става, след като полицейски служители са установили наличие в кръвта им над 0,5 промила или тест е показал, че водачът е употребил наркотици. Ако шофьорът откаже да го проверят с дрегер или тест за наркотици, ще плати в болницата за биологичните проби - изследване на кръв, урина или слюнка. КАТ ще отнема книжката на шофьорите, хванати с над 0,5 промила или употребили наркотици, докато не платят разходите за изследванията си, за до 18 месеца.

Шофьорите, движещи се в аварийната лента на автомагистралата, ще се наказват с глоба от 1000 лв. и с лишаване от книжка за 3 месеца.

ДУМА®

Абонамент 2017

ЦЕНИ:

1 месец – 9,00 лв.

3 месеца – 27,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

1 месец – 3,00 лв.

3 месеца – 9,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.IX.2017 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.IX.2017 г.
и редакцията на в–к ДУМА до 20.IX.2017 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

За 64 000 фирми има риск от фалит

България е на 11 място сред 13 държави по обявени в несъстоятелност компании за миналата година

Ася ГАРДЕЛИ

Обявените в несъстоятелност фирми у нас през 2016 г. бележат спад от 35,6% в сравнение с предходната година. 592 са били обявените в несъстоятелност компании през 2015 г., а през 2016 г. това са 381 фирми, или 0,1% от всички активни компании в страната ни. Данните огласи вчера на пресконференция Милена Виденова, управител на "Кофас" в България. Въпреки това компаниите с много висока степен на риск от фалит в страната са 64 000, като нарастването е с 23,5%, или с 12 200 компании повече. Това показват резултатите от проучване за несъстоятелността в региона на Централна и Източна Европа за миналата година, като за България анализът е изготвен върху финансовите отчети на действащите в страната ни около 400 000 компании. Според изследването с 3% нараства и делът на фирмите, които са определени като недостатъчно стабилни. Това са компании, които работят в сферата на търговията на дребно и едро, операции с недвижими имоти, ресторантьорство и сухопътен транспорт.

Едно от най-големите притеснения за българските предприемачи е несигурната икономическа среда у нас, каза Милена Виденова. Според изследването основните причини за фалитите в България са лошата събираемост на вземанията, нарастващият брой проблемни плащания и липсата на работна ръка във всички сфери.

Отраслите, при които се наблюдава най-голям брой обявени в несъстоятелност фирми през миналата година, са търговията на дребно и едро, операции с недвижими имоти, строителство, дейности с храни и напитки. Фирмите от ИТ сектора, производството на машини и оборудване, образованието, горското стопанство, както и от фармацевтичния сектор са с най-нисък брой несъстоятелности или без такива.

В топ 5 на застрашените компании са тези от строителния бранш, металургия, търговия на едро и на дребно и транспорт. В България транспортният сектор е рисков, защото при неплащане срокът за събиране се оказва най-дълъг и труден, коментира Виденова.

За миналата година страната ни се нарежда на 11 място между 13 страни от Централна и Източна Европа по несъстоятелност на фирмите. Първенството за най-много компании, обявени в несъстоятелност за 2016 г. и за предходната, държи Унгария. Според Милена Виденова това е резултат от законодателни промени в страната. За миналата година с най-малко фирми, обявени в несъстоятелност, е Естония - 335, Словакия - 345, и България - 381, а за предходната година това са Естония - 131, Словакия - 446, и България - 592.

Броят на несъстоятелностите в Централна и Източна Европа спада с 14% през 2015 г. и с 6% през 2016 г. Причините са различни за всички страни. Строителството в целия регион остава рисков сектор. Прогнозата за 2017 г. е намаляване на фирмите в риск от региона с 3,9% и с 2,3% за 2018 г., съобщи още Виденова.

Фирмите от строителния сектор са най-застрашени от фалит и у нас, и в страните от региона на Централна и Източна Европа

ВАЛЕРИ СИМЕОНОВ СЕ ПОХВАЛИ, ЧЕ Е СВАЛИЛ ОТ ПОСТА ШЕФКАТА НА ДНСК

Вицепремиерът Валери Симеонов се похвали във фейсбук, че шефката на ДНСК Милка Гечева е освободена от поста. Все още няма официално съобщение по въпроса. "Макар със закъснение, в това управление нещата се случват. Преди два месеца и половина поисках освобождаването на Милка Гечева от длъжността началник на Дирекция за национален строителен контрол, поради сериозни съмнения за покриване на незаконните плажни дискотеки на мутрите на плажа Слънчев бряг юг. Заведението Какао, Кубанита, The One, както и любимото ми Бедрум, са построени в разрез с нормативните уредби за преместваеми обекти и се простират на декари площ върху дюните. Това обаче не попречи на Гечева да отговори на моя сигнал за нарушения с констатацията, че няма нарушения. Тези, както и други констатации на ДНСК и регионалните им поделения по морето, ме мотивираха да поискам оставката й. От вчера госпожата е освободена. Вярвам, че следващият началник на ДНСК ще се съобразява единствено със закона и няма да угодничи на закононарушителите, независимо с кои на властта са свързани те", написа вицепремиерът.

Милка Гечева беше назначена за началник на дирекцията през 2010 г. 3 години по-късно обаче беше освободена от кабинета "Орешарски". Тогава лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов заяви, че причината е разрушаването от страна на властите на така нареченото "Весело село" на митничарите на брега на язовир "Ивайловград". Бившият регионален министър Лиляна Павлова обвини кабинета на Пламен Орешарски в чистка и каза, че Гечева е "отличен специалист, експерт и управленец". По времето на служебното правителство на Близнашки тя беше възстановена на поста.

МОСКОВСКИ С НОВ СРОК ЗА ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА КОНЦЕСИЯТА НА ЛЕТИЩЕТО

Транспортният министър Ивайло Московски си даде нов срок за възобновяване на процедурата за концесия на летище София. Концесията може да бъде рестартирана до месец и половина - два, заяви Московски. През юни той заяви, че подновяването на процедурата, което ГЕРБ определи като един от приоритетите си, може да започне през септември.

От думите му стана ясно, че преговори с трите банки, на които властта се надява да окажат съдействие за анализите и процедурата по концесиониране - Световната банка, Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие, продължават. В момента, в който приключим преговорите, ще обявим процедурата, заяви министърът. По думите му анализите трябва да бъдат актуализирани. От думите му стана ясно още, че ще бъде коригирано авансовото плащане, за което управляващите настояват, с цел средствата да бъдат насочени към оздравяването на БДЖ. Ще има промяна предвид разрешената от ЕК държавна помощ за БДЖ, заяви министърът.

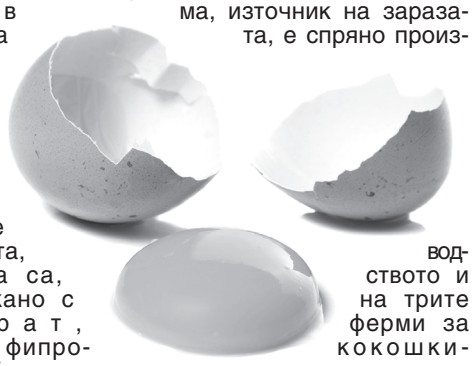
За първите осем месеца на годината през летището са преминали над 4,3 млн. души, което е увеличение от 41% спрямо същия период на миналата година. През август летището е посрещнало с 33% повече пътници, или общо 615 544. През същия месец се увеличават и туристическите чартъри - повече от два пъти спрямо същия месец на 2016 г. Най-предпочитани дестинации в разгара на лятото бяха Гърция, Турция и Испания. На летището оперират 29 авиокомпании, които изпълняват полети до 84 летища в 27 държави от Европа и Близкия изток.

Откриха яйца с фипронил в търговската мрежа

Откриха фипронил в български производител на яйца. Това съобщи на извънредна пресконференция вчера министърът на земеделието, храните и горите Румен Порожанов. Той уточни, че става въпрос за пакетиращ център за яйца, в който те се предават от три птицеферми - това са консоциум "Агробизнес АД с две птицеферми и "Агроинвест продукт" АД с една.

В самия склад са възбранени всички количества яйца - над 50 хил. на брой, същата фирма има склад за търговия на едро в София и там също са възбранени над 109 хил. яйца, посочи д-р Любомир Кулински от Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ). Проследени са по този начин дистрибуторите и в търговската мрежа са възбранени над 99 хил. яйца. Явно е, че фермерът е извършил нарушение на правилата, съмненията са, че е пръскано с препарат, съдържащ фипронил, без той да е разрешен за такъв вид дейност, посочи Кулински. Тези яйца поетапно ще бъдат унищожавани до доказване на произхода на проблема, ще бъдат уведомени и съответните органи на прокуратурата, добави той.

До установяване на конкретната птицеферма, източник на заразата, е спряно производството и на трите ферми за кокошки-носачки, каза Любомир Кулински. Установеното количество 0,027 милиграма на килограм фипронил е значително ниско и е под допустими стойности. Опасната доза е 0,72 милиграма на килограм.

От БАБХ предупредиха потребителите да не купуват яйца от партиди с номера 3BG04001; 1BG04001 и 3BG04003. Част от яйцата са попаднали в търговската мрежа - в два по-големи търговски обекта и няколко по-малки в София и околностите, казаха още от БАБХ.

Ако някой потребител е закупил яйца с тези номера, да не ги консумира, а да ги върне там, откъдето ги е купил, препоръчаха експертите. Няма данни яйца от тези фирми да са напускали страната.

Само преди седмица министър Порожанов увери, че няма опасни храни по магазините в България.

Над 18% ръст на новите коли у нас от началото на годината

От началото на годината до края на август регистрираните нови автомобили у нас са се увеличили с 18,1% на годишна база до общо 19 556 автомобила, показват данните на Асоциацията на автомобилните производители в Европа (ACEA).

Регистрациите на нови автомобили в България са скочили с 15,5% през август спрямо година по-рано до 2344 автомобила.

Регистрациите на нови автомобили в Европейския съюз плюс Швейцария, Норвегия и Исландия са се увеличили с 5,5% до 903 143 превозни средства спрямо 855 689 година по-рано, сочат данните на асоциацията, които показват ускоряване на регистрациите в сравнение с ръста от 2,1% през юни и 2,6% през юли. За осемте месеца от началото на годината продажбите са се увеличили с 4,4% до 10,6 млн. автомобила. ACEA събира данни за 28-те държави членки на Европейския съюз, с изключение на Малта, плюс Швейцария, Норвегия и Исландия.

www.duma.bg

Снимки БГНЕС

В Лондон протестиращи настояха за справедливост при разследването на причините за пожара в "Гренфел тауър", при който загинаха близо 80 души. Трагедията извади наяве много нередности при строителството и поддръжката на сградата

Брюксел не харесва „Северен поток 2"

Според еврокомисарите проектът не отговаря на целите на ЕС

Проектът "Северен поток 2" не подпомага целите на Енергийния съюз на Евросъюза, заяви по време на сесия на Европейския парламент в Страсбург еврокомисарят по енергетиката и климатичните промени Мигел Анхел Канете.

"Той се отклонява от целите на Енергийния съюз, докато нашите цели са да повишим сигурността на доставките при конкурентен пазар на газ", каза Канете. Той подчерта, че "трябва да има диверсификация на източниците", но реализацията на проекта няма да допринесе за това.

"Говорим за това, че е необходим конкретен правен режим. Газопроводът "Северен поток 2" е в особена ситуация и това трябва да се отчита", каза еврокомисарят.

Същевременно Канете подчерта, че "мнозинството страни от ЕС приветстват мандата за "Северен поток 2".

По-рано Канете каза, че "Европейската комисия иска да води преговори с Русия за постигане на специален режим, който да отговоря на всички принципи на енергийното законодателство на ЕС, за да се запази функционирането на вътрешния европейки енергиен пазар".

На 9 юни Еврокомисията поиска от членките на ЕС мандат за водене на преговори с Русия за изграждането на газопровода "Северен поток 2". На 26 юни ЕК представи проекта си за мандат на Съвета на ЕС, след което беше дадено време за проучването му.

Както поясни по-рано зам.-председателят на ЕК с ресор Енергиен съюз Марош Шефчович, Еврокомисията смята да води преговори с Русия за изработването на междуправителствено споразумение, което да гарантира съответствието на този документ с "международните и европейските енергийни норми".

Това включва прозрачност при функционирането на газопровода, недискриминационно формиране на тарифи, гарантиране на достъп до тръбопровода на независими компании, както и гарантиране на независимостта на оператора на бъдещия газопровод.

Въвеждането в експлоатация на "Северен поток 2" е насрочено за края на 2019 година. Тръбопроводът трябва да минава по дъното на Балтийско море от руското крайбрежие до брегове на Германия. Пропускателната способност на всяка от двете тръби ще е 27,5 млрд. куб. м годишно.

Новият газопровод ще удвои мощността на първия "Северен поток", който следва същия маршрут. Капиталните разходи се оценяват на 8 млрд. евро, а общата стойност на проекта е 9,9 млрд. евро.

За планиране на строителството и експлоатацията на газопровода беше създадена швейцарската компания Nord Stream 2 AG, която сега е собственост на "Газпром".

Австрия не ни иска в Шенген

Австрийският канцлер - социалдемократът Кристиан Керн, и външният министър - консерваторът Себастиан Курц, отхвърлиха призива на председателя на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер за бързото приемане на България, Румъния и Хърватия в еврозоната и Шенгенската зона, съобщи Ройтерс.

Керн, който се изправя срещу Курц на парламентарните избори на 15 октомври, коментира пред местно радио, че еврозоната и Шенген не трябвало да се разширяват, докато данъчните измами, практиката да се възлага работа на по-евтини източноевропейски работници и нарушенията на лимитите за държавния дълг не бъдат преодолени като проблеми.

"Просто няма смисъл от разширяването на еврозоната, преди тези проблеми да бъдат разрешени, защото иначе проблемите ще станат по-големи", изтъкна Керн, като посочи мъките на Гърция, която от години е на ръба на фалита, като христоматиен пример за подобни проблеми. "Еврозоната и Шенгенската зона са отворени за всички, но само за онези, които отговарят на критериите", отсече Курц.

МАДРИД ЗАПЛАШИ ДА ДРЪПНЕ ШАЛТЕРА НА КАТАЛУНИЯ

Правителството на Испания може да разпореди да бъде прекъснато електричеството в избирателните секции в деня на провеждането на референдума за независимост на Каталуния, съобщи ТАСС, като цитира вестник "Ел Мундо". Ден по-рано от офиса на главния прокурор на Испания съобщиха, че разследват повече от 700 каталунски кметове, понеже сътрудничат за организирането на всенародното допитване, което е блокирано от Конституционния съд. От прокуратурата са наредили на полицията да бъдат задържани, ако не прекратят дейността си за референдума, насрочен за 1 октомври.

МОСКВА ОСЪДИ ЗАБРАНАТА НА САЩ ВЪРХУ ПРОДУКТИ НА „КАСПЕРСКИ"

Външното министерство на Русия осъди решението на САЩ да забрани употребата на продукти на руската компания за киберсигурност "Касперски Лаб" във всички правителствени агенции. "Медиите: "Вътрешното министерство на САЩ твърди, че продуктите на "Касперски" представляват заплаха за сигурността." Това е честна конкуренция, изразена в три реда", написа иронично във фейсбук говорителката на външното министерство Мария Захарова.

От руското посолство в САЩ също коментираха темата, като заявиха, че решението на американските власти предизвиква "съжаление", като това отлага перспективите за възстановяване на двустранните отношения.

Вътрешното министерство на САЩ нареди всички институции от администрацията във Вашингтон да намерят решения, за да заменят употребата на продуктите на руската компания и свързани с нея компании, като изтъкна рискове от "злонамерени" атаки и като посочи, че има данни, че има податки за свързаност между "Касперски" и руските тайни служби. От "Касперски" категорично отхвърлиха обвиненията.

КРАТКИ

Тръмп отрече за сделка за „мечтателите"

Американският президент Доналд Тръмп отрече информацията, че е сключил споразумение с демократите за младите нелегални имигранти. Той поясни също така, че ще продължи изграждането на стената по границата с Мексико. По-рано бе съобщено, че Тръмп и демократите са се споразумели за гарантиране защитата от депортиране на близо 800 000 имигранти, доведени незаконно в САЩ още като деца, които досега бяха под закрилата на специалната програма, която президентът наскоро нареди да бъде отменена.

Сирийската армия напредва в Дейр ез Зор

Петролни находища и завод за преработка на природен газ, намиращи се югоизточно от военновъздушната база в сирийския град Дейр ез Зор, са попаднали под контрола на сирийската армия, съобщиха руски медии. Междувременно две руски подводници са атакували терористите от "Ислямска държава" в околностите града с крилати ракети "Калибър".

СДСМ води в проучванията преди местния вот

Управляващата в Македония партия СДСМ води пред опозиционната ВМРО-ДПМНЕ, показва анкета на телевизия "Телма". Освен рейтинга на партиите проучването изследва и мнението на гражданите след 100-те дни на управление на правителството на Зоран Заев. От работата на кабинета са доволни 60% от избирателите. 35 процента изразяват недоволство. На 15 октомври македонските граждани ще гласуват на местни избори, определяни като първия голям тест за новите управляващи.

Евакуираха турски самолет на летище в Германия

111 пътници от самолет на турската авиокомпания "Търкиш еърлайнс" бяха евакуирани на германското летище Кьолн-Бон след анонимно телефонно обаждане със заплахи, предаде АП. Тежковъоръжени полицаи, сапьори и полицейски кучета претърсиха самолета. Няма информация на борда му да е намерен експлозив.

В Ербил - столицата на Иракски Кюрдистан, бойци пешмерга участваха в марш в подкрепа на насрочения за 25 септември референдум за независимост на региона. Багдад се обяви твърдо против допитването, а от турското външно министерство заплашиха, че иракските кюрди ще си "платят за референдума"

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Нека покажем дълг и отговорност пред децата на България

Декларация на ПГ на „БСП за България", прочетена вчера от депутата Ирена Анастасова

Уважаеми господин Председател,

Уважаеми народни представители,

Пред прага сме на новата учебна година! Ден светъл и радостен, ден на повтарящото се ново начало, ден на усмивки и притеснения! На много цветя, на надежди, на признателност, на обещания! Ден, който всеки от нас помни и който преживява отново и отново със своите деца и внуци. А за тези от нас, чиято професионална съдба е свързана с децата и училището - ден на неизменно повтарящо се вълнение и на усещане за дълг и отговорност! Такова трябва да е днес усещането на всички нас - усещане за дълг и отговорност пред бъдещето на най-ценния ни капитал - децата на България! Защото в нашата република основните правила се задават тук, в парламента. Защото от начина, по който определяме законовата рамка в образованието, зависи функционирането на тази най-важна система.

И ако миналата учебна година открихме с новия Закон за предучилищно и училищно образование, то на този 15 септември законът има вече своята едногодишна история. Времето наистина е кратко, особено като имаме предвид, че повечето от стандартите към закона се приемаха месец, два, три, пет след влизането му в сила, а някои от тях все още не са приети. Но и за това кратко време стана ясно, че

системата не беше подготвена

за този експеримент. И ако някой днес твърди, че начинът, по който беше въведен законът, не предизвика хаос, значи или не познава системата, или си затваря очите. Дори фактът, че от 19 стандарта - 2 все още не са приети, в 5 от вече приетите са предложени промени, а 2 от приетите се отменят и се предлагат нови - говори за качеството на нормотворческата дейност. Остава съществения въпрос - как училищата ще подготвят учебната си година при наредби, които са като плаващи пясъци. Как се пише стратегия на училището, когато не се знаят утрешните финансови условия; как се планира развитие, когато няма стандарт за физическата среда; как учителите ще овладяват нови умения за какво ли не, с обучение, предвидено в рамките на 12 часа годишно. Знакови ще останат думите на министър Кунева по повод на обърканите учебни програми на над 120 000 ученици от 6 и 7 клас: "Вие работете, ние няма да проверяваме". Това е емблематичен пример за начина, по който беше управлявана реформата на принципа "каруцата - пред коня". Ето това е хаосът!

На фона на това и до момента няма цялостен анализ за резултатите от първата година на прилагане на закона. При масираните пиар акции зад кадър останаха накърнените интереси на стотици хиляди деца и ученици, учили без учебници, пропуснали съществени области на знанието заради сбъркани учебни програми. Никой от Министерството на образованието и науката не пое отговорност за това, че

над 130 хиляди ученици

по програма трябваше да не изучават българско Средновековие и география на Европа; почти не се говори за това, че програмите по различните учебни предмети не са синхронизирани помежду си, че липсват същински междупредметни връзки.

Нашата позиция е, че е необходим преглед на учебните програми и планове с цел отстраняване на посочените проблеми.

Училището продължава да възпроизвежда социално неравенство по вина на държавата: в резултат на бедността; в резултат на неефективни мерки; в резултат на растяща диференциация на училищата. Броят на напусналите преждевременно образователната система придоби стряскащи размери - 21 170 ученици за миналата учебна година. Според коефициентите на записване на населението в различните степени на образование, през миналата учебната година 2016/2017 г., 8% от съответния "набор" не се е записал в 1 клас, почти 22% - в 5 клас, 20% - в средното образование (НСИ). Ще припомним, че през миналата година това беше тема на наша пресконференция. Удовлетворени сме, че Министерският съвет прие механизъм, който трябва да осигури присъствието в детската градина и училището. Работи се и по регистъра на децата и учениците, който ще позволи проследяване, анализ и въздействие върху процесите и за който ние настояваме от 2009 г.

Ние подкрепяме мерките и усилията за пълен обхват в образованието на децата и учениците. Но успехът е възможен, само когато има и ефективни мерки за преодоляване на бедността - България остава на едно от

първите места в ЕС по детска бедност

Належащи са последователни грижи на държавата и чрез училището за здравето на децата и учениците, за тяхното хранене, за формирането на техните ценности.

Свидетели сме, как агресията сред децата все повече се превръща в проблем на обществото. Все още обаче не се поставя въпросът за отговорността на всички обществени фактори за решаване на проблема, в т.ч. за отговорността на родителите и на медиите. Отговорностите се прехвърлят върху детската градина и училището, които сами не могат да се справят. Решаването на проблема изисква неотложно еднопосочно обществено въздействие. Въпросът за възпитанието става ключов.

Друг много сериозен проблем е рискът от закриване на стотици основни училища, останали без необходимия брой ученици заради завършването на основно образование в седми, вместо в осми клас. Мотивът, че основните училища ще станат "обединени", се оказа несъстоятелен: "Обединени" станаха 56 от общо 1257 основни училища. Не бяха чути нашите предупреждения, че "свиването" на основното образование ще закрие нова група училища. Напротив, ние бяхме иронизирани. Сега местните общности търсят варианти, за да излязат от състоянието.

Длъжни сме

да дадем на учителя цялото си доверие

за да има достойно бъдеще за родината ни

Тази учебна година ще започне със своеобразен рекорд - недостиг от 3000 учители и назначени в системата 1000 неправоспособни учители. До 5 години предстои пенсиониране на над 40% от колегията.

Ние подкрепяме ръста на учителските заплати. Сам по себе си обаче той няма да реши проблемите с качеството на подготовката на учениците. Илюзорно е, че увеличението е 15% за всички учители. Който е наясно с механизмите, ще разбере, че в малките училища отново увеличението далеч няма да е 15%.

Настояваме за актуализиране на системата за обучение на учителите, която да осигури по-високо ниво на подготовката и квалификацията им.

В продължение на години напрежението и хаосът в обществото и в образователната система се стоварват върху учители и директори. И същевременно нито един представител на държавно ниво досега не е поел отговорност за нито едно недомислие или грешка в системата. За разлика от тези представители на държавно ниво, българският учител носи отговорността си ежеминутно! Най-малкото заради това ми се ще да кажа от сърце думи за него, за нашия учител, но не мога да го кажа по-добре от неповторимия Продев:

Шапки долу!

За БЪЛГАРСКИЯ УЧИТЕЛ.... За човека, който създава човеци.

За твореца на знания. За онзи, който учи България да чете, да мисли, да търси.

Шапки долу!

За най-щедрия сред хората. И за един от най-бедните. За раздаващия себе си без отплата.

Шапки долу!

За носителя и пазителя на духа. ...

За патриота и общественика, притиснат от социалния кръст. Незачетен от онези, които е учил.

Шапки долу!

За този скромен, но голям човек, без който сме немислими. Без който България би осиротяла. И би забравила словото, което я въздига.

Шапки долу!

И поклон! БЪЛГАРСКИЯТ УЧИТЕЛ е нашата надежда. Не друг, а той ще ни остави във времето. Политиците, партиите, търговците ще идват и ще си отиват, но той ще остане, за да ни пази. Храмът е негов. Затова да му отдадем заслуженото. Като хора, като общество, като държава.

Дългогодишната ми практика показва, че там, в класната стая, учителят е всичко в очите на 16, 18, 20 или 30 деца, не родителят, не ние с вас, не директорът, не кметът, не чиновникът от министерството. За това сме длъжни да дадем на учителя цялото си доверие, от което той се нуждае, ако искаме достойно бъдеще за родината.

Честито ново начало на новата учебна година. На добър час!

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Нова учебна година - нови проблеми

Неясноти и несигурност ще съпътстват работата на учителите и обучението на учениците през следващите девет месеца

Деси ВЕЛЕВА

Поредната учебна година, свързана с много очаквания и надежди, напрежение и несигурност, започна днес за хиляди ученици, учители и родители. Трите страни, участващи в образователната система, разчитат за пореден път на повече сигурност, взаимност и разбиране, за да оцелеят през следващите 8-9 месеца в класните стаи. По стара традиция основният отговорен фактор в лицето на Министерството на образованието и науката успя да разклати опънатите нерви на директори, учители и родители преди първия учебен ден с неочаквани предложения за нововъведения, гонене на последни срокове, допълнения към нормативни актове. Какво на практика очаква училището през новата учебна година?

Една от най-тиражираните цели на администрацията и най-голямо предизвикателство през настоящата година се очертават

хайките за ученици.

От 1 септември 1103 екипа с 11 600 експерти от различни институции започнаха да обикалят домовете на деца, които са напуснали или са в риск от отпадане от училище. Както е добре известно, огромна част от тях са роми. Експертите имат нелеката задача да убедят родителите да вкарат децата в училище. В екипите са включени представители на МОН, учители, полицаи, социални работници и медиатори. По неофициални данни приблизително 21 000 деца в училищна възраст са престанали да посещават учебни часове през миналата година. 20% от децата между 5 и 18 години пък не са ходили на училище, въпреки че са били записани. Има и такива, които изобщо не са обхванати в системата. Предвижда се посещението на училище да бъде обвързано отново със системата за социално подпомагане, като ще има и нови задължения към родителите. Затова ще бъдат променени правилата за социално подпомагане.

На хайка показно тръгна дори самият министър на образованието Красимир Вълчев. Не стана ясен обаче резултатът от посещението му в ромската махала - дали успя да придума дядо Шабан Алиф от "Столипиново" да стимулира калпазанина-внук да тръгне на училище или

мащабната кампания е проформа

и ще има само формален характер. Защото да върнеш едно дете в училище, където то не иска да бъде, е само първата крачка от целия образователен процес. За да има смисъл акцията, ученикът не само ще трябва да присъства телом клас, а и да учи, да

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

научи и да завърши грамотен съответния клас. Ако детето излезе също толкова ненаучно, демотивирано и незаинтересовано в края на учебната година, тогава ще се окаже, че само са похарчени едни пари, за да се намери работа на едни хора и да се замажат очите на обществото.

Броят на децата, които ходят на училище, определя и нуждата от маломерни или слети паралелки - основна болка на малките населени места. От образователното ведомство подготвиха проектонаредба за финансирането на институциите в системата, която натоварва общините допълнително финансово за издръжката на малките класове. Затова много кметове обявяват, че няма да могат да осигурят достатъчно средства за тях.

Предстои да видим и дали е само за замазване на недоволството или реално облекчаване на работата на учители, обещаната проектонаредба за приобщаващо образование. След като старата наредба работи една година, стана ясно, че тя по-скоро затруднява административно учители и директори и не може да контролира агресията в училище. Затова министерството подготви нов проект, който връща част от предишните правила в училище. Според учителите основният недостатък в старата наредба беше огромната бумащина. Сега изчисленията показват, че тя е намалена до 10 пъти. Поне това им обещават от високите етажи на властта, откъдето валят и гаранции за бъдещи увеличения на заплатите,

обети за допълнителни стимули

за по-добри условия за работа, за мотивиране на млади учители и облекчени условия за работа на пенсионирани.

В същото време учителите ще продължат и тази година да се борят с новите учебници за втори, шести и осми клас, които по традиция бяха одобрени скоростно дни преди началото на учебната година. МОН одобри цели 256 проекта и ги прати на над 40 000 учители от близо 2300 училища за оценяване в края на лятото. Така издателствата се оказаха изправени отново пред проблема да печатат в последния момент книгите, за да може до 15 септември всеки ученик да ги има на чина си. Допълнителен хаос донесе и историята с черно-белите помагала за бедни деца, която утвърди славата на МОН, че не може да се справя с процедурите по оценяване и издаване на учебници с нужната сигурност и спокойствие.

За да доусложни докрай ситуацията преди първия учебен ден, от МОН се пробваха да въведат обърквание в графика на учебния процес. Те разбуниха до неочаквана истерия духовете на родители и учители, като предложиха различни по време ваканции и удължаване на учебната година. С други думи, чиновниците предприеха едни напълно излишни мерки, които нямаше да доведат до подобрение на учебния процес, нито ще улеснят участниците в него. Кашата, която забъркаха с графика обаче, доведе до толкова силно недоволство и ненужни страсти, че набързо от администрацията се отказаха от предложенията си и оставиха добре познатото статукво.

Един лош текст в новия закон за училищното образование неочаквано предизвика истински пролетно-летен екшън основно в столицата, където зейна огромна празнота около правилата за прием в първи клас. Това доведе до спешна промяна на подзаконовата уредба и опит за въвеждане на ред в хаоса - действия, които затвърдиха данните за

голямата ножица в качеството

на предлаганото образование в различните училища в големите градове. От МОН се опитаха да излязат от ситуацията, като предложиха приемът в първи клас да бъде тясно обвързан с уседналостта на родителите в определен район. Тепърва предстои да видим дали мярката е адекватна и как ще се отрази това на хилядите родители и деца, които търсят по-добро образование.

Всички тези неясноти, които ще съпътстват ученици и учители през следващата учебна година, само доказват, че 15 септември е най-малко важната дата. Тя ще бъде посрещната с емоции и празнични фанфари. Какво обаче ни чака от 18 септември...

Маломерни паралелки в Берковица, липса на класни стаи в Рибново

2133 първокласници ще прекрачат училищния праг в Бургас. В сравнение с миналата броят им е намалял с около 240. Училищата са в пълна готовност да посрещнат учениците си - доставени са учебниците от 1 до 7 клас, като вече са пристигнали и новите варианти за второкласниците и шестокласниците. 16 екипа от учители, социални работници и общински служители от края на миналата седмица са започнали обходи в Бургаско по адресите на деца, които не ходят на училище. Най-много отпаднали или необхванати от училищната система деца има в Руенско, Карнобатско и Сунгурларско.

3234 ученици ще влязат за първи път в клас във Варненско. През летните месеци бяха извършени ремонти в 30 училища и 22 детски градини. Тепърва обаче се провеждат обществени поръчки за 7 училища за реконструкция и обновяване по Оперативна програма "Региони в растеж".

Записаните в Пазарджишко първокласници са 2283, като директорите до последно очакваха техния брой да се увеличи, тъй като много семейства ще се приберат от чужбина непосредствено преди 15 септември. Единственото училище в областта, което е закрито със заповед на министъра на образованието, е в село Симеоновец, община Септември, но то ще продължи да работи и през новата учебна година, тъй като е обжалвана министерската заповед.

707 ще са първокласниците в Добрич. В общинските училища ще се обучават около 8000 ученици в 350 паралелки. В училищата в града са извършени летни ремонти за близо 300 000 лева.

В Горна Оряховица първокласниците ще бъдат 281, а в селищата от общината - едва 47. Маломерните и слети паралелки ще бъдат 26, а в четири училища ще има под 80 ученици.

Трайна тенденция за намаляване броя на учениците отбелязват в община Берковица. Там 130 деца ще прекрачат училищния праг за пръв път. В общината има 9 училища, 1 помощно и 6 детски градини.

Всеки трети първокласник в община Павликени е в чужбина със семейството си. В региона има родители, които декларират устно, че децата им няма да ходят на училище. Техните мотиви били, че нямало нужда да учат. Ако децата не бъдат записани на училище, от кметството ще подадат информация в социалните служби.

От липса на деца не страдат само в гърменското село Рибново, където стаите в местното училище не достигат. 500 деца ще влязат в клас, а три паралелки ще са за първолаци. Децата ще учат на две смени в СУ "Йордан Йовков", заради липсата на място. Високата раждаемост направи тясна и детската градина. За родопското село изход от проблема е построяването на допълнителен модерен корпус. Децата пък ще бъдат обучавани от трима нови и млади учители, които са завършили тази година висшето си образование.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

ИНА МИХАЙЛОВА

Има ли омерта?

Знаете приказката, дето вълкът поканил овцата в бърлогата си, за да й засвидетелства огромната си загриженост за съдбата й. Какво повече да кажем като коментар на поредната стъпка от разкрития по случая с отвлечения и освободен срещу солиден подкуп Адриан. Бащата на момчето Тони Златков направи каквото можа. По-добре повече да не го питат. Може да каже някоя дума накриво, за която не е получил указания от щаба в Банкя. Да очакваме ли разкрития от съответните служби? Не и такива, каквито би било логично да има. Най-много да ни увъртят в и без това засуканата ситуация, помрачила пиарското събитие на Борисов - срещата с Макрон. Дали новите "Нагли" не Го изненадаха? Или искаха да Му покажат, че и те са в играта?

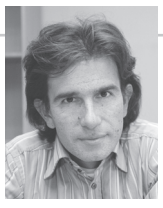
Къде се е чуло и видяло лично министър-председател да кани жертвите на отвличане в дома си и да сформира щаб? Защо пък не? Главният прокурор Му ходи на крака, та полицията ли няма да се съвещава в хола Му. И кои са тези висши полицаи, които уплашеният Златков явно няма да назове поименно? А, и друг щаб имало. Пък Златков сам свършил всичко - писал есемеси, събрал парите, хвърлил ги от моста и пр. А от МВР дори не го проследили, щото ги бил помолил. Хумористи.

Ако допуснем, че въпросните щабове, воглаве с премиера, са решили да се плати откупът като част от операцията, проблемът става още по-сериозен. Подобно поведение прецедент ли е или такава ще е практиката и за следващи отвличания? Плащането на откупа легитимирано ли е от министър-председателя, в чийто дом е главният щаб? За в бъдеще пак той ли ще разписва предаването на сумите?

Още един акцент от интервюто на бащата Тони Златков. Той нямал охрана. Досега. Защо му е в бъдеще? За да гарантира, че питото е платено? Или че омертата няма да бъде развалена? Който проговори - умира, нали? А има ли омерта, има мафия. Официално ли ни казаха, че ни управлява мафия?

Версии много. А МВР официално мълчи. Къде е главният секретар Младен Маринов да разнищи топ полицейската операция? И да приеме официално благодарностите. На всички.

Мизерници...

БОЯН БОЙЧЕВ

Не се ли уморихте да слугувате?

Русия била "основна заплаха за националната сигурност". Абе вие, горе, самозабравилите се, добре ли сте? И сметките ви с колко долара набъбват стремително сред такава простотия?

Кой е заплаха за световната сигурност? Едва ли има по-голяма такава от САЩ с нейните военни бази навсякъде по света, с нейната агресивна политика, смазваща несъгласните с някой и друг преврат, майдан, цветна революция, а то и въобще с огън и жупел. САЩ, която използва НАТО за прокарване на своите имперски амбиции, подобно на клонираните щурмоваци в "Междузвездни войни". И ние сме част от тези клонинги, без собствено мислене, готови да изпълняват всичко, което им бъде наредено.

Или може би най-точно ни е описал Алеко. Ние винаги ще си останем мушмороци. Ще се гънем гръб пред силните на деня и по-байганьовски ще се опитваме да бъдем и с тия, и с ония. Готови сме родния си брат да продадем заради келепира.

Мизерници, знаете ли колко сте смешни отстрани? Как лазите на четири крака и лижете подметките на господарите си. Как лаете по поръчка, как въртите опашка в очакване да ви подхвърлят поредния комат. Обаче не ви пука, нали комът си е комат.

Смешно, жалко, опасно. Защото такива като вас преди години ни вкараха във Втората световна война на страната на фашистка Германия. Заради такива като вас България е преживяла две национални катастрофи. Заради такива като вас, чиято основна заплата днес е в долари.

Защото заплахата за националната сигурност е не Русия, а вие, господа управляващи!

Провал на истерията

ВЛАДИМИР НИКОЛОВ

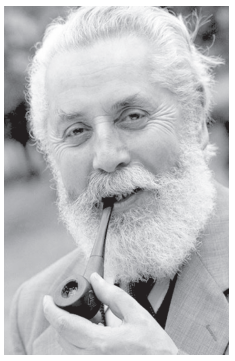
Провежданата повече от две години истерична кампания, обвиняваща над 1000 руски спортисти и параолимпийци в държавно финансирана завера за употреба на допинг, се провали, но тихомълком. Доста време световните медии се надпреварваха да разказват за сгафили със забранени стимуланти руснаци след признания на избягалия в САЩ бивш шеф на Московската антидопингова лаборатория Григорий Родченков.

Заради твърденията му руските спортисти бяха заплашени да не бъдат допуснати до Игрите в Рио де Жанейро 2016, но накрая Международният олимпийски комитет предостави на отделните международни спортни федерации да преценят има ли сгафили с допинг руски атлети и отбори. В резултат - Русия участва със силно осакатена делегация и под флага на МОК на Игрите в Рио, а на Параолимпиадата не бе допусната изобщо. Така процедира и Международната федерация по лека атлетика, като разреши само на 16 руски атлети да стартират на световното първенство в Лондон преди месец. Пак под неутрален флаг.

"Към днешна дата Световната антидопингова агенция (WADA) е получила 96 решения на Международни спортни федерации, от които един случай ще продължи да бъде разследван. За останалите 95 случая разследването установи, че няма достатъчно доказателства, за да се твърдят нарушения, и след индивидуалната оценка на всеки случай на WADA ние решихме, че наличните доказателства са просто недостатъчни, за да подкрепят твърдението за употреба на допинг срещу 95 спортисти", призна не кой да е, а генералният директор на Световната антидопингова агенция.

Къде са шумно разгласените първоначално над 1000 имена на руснаци, употребили допинг? Къде са 96, и накрая 1 случай, при това още неизяснен? На фона на хакерски разкрития от досиета на WADA за откровен допинг чадър, издигнат над световни спортни звезди от САЩ, Великобритания, и други страни. Явно политиката и апетитите надделяха над истината, а Русия отново беше "омаскарена".

Датата 15

ДНЕС Е РОЖДЕНИЯТ ДЕН НА СТЕФАН ПРОДЕВ, ЖУРНАЛИСТ, ПУБЛИЦИСТ, ОСНОВАТЕЛ И ГЛАВЕН РЕДАКТОР НА В. ДУМА (1927-2001). Бил е отговорен секретар на в. "Литературни новини" (1957-1959), гл. редактор на сп. "София", на в. "Народна култура" (1984-1988 и 1989-1990). Редактор на в. "Работническо дело" (1989) и на изданията на БТА - "Лик" и "Паралели" (1965-1979). Председател на Съюза на българските журналисти (1990-2000). Автор е на публицистичните книги "Есента на думите", "Картини от камък", "Фред или пролетта", "Отблясъци", "С обич и гняв", "Носене на кръста: Хроника на три години", "Сваляне от кръста" (2 тома), "Да се чете след сто години", както и на няколко белетристични книги. Награден посмъртно с "Черноризец Храбър" (2005).

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ДЕМОКРАЦИЯТА. По време на Общото събрание на ООН в края на 2007 г. е приета Резолюция A/62/7, в която от организацията призовават правителствата по света да засилят усилията си за развитие на демокрацията. В същия документ 15 септември е обявен за Международен ден на демокрацията.

1919 - РАЖДА СЕ НИКОЛАЙ ХАЙТОВ, ПИСАТЕЛ (УМИРА 2002 Г.). През 1967 г. излизат знаменитите му "Диви разкази", които са преведени на 28 езика, в т.ч. и на китайски. Общият тираж на книгите на Хайтов, издадени и преиздадени в България, е над 4 млн. екземпляра. Председател на СБП (1993-1999), академик, носител на много награди. По негови сценарии са създадени филмите "Козият рог", "Мъжки времена", "Капитан Петко войвода", "Дърво без корен" и др.

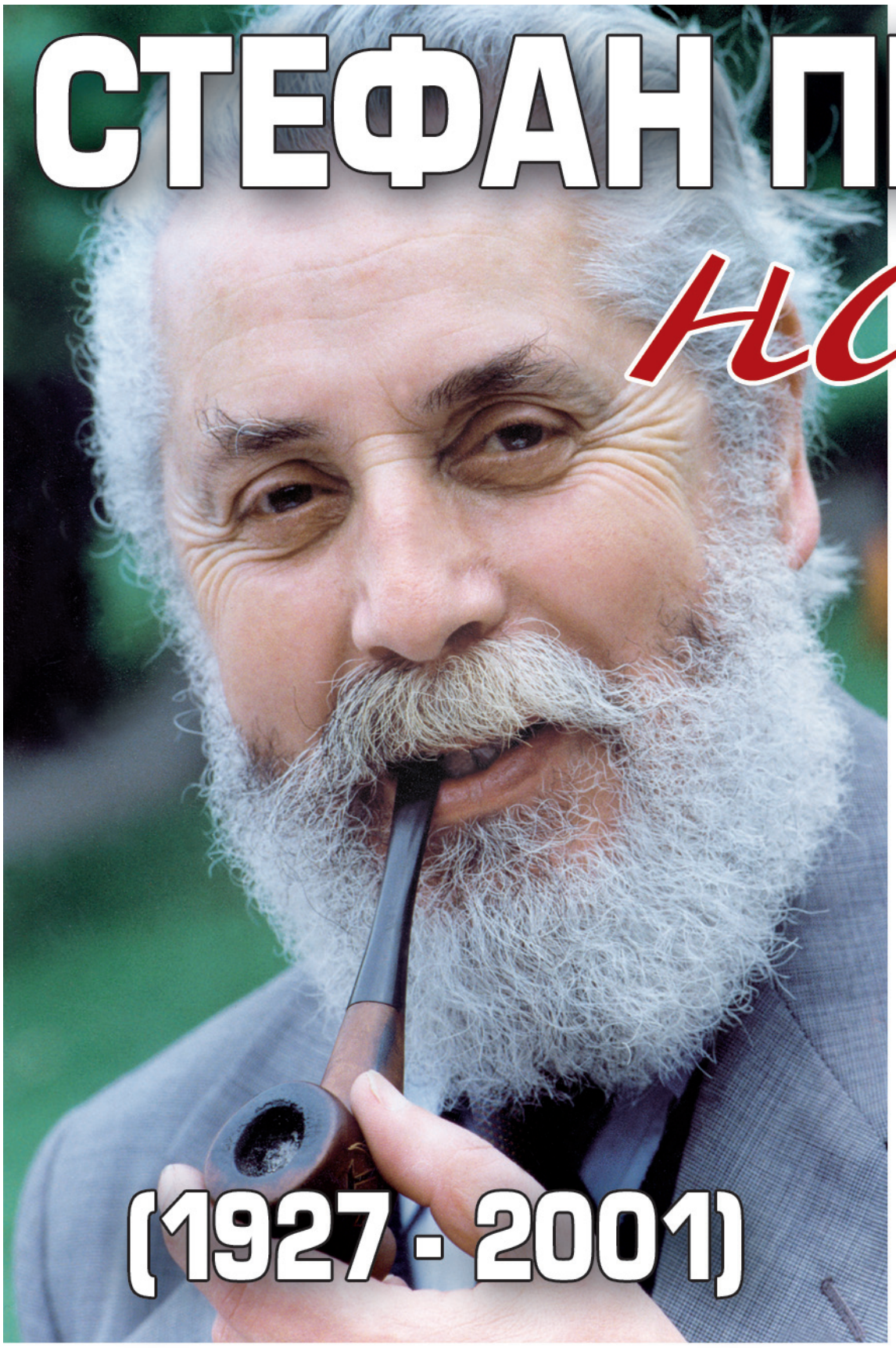
1973 - РАЗСТРЕЛЯН Е ВИКТОР ХАРА, ЧИЛИЙСКИ ПОЕТ, КОМПОЗИТОР И ПЕВЕЦ (Р. 1932 Г.). Неговото име и творчество са тясно свързани със социалистическото правителство на Салвадор Алиенде. На 12 септември Виктор Хара е арестуван от хунтата и откаран заедно с хиляди други затворници на стадиона в Сантяго (по-късно преименуван на негово име). Следват побои и изтезания, при които са счупени костите на ръцете и ребрата му. Похитителите подигравателно му предлагат да свири на китарата си със счупени ръце. Той не свири, но пее.

1997 - УМИРА АКАД. АНГЕЛ БАЛЕВСКИ, УЧЕН (Р. 1910 Г.). Работил главно в областта на технологията на металите, дългогодишен ректор на ВМЕИ в София, председател на БАН и зам.-председател на Държавния съвет на НРБ. Основоположник на българската научна школа по металознание и технология на металите. Разработва оригинален метод за добиване на чугун от български суровини във въртяща се барабанна пещ. Разработва заедно с Иван Димов метод за леене с противоналягане, който представлява новост в световната леярска техника. Почетен и чуждестранен член на академии и научни дружества в редица страни. Носител на престижни наши и чуждестранни награди и отличия.

www.duma.bg

СТЕФАН ПРОДЕВ на 90

Мили хора,

"Дума" не е нито офис, нито мобифон, нито елементарен бизнес. "Дума" е идея!

Стефан Продев

Става страшно. Не само защото стават страшни работи, но и защото хората са изпаднали в масова апатия. И социална, и нравствена, и психологическа. Вече е трудно да видиш човек, който вярва, който се надява, който е сигурен, че държавата излиза от трапа. Подобни оптимисти или смущават публиката, или я хвърлят в истерия. Обществото дори забрави да се смее, да се надсмива, да мисли сатирично. Единствените му теми са парите, цените и спомените от миналото, когато Вуте и Пена барабар с децата ходеха със самолет на плаж. Все по-видимо България се превръща в страна на повсеместно страдание, което я държи за гърлото като ламя и не й позволява да си поръча поне една ракийка ей така, за разтуха. Къде бяхме, къде сме, къде отиваме са все излишни въпроси, тъй като всички усещат, че тъпчем на място подобно на уморено добиче.

Е, има и уйдурми - от татарпазарищата, та до политиката, - но те не греят никого. Във време, когато една книга струва десет хляба, а десет хляба - една заплата, няма място и за най-тиха въздишка. Населението се щура зашеметено ту тук - ту там за някакво чуждоземно екю или за нещо, наречено "социална помощ", и все по-определено разбира, че върви към просия.

Майки хвърлят рожби по пътищата, старци се самоубиват, млади хора бягат в чужбина, болни хранят болниците, деца не учат, а аргатуват, читалища стават кръчми, роднини се стрелят за имоти, бандити искат почит и над всичко това витае една ненаситна омраза, която озверява душите и ги превръща в парче месо. Докъде ще стигнем, ако продължаваме така? Доникъде или до онзи страшен миг, когато семето ни ще загние съвсем и ще се превърне в тор за други.

Картината е страшна. Бяхме една от личните страни в света, а сега сме на опашката - там, където няма нито уважение, нито надежда. Говорим за Европа, а се бием като туземци за кокала. Европа ни гледа отвисоко и ни помага така, както помага на Серенгети. Тя обича резерватите. Забранява ни да се стреляме, но не ни пречи да се самоизяждаме. За съжаление апатията, която ни души, не ни позволява да се стреснем, да се опомним, да сложим ръката си в огъня, за да се спасим. Това е отчайващо. Но най-отчайващото е, че онези, които водят България - политиците, и техните послушници, превръщат хала ни в разменна монета. Синове и внуци на бивши търговци и думбази, на реститутки и лихвари - те започват голямата продажба. Готови са да продадат всичко, дори и името ни, но да успеят. Наричат се либерали, а всъщност са най-обикновени спекуланти, превърнали земята и духа ни в стока. И всичко това става пред очите на обществото, което спи и не се трогва. То, изглежда, все още чака да се случи нещо голямо и се държи като стадо. Но всички знаем съдбата на стадото. То живее от Гергьовден до Гергьовден, за да нахрани ножа. Колачи дал Бог, но те не мислят за страдащите.

Бедната България! Докога личните й хора - интелигентните, умните, талантливите, великодушните - ще стоят като вкаменени пред драмата й и ще позволяват на злото да се шири?

Докога ще съществуват измамни сънища, лишени от воля и глас? Та нали всичко се руши около тях и вътре в тях в името на най-мерзки цели! Докога ще подчиняват съвестта и таланта си на една измамна политика, която постепенно ни превръща в колония? Това вече е толкова видимо, че утре никой няма да намери снизхождение или оправдание. Драмата се приближава все повече и повече и обществото е длъжно да се събуди. Не за да вдига барикади и да прави псевдореволюционни спектакли, а за да спре с духа си последната вълна на разрухата. Трудна задача, дори отчаяна, но високоблагородна и свята. Който не усети мизерията на политическото лицемерие, което ни тегли надолу, ще предаде не само себе си, но и народа си. Така наречения преход не оправдава никого. Това вече не е преход към демокрацията, а към една вълча система, която не вещае нищо добро. Ето къде обществото трябва да направи своя избор. И да излезе от състоянието на вцепенение. Когато едно общество иска да живее достойно и справедливо, то се бори. Иначе само си слага прангите и се превръща в мърша.

Всеки ден ни поднася скандални случки и факти, които провокират обществената съвест. Нека не ги подминаваме с безразличие. Те са част от живота, който живеем. Всички, които мислят за бъдещето, за България, за децата ни, са длъжни да се изправят. Да кажат: Стига! Ето я паролата. Във време като днешното апатията е падение.

Стефан ПРОДЕВ,
"Дума", 25 юни 1997 г.

www.du

ДУМА

Родилното петно на ДУМА

Велиана ХРИСТОВА

“Най-големият ми грях е, че не успях да превърна “Дума” в стока или в слугиня. Защото не исках”. Кога Стефан Продев написа тези думи? Преди 15, преди 16 години? Върви времето и ей на, аз вече съм единственият човек в редакцията от основателите на “Дума” - вестника, който се роди на 4 април 1990 г. и бе Продевата “Дума” до юни 1999 г. Девет години от 27-годишната история на вестника, които като родилно петно никога не може да бъдат изличени от съзнанието на онези, които го правеха.

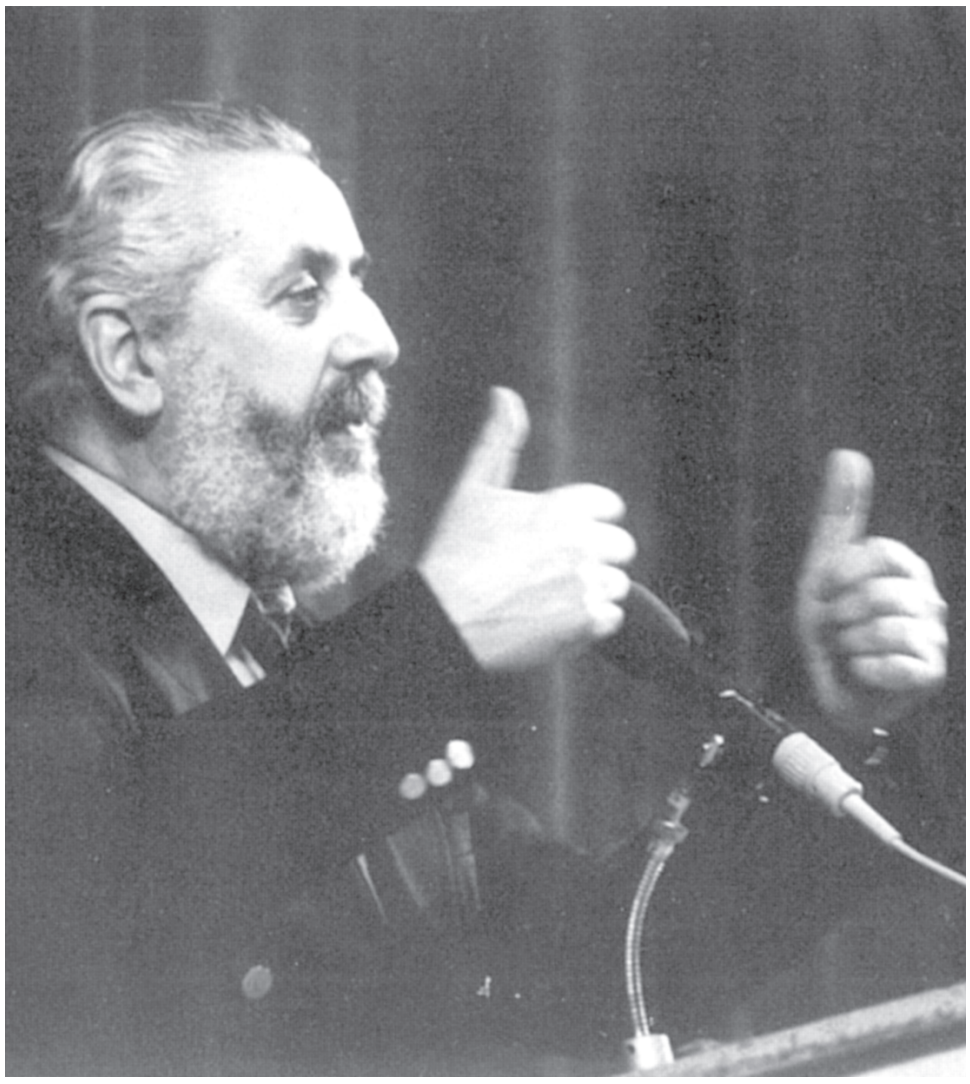
Вестникът е екип, оркестър - един ако свири фалшиво, отива цялата симфония, а утре трябва да не ви е срам от това, което сте написали, казваше в прекрасните мигове вечер, след приключването на поредния брой, когато се събирахме на раздумка. Апатични текстове и голи хули по опонента не търпеше, ценеше аргументираната Позиция. Имаше “кървави” спорове, но на другия ден никой никому не държеше карез. Не помня да е упреквал някого за текста му, но при успех не пропускаше да каже: “Страхотно си го написал!” А най-страшното, което помня, беше лицето му в деня, когато се върна след оставката си като главен редактор на “Дума”. Който е минал през това училище, има първите 7 години. Във всяко отношение.

Наричахме го Шефа, а той не обичаше да му казваме така, но го търпеше. Всъщност в “Дума” и досега няма началници и подчинени, има съмишленици и може би в това е отликата на вестника от всички останали медии. Редяха се през годините главни редактори и издатели, журналистите в редакцията се сменяха, едни си отиваха, идваха нови, но родилното петно избиваше - свободният дух, нравствената и професионалната независимост и нетърпимостта към всякакъв диктат, заложени от Продев, се просмукваха в новата генерация и вестникът си оставаше верен на качествената журналистика, отговорен, волнодумен и достоен. Не защото е безгрешен, а защото е честен.

А честният вестник, като честният човек, не живее лесно. Първо, защото не може да бъде купен, а значи бедността му е спътник, и второ - защото самото му съществуване е непоносим упрек за нечистите съвести и те, ако могат, биха го удавили начаса. Мнозина - свои и чужди, се опитваха да го направят през годините. Едни го боготворяха, други го анатемосваха, но такава е съдбата на борeца. Нито един главен редактор не е понесъл толкова удари, колкото се изсипаха по Продев, а и по неговите журналисти. Ако някои отиваха другаде, беше за повече пари, но напускаха плачейки, буквално. Защото знаеха, че напускат семейство, каквото никога повече няма да имат. Семейството на един вечен ремсист, който приемаше хората като съизмерими с чистотата на неговите помисли и пориви, със съпричастността му към всеки страдащ и унизен и с неистовата му нетърпимост към злото, към лъжата, към съсипването на България, към предателството спрямо лявата идея и спрямо социалистическата партия. Тях възприемаше като нещо свято. Затова не прощаваше кривите стъпки в собствените й редици. Не се побоя от никоя истина, не остави без реакция нито една лъжа и хула, каквито и тогава, и сега се сипят върху лявото, защото смяташе, че подметеното под килима зло ще стане голямо и ще удави хората.

Е, имаше единици - от онези, които щъкат из медиите като прилепи на слънце, но понеже не можеха да се впишат в нрава на Думаджиите, бързо си отиваха. Не мина и без такива, които грозно предадоха Продев, а той им вярваше безгранично, докато се редяха до него...

Времето си върви, но си е същото - нито съсипването на България е престанало, нито обедняването на българите и несигурността на битието им, нито са секнали пещерният антикомунизъм, целенасоченото опростачване и манипулиране на хората, нито малките и големи предателства - лични и национални. Напротив. Но животът продължава, борбата за лявата идея - също. Капитанът ни посочи курса преди 27 години. Той би бил честит да се борим винаги да има следовници, които няма да се примирят с блатото и ще имат правото, отговорността и щастието да кажат: “Ние пак сме тук!”

НАГРАДА НА ИМЕТО НА СТЕФАН ПРОДЕВ

В навечерието на 90-годишнината от рождението на Стефан Продев Изпълнителното бюро на НС на БСП реши да учреди ежегодна награда на негово име за млад журналист и публицист до 35 години. Предложението направиха носители на връчваната повече от 10 години награда на НС на БСП за политическа журналистика и публицистика “Георги Кирков-Майстора”. Новата награда ще бъде своеобразно продължение на даваната от НС на БСП студентска стипендия на името на Продев. Тя трябва да насърчи проявите на отговорна и на високо професионално, политическо и нравствено равнище журналистика, да даде възможност да се оценят и мотивират изявите на млади последователи на Стефан Продев от печатните и електронните медии. Предстои утвърждаване на статута на наградата, а първият неин носител ще бъде обявен по време на предстоящото честване на юбилея на Стефан Продев, което БСП подготвя съвместно с вестник ДУМА, Съюза на българските журналисти и други организации.

Уроците

Тодор КОРУЕВ

Да работиш години наред близо до Стефан Продев е повече от късмет, щастлива сполука във вестникарския занаят. Аз имах този шанс. И колегите, които са го имали - в “Труд”, “Народна младеж” или “Народна армия”, в “Паралели” на БТА, в сп. “София” и седмичника “Народна култура”, или в “Дума” - всички те най-малкото не са останали безразлични към журналиста Продев, към вестникаря Продев, към публициста Продев, към мислителя Продев, към приятеля Продев, към ремсиста Продев, към жреца на думите, както го нарече Иван Гранитски, към човека Продев. Не бяха безразлични и неговите многобройни читатели, които през 70-те и 80-те години си предаваха от ръка на ръка книгите с есета на Стефан Продев.

Ще припомня нещо - “забравено ново”. В анкетата на Съюза на българските журналисти Стефан Продев влезе в десетката на най-добрите публицисти на XX век. И бе единственият жив сред 10-те избраници на колегията, в компанията на деветима вече безсмъртни. Така още тогава получи знака за безсмъртие.

Не зная дали Стефан Продев вече е влязъл в учебниците по журналистика. Проф. Филип Панайотов вече го преподаваше, другите, ако се правят на слепи и глухи, то е за сметка на занаята. Колкото по-скоро Продев се изучава от бъдещите вестникари, толкова по-голям е шансът родната журналистика да бъде спасена. Защото, първо, в голямата си част тя е продадена, т.е. не е българска. Второ, в нея нахлуха чужди тела - профани и хвалипръцковци и вече се е мутризирала и чалгизирала. Трето, от печата лъха на байганьовщина. Казано по-кротко, журналистиката ни се нуждае не само от професионализъм, но и от морал, почтеност и отговорност пред словото. А няма по-добър пример за сливане на професионализма и морала от Стефан Продев, повелителя на думите.

Но като говорим за уроците на Продев, ще разтворя знаменитата му статия “Перото на Войводата” от 1976 г. С тази статия може да започне всяка христоматия по журналистика.

“Първият урок на Ботев по публицистично майсторство е урокът за вдъхновението. Геният пише своите статии, памфлети и антрефилета със същото перо, с което пише и стихотворенията си.

...Вторият Ботев урок по публицистика е урокът за ангажимента, за пълното сливане на словото със съдбата на личността.

...Третият урок на Ботев е урокът за стила на публицистичното творчество. В този урок майсторът е изцяло съвременен.

...Четвъртият урок на публициста Ботев е урокът на изпреварването на времето. Аз бих го нарекъл “Урок по прогресивност”.

... Петият урок по публицистика е урокът за храбростта. Не можеш да напишеш програмата на “Дума”, ако си страхлив.”

Ето как Продев е усвоил уроците на Ботев, за да ги предаде на нас като свои. Такава е безсмъртната щафета на българската журналистика.

Всеки божи ден в редакцията на “Дума” Шефа ни внушаваше култ към новината, отговорност пред словото, уважение към читателя, искаше да ни научи да не предаваме идеите си, да бъдем верни на чувствата си, да служим на истината, да не правим вестник въобще, а вестник с характер.

Стефан Продев е човекът, който промени представата на българина за вестник . “Дума” бе първата лястовица на модерното вестникарство у нас. Шефа казваше: “Бъдещето на “Дума” е в разбирането, че светът е информация, че всичко е информация” и доказваше това с всеки брой на вестника. После се намериха хора да си приписват неговите заслуги, а след смъртта му вече свободно се тупат по гърдите като спасители на партията и архитекти на “Дума”.

Патриархът на думите си отиде от белия свят огорчен. От чужди, но и от свои. Той преживя чумосването (“Дума” - Чума) и анатемосването, конфискацията на имуществото до сушка, съдебните разправи и смъртните заплахи, пуническите войни срещу вестника и професионалната завист на колегите. Забравя ли се времето, когато биеха репортерите на “Дума” по митингите и гонеха журналистите му като адамити. Не по-леко Продев преживя тревожните среднощни конгреси и огорченията от фрази като “Дума” не е моят вестник”. Но е имал и звездни мигове - най-често пред пишещата машина - неговия олтар, или в суетнята около направата на поредния брой на вестника. Тогава от кораба “Дума” той правеше история.

Албатрос

Велислава ДЪРЕВА

I

“Дъждът заваля неочаквано, сякаш някой катурна стомната му в тъмното. Отначало листата прошумяха, после се чу плясък на боси крака и накрая цялата къща проговори. Де що имаше куха керемида, откачена тенекия или празно менче, тънките струйки започнаха своята приказка. Керемидката отекна като тарамбука, тенекията запреде като морз, а менчето забълбука като чучур. Малко по-късно се обадиха и олуците, чиято вода скочи върху плочника, а стрехите запяха хорово като навързани чанове. Така постепенно цялата къща се превърна в музика, събудена от небесните капки, чийто хлад й отнемаше дневния огън...”

Пишещата машинка спря, колкото да си отдъхне в едно многоточие. Старата машинка!

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
15 СЕПТЕМВРИ 2017
ДУМА

НА ВИСОК ГЛАС

ЗА БЪЛГАРСКОТО УЧИЛИЩЕ

СВЯТ ХРАМ ЛИ Е ТО ДНЕС И ЖРЕЦИ НА ЗНАНИЕТО И ВЪЗПИТАНИЕТО ЛИ СА УЧИТЕЛИТЕ

Петра ТАШЕВА

Първият училищен ден е скъп спомен за всекиго от нас. Първият звънец, първата учителка, първите съученици и приятели са незабравими! Пазим ги в душите си и всяка година, когато на 15 септември видим първолаците с китки, когато чуем училищния звънец, сърцата ни се разтуптяват. Оживяват у нас онези дни, когато и ние, трепетни и развълнувани, сме прекрачвали прага на училището. Започвал е важен и светъл период в биографията ни, свързан с ученето, с подготовката ни за живота.

Неусетно излитат веселите и безгрижни летни дни и идва време да се стегнат училищните чанти и раници. Пред училищния вход, накичен с венец, звънва школски звънец и се зареждат учебните дни. Колко е хубаво, когато деца и пораснали ученици се отправят към училището с желание, с охота! Колко е полезно учебните занятия да са като забавни игри! Добре е децата да приемат цветното си букварче като първо свое другарче! Колко е благодатно учениците да сядат на чиновете със съзнанието, че това, което учат там, ще им бъде нужно и полезно.

Много важна е ролята на родителите и на учителките в детските градини. Те трябва да подготвят децата за училището, да им вдъхнат обич към знанието и към учителите. Още по-важна е ролята на началните учители, които с уменията си следва да превръщат учебните занятия в чакани и желани удоволствия.

Мечти или реалности са това?

Мнозина ще кажат, че на нашето училище вече не се гледа по този начин. Жалко и пагубно е сегашното пренебрежително отношение на управници, на родители и на деца към училището!

По стародавна традиция във всяко българско селище три са били най-важните, светите сгради: черквата, училището и читалището. Хората са дарявали средства и труд за тяхното изграждане. Тези сгради са били светилища на български дух, на писменост, на култура.

Уважавани, почитани са били просветителите, учителите, които са отваряли очите на децата за света и неговите тайнства. Те са огramотявали децата, дарявали са светлина в душите и умовете на малки и на големи. Още през 19 век чуждестранните пътешественици, минали през българските места, както и чуждите кореспонденти и журналисти, са били учудени, че и в най-малките селца у нас черквите, училищата и читалищата са били важни центрове за съхраняване на българщината, на националната ни памет, на самобитния ни фолклор, на родната ни култура. В училищата на нашите неуредени, но будни села и градчета, деца, жадни за наука, за знания, са сричали а-бе-вето. Те са били бъдещите български учени, лекари, писатели, инженери, политици.

След Освобождението ни от турско през 1880 г. у нас е имало национална кампания за възраждане на българското образование. Построени са били хиляди училища с активно работещи училищни настоятелства. Просветен и културен живот е кипял във всяко селище. Неграмотността у нас е била скоростно ликвидирана. През 1942 г. в страната имало 10 500 училища, през 2000 г. училищата са 3491, а днес - 2456! За 14 години след промяната у нас са закрити 1000 училища!

Поради икономически причини хората се изселиха от малките села, от малките градчета и всяка година на географската ни карта се увеличават изчезналите селища. На много места стърчат руини, жалки останки от къщи, черкви, училища и читалища. Стряскащи видения от близкото минало!

Много училищни сгради са като слепци с избодени очи. Вятърът свири в изкъртени врати и в зеещите прозорци. Даже и крадците избягват тези призрачни сгради, защото в тях няма вече какво да се краде... В някои дори се чува... мученето на крави. А в недалечното минало в тези светилища са ехтели песните и смеховете на деца от близки и далечни махали. Често те са вървели километри пеша по селските друмища, правели са пъртини в снежните преспи, влачели са дърва за огрев и са влизали в училищните стаи по терлици, за да се учат, за да сполучат!

За българите училищата са били свети храмове, а учителят - жрец на знанието и възпитанието.

Това, което вековните ни поробители не са успели да направят, днешните ни управници го допуснаха! Срина се образованието ни. Заради ниското заплащане и пренебрежителното отношение на обществото и най-вече на управниците ни, учителството стана нежелана професия. Учителите у нас все повече намаляват, а професията им, поради агресията от страна на родители и възпитаници, е вече рискова. Ширят се неграмотност и незнание!

На бедните им е невъзможно да посещават училището. Доста от децата на набързо забогателите са задоволени, разглезени и чакат да им се даде всичко наготово! Оформиха се няколко групи от ученици. Гордост са ни способните, талантливите и надарените деца, които ни прославят по света, носят грамоти и медали от международни олимпиади и състезания. Но голяма е групата на равнодушните, на пасивните ученици, на ходещите на училище с неохота. Някои от тях пакостят и вредят на съученици и учители. Други са заплаха за спокойния училищен живот.

Много са децата, които въобще не искат да ходят на училище. Днес всяко пето дете между 5 и 18 години не ходи на училище. Силом те трудно ще тръгнат. Знайно е, че със сила можеш да отнемеш, но не можеш да дадеш. През миналата година 21 000 деца в училищна възраст са престанали въобще да посещават училище. Тук е нужно специално внимание и възпитание от страна на държавата и най-вече на родителите.

Назад, много назад се върна нашето образователно и просветно дело. Не успяхме да запазим добрите си практики и традиции в образованието. Вината е в управниците ни, в тяхната политическа, икономическа и културна политика. Рязката положителна промяна е задължителна, за да оцелеем като нация, като народ! За да бъде отново възродено българското училище като най-важната държавна институция! Да бъде благословено всяко дете, което прекрачва прага на училището светилище, да бъдат почитани и уважавани българският учител и неговият благороден просветителски труд!

Тогава на висок глас и с открито сърце ще приветстваме всеки първи учебен ден като голям и важен празник и ще поздравяваме първолаците с “Добре дошли” в любимото училище!

...А НАЙ-БЛАГОРОДНИ БЯХА БЕРБЕРОВЦИ!

КАК ДЯДО МИ ИВАН ПОМОГНА НА БЕДНИЯ ГЕОРГИ ЦЪКОВ ДА СИ ПОСТРОИ КЪЩА САМО ЗА ЕДНА ЛИРА И ДРУГИ ИСТОРИИ ОТ 1720 Г. ТА ДО ДНЕС

Българите се смятат за големи патриоти, но поради ред причини родовата памет на мнозина от нас е твърде бледа. Направете малък експеримент в кръга на вашите познати и ще откриете, че те не знаят имената на своите четири прабаби и четирима прадядовци!
Аз съм един от малцината, които все още могат да назоват прадедите си благодарение на моите лели и най-вече на моята братовчедка Денка Колева-Берберова. В продължение на доста години кака Денка упорито събираше данни, сглобяваше сагата на Берберовския род и я вплиташе в историята на малкотърновския край. И накрая излезе книгата "Веднъж българско да стане" (1997), описваща Преображенското въстание и заедно с това и историята на нашия род и на мнозина хора от този край, получил свободата си едва през 1913 г.
Не са много фамилиите, които имат такава написана история. В книгата няма измислени герои и събития. Всичко е достоверно.

Кръстю БЕРБЕРОВ

...Коледата на 1876 г. Прадядо ми Димитър държи в ръцете си една голяма синия (бакърена чиния). На нея има 4 гръцки букви, цифрата 1752 и две нарисувани перуники. Сега чинията се намира в Историческия музей на Малко Търново, предадена от Надежда Берберова.

- Това е нашата родова светиня - казва прадядо Димитър. - Тежи 4,5 кила. Подарена е преди 125 години като сватбен подарък на един наш най-прадядо - Георги, и жена му Калица, които са живеели в Гъктепе (с. Звездец). Неговият син Димитър станал берберин и всички му викали Митьо Берберчето. Жена му се казвала Елена. И така Георги предал синията на Димитър и Елена. Те - на Георги и Мара, сетне - на Димитър и Ерина, после на Георги и Калица и сега е при нас - Димитър и Стана. Ние ще я предадем на Иван (моят дядо).

От този коледен разказ може да се предположи, че най-първият известен наш родоначалник - Георги, е роден около 1720 г. Изброяването на собствениците на синията дава възможност да се изгради основата на родословното дърво на Берберовския род, който включва повече от 150 души.

После дядо Димитър разказва на децата как са се преселили в Малко Търново, бягайки от турските насилия и грабежи. Започнали да правят в гъстата гора ниски къщи от дърво и камъни. Скоро махала Кукузела станала квартал на Малко Търново. Всички Берберовци освен да бръснат, са можели и да вадят зъби. Тогава това е било единственото "зъболечение". Били са инициативни. Отваряли са кръчми, бакалници, строили воденици и тепавици, правели тухли, произвеждали дървени въглища, имали малки мандри.

Дядо ми Иван е знаел турски, гръцки и малко френски. Той е пътувал до Одрин, Лозенград, Цариград, Родосто. Търгувал е с кашкавал, дървени въглища и дрянови сопи. Тогава нито един мъж не се е движел без тояга, за да се брани от животни и лоши хора. Той повтаря съдбата на баща си и не живее дълго, оставяйки седем деца сираци.

Родителите на дядо Иван почиват рано и той става глава на семейството едва на 21 години. Дядо Иван е изключително трудолюбив. Бил е известен с пословичната си честност. Това му помага да преодолява всички трудности. Кръчмата му е още бакалница и бръснарница.

Когато започва да строи двукатната си къща, повечето от майсторите му работят срещу получаване на продукти от дюкяна. Най-много в строежа му помагал бедният Георги Цъков, който мечтаел също да си построи къща, но притежавал само една златна лира. Дядо ми обещал да му помогне, а Георги - да отработи с труд дълга си. И мечтата му се сбъднала. Малката къща от дърво и камъни била построена от майсторите за месец. И дълго след това в градчето се говорело как Иван Берберов помогнал на Цъков да си построи къща само за една лира...

Поколението на дядо ми е взело дейно участие в подготовката на Преображенското въстание. Той е бил член на комитета, организирал въстанието. След поражението повечето от членовете на комитета бягат в Българско, а турците откриват списъка на комитите и арестуват всички, които са останали в Малко Търново. Като ръководител дядо е осъден на 7 години затвор, но е пуснат след година и осем месеца.

Преди това, веднага след разгрома, нашето семейство бяга с почти всички търновци в България. С голям труд откриват една запустяла къща, която се е нуждаела от ремонт, за да приюти голямото семейство. Нямали са нито пари, нито инструменти и пирони, за да постегнат къщата. За късмет се появява един стар циганин - калайджия от катун, разположен край селото. Като разбрал, че дядо Иван е бръснар и може да вади и зъби, циганинът веднага го завел в катуна, за да извади болния зъб на жена му. И Иван Берберов започва да бръсне и вади болни зъби, а циганите му кърпят и калайдисват намерените стари съдове, правят му пирони и му помагат в ремонта на къщата.

Дядо ми Иван Димов Берберов - седмо коляно от рода

Семейството на чичо Димо на пикник в Странджа с приятели - 1930 г. Горе вляво се вижда леката кола "Форд"

Семейството на Иван Берберов. Младата жена в черно, вдясно, е сестрата на дядо - Калица, която се занимавала с благотворителност и била самарянка

Една нощ по време на Балканската война турците, живеещи в Малко Търново, внезапно напускат градчето, оставяйки цялото си имущество. Малкотърновските общинари решават то да се опакова в номерирани денкове, които да се складират в джамията, пред която слагат войнишки пост за охрана. Когато след десет месеца избягалите турски семейства се завръщат в градчето, те са много изненадани, че всичката им покъщнина е запазена. Това спасява града от погромите, които извършват турците във всички села наоколо.

През есента на 1913 г., когато е трябвало да се определи новата граница с Турция, започват пазарлъци откъде точно да мине граничната бразда. Преговорите се водят в дюкяна на Иван Берберов. От турска страна главен преговарящ е Осман бей, добре известен със своята подкупност. Явили се някакви наследници на Гаази Михаил, които искали да им се заплатят 1000 златни лири за южните склонове на Странджа. Там е т.нар. бозалък - място, на което не се задържа сняг и овцете могат да пасат през цялата зима. Малкотърновските чорбаджии отказват да платят. Напразно Иван Берберов се опитва да ги склони да заплатят тази сума. И в резултат границата минава покрай градчето и бозалъкът остава в Турско. Овцете няма къде да пасат през зимата и постепенно намаляват. Оказва се, че те са били в основата на местното стопанство. Градчето запада. Малкотърновци се пръскат из цялата страна.

Баба Калица била само на 15 години, когато тя и двамата й по-големи братя остават сираци. Освен домакинската работа тя поема и много от задълженията в кръчмата, бакалницата и на полето. Тя рядко успява да излезе на хорото, но е забелязана от един от най-личните ергени в Малко Търново - Иван Ефтимов. Калица също го харесва и на един филек (пролетен празник преди Великден) той я целунал и хванал за ръка. Видяла ги леля й Еринка и се възмутила. Тогава Иван за-

Кръстова гора

Чудото Кръстова гора – Родопският Иерусалим

Елена АЛЕКОВА

С Венци, запален гъбар, и Симона от Варна сме на Новак - за гъби. "Вълната", както се казва тук, вече е отминала и гъби няма. Но в случая тръпката е важна, а и на Новак винаги има изненади. И манатарка открихме, и - най-вече - пачи крак. Симона пък, която за първи път броди из родопските баири, е възхитена от жълтия кантарион, който ни заслепяваше с яркожълтата си светлина от най-неочаквани припеци в гората - гъбите не я привличаха, както и мен.

Тук е царството на муфлоните и елените. И на мечките, разбира се - дори веднъж мечка се е появявала на самия път, докато селското автобусче пъплело по баира. Сега откъм върха, където преди час превали стадо овце, се чуват хлопатарите и лаят на овчарските кучета, които, надяваме се, ще държат мечките на безопасно разстояние от нас.

Новак е най-високият планински превал, отворен през зимата. Неколкометровите снегове именно, които тук падат, късат през зимата всякакви връзки на Мугла със света. Но въпреки това мугленци не се отказват от живота си и не напускат селото и през зимата. Най-упоритите от тях, разбира се, или тези, които няма къде да отидат. А смолянските общинари нехаят за тегобите им. Защото биха могли да пуснат поне пътя от селото до Девин, та хората да имат поне някакъв достъп до болници и до хляба, когато Новак се затвори. И не само, ако пътят до Девин, поскоро до Тешел (само 18 километра!) се оправи, с един куршум ще бъдат ударени не един и два, но много повече "зайци". От една страна, ще бъде съкратен доста пътят от Смолян към селищата оттатък Въча. От друга страна, ще се открие бързото преодолим за групите туристи достъп до Казаните. От трета страна, ще е много по-леко за рокерите, колоездачите и въобще българите, дигнали се с коли из планинските усои не заради "екстрема", а наистина заради самото опознаване на родината. От четвърта страна, ще се отвори най-живописният от маршрутите до Дяволското гърло край Триград и Ягодинската пещера... А не дай боже да се случи пожар или друго някое природно бедствие... Но най-главното: ще се съхрани и ще остане живо едно представително българско село, дало навремето (а вероятно и до днес) най-много висшисти, както се казва, на глава от населението в Смолянския край, в което с молитвите на старите жени по неведоми пътища и съдбини са се съхранили до наши дни освен обръщения към Иисус Христос и Аллах, но и имената на Орфей и Боян Мага. Общинарите от Смолян обаче нехаят за миналото и бъдещето. Животът започва от тях и с тях свършва.

На връщане от Новак си купуваме от прочутото в региона сирене "Герзьовица". Герзьовица е някогашна мина, чийто "сграден фонд" е преобразуван в затвор за престъпници с полеки присъди. Затворниците именно гледат овце и крави, от които произвеждат най-вкусното може би в цялата страна мляко, кашкавал и сирене, при това на достъпна цена. Когато преди време се намериха някакви пари и община Смолян все пак

Перелик. Части от зида

Кръстова гора. Алеята с параклисите

тръгна да оправя пътя за Мугла, неизвестно защо и как, тези пари стигнаха само за пътя до затвора.

● ● ●

На другия ден същата компания заедно с Ася сме на Голям Перелик - родопския първенец. Стигнали сме откъм Смолян. В края на юли тук под откритото звездно небе се бе провело дванайстото издание на Перелик Еко Джаз Фестивал "Звукът на тишината". С международно участие. Разбира се, на откритите просторни ливади вече нямаше и помен от джаз. Нито от боклуци (слава богу!). Посреща ни само воят на бурен студен вятър, който брулеше лицата ни, и крясъкът на огромните орли, които излитаха досами нас и кръжаха величаво в откритото небе, необезпокоявани от нищо.

Докато кръстосвахме горичките, опасали Голям Перелик, се натъкнахме на нещо необичайно. "Това не са ли основи на някаква сграда?" - попита Венци. И наистина. Насред гората - сред дървета и буренак - просветваха като че основи на зид, увенчан с две полукръгли апсиди... Дълго не можех да повярвам, че е истина... "Едно се закрива, друго се открива" - си мислех, докато правех снимки на зида... Дали отново ще намерим мястото, когато поискаме да го намерим?... Опитах се да запомня къде точно се намира, защото си обещах да се върна... И ако намерим мястото, дали зидът ще е останал видим?...

● ● ●

Пътят Смолян - Рожен - Лъки - Кръстова гора е безкрайно живописен и невероятно красив. След всеки завой пред очите ни се разкриваха неописуеми гледки - сякаш пътувахме в тунел от зеленина, а когато тунелът се прокъсваше - буквално пред лицата ни се мярваха ту грейнали ливади, ту тебеширеносиви скали, излъчващи космическа самота.

Бях слушала много разкази за изпитанията по тесния криволичещ път от Лъки нагоре, които дебнат поклонниците за Кръстова гора от цялата страна. И ние преживяхме своите изпитания. На един от завоите Симона, която бе зад волана, внезапно се стресна, сякаш видяла нещо, неимоверно страшно, което... в действителност се оказа идващ насреща автомобил. После сама се чудеше какво толкова я бе изплашило така. И нямаше обяснение. Добре, че поне не изпусна спирачките. Завой след завой. Потоци коли нагоре и надолу. Появи се автобус, с който се разминахме почти като по чудо. По едно време Симона дори спря, за да си поеме дъх.

Величествените каменни грамади навяваха библейски настроения. Нищо чудно тук някъде наистина да се е приютил навремето ковчегът на Ной, както говорят, или през вековете да са се приземявали и отлитали към небесните глъбини загадъчни космически посланици. Нищо чудно. Наблизо е Белинташ - митичната астрономическа обсерватория на траките, вградена сякаш в самите скали.

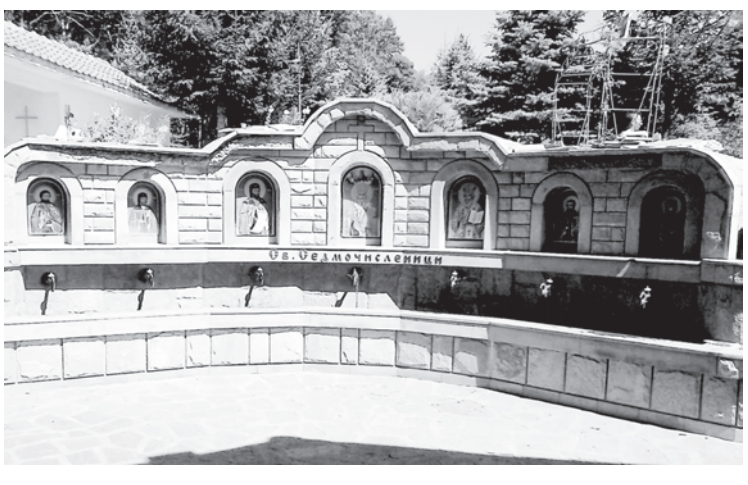
● ● ●

Кръстова гора, наричана още "Родопската Света гора" или "Родопският Иерусалим", е естествено разположена под формата на гигантски кръст (450 на 200 м). Но името й е свързано най-вече с преданието, че тук някъде са скрити преди векове отломки от Кръста Господен. Безброй са легендите и преданията за това свято място от старо и ново време, отблизо и далеч, преплетени с исторически факти, мистика и реалност. Повечето от тях можем да прочетем в книгата "Кръстова гора - свещената българска гора" на архимандрит Висарион - Гривов, която може да намерите в църковното магазинче. А фактът, че в безлунни нощи се вижда Млечният път в цялата му неизразима мощ, е навявал у някои от поклонниците мисълта, че това може да е пътят на грешниците, а у други - че е "старият небесен път, по който се спуснала Божията колесница, оставяйки след себе си облаци от звезди. Когато създал вселената и решил да съедини двете полушария, Господ оставил междина, за да бележи пътя на съзиданието". Впечатляващо! Нямахме възможност да останем през нощта, за да се уверим дали наистина гледката е толкова невероятна.

И църквите посетихме - старата "Света Троица" и новата "Покров на Пресвета Богородица". И по алеята, осеяна с параклиси на Светите апостоли Христови преминахме, отклонявайки се наляво и надясно към един или друг от тях. И пред Светия Кръст, издигнат на едно от възвишенията, притихнахме в молитвено благоговение - всеки със своите въжделения. И от чешмата в памет на Светите Седмочисленици утолихме жаждата си. И до аязмото с лековита вода се отбихме. И докоснахме с почит и трепет частицата от Христовия Кръст, подарена на възродения манастир от Националния исторически музей на 24 октомври 2009 г. И навсякъде, и отвсякъде струеше над нас непозната за нас сила, мощна, неудържима и едновременно щадяща и преобразяваща - пронизваше телата, наелектризираше кожата, прочистваше мислите ни - сякаш някаква властна вълна отвяваше всичките ни тревоги, грижи, проблеми, натрапчивости.

● ● ●

И съвсем естествено се възроди отново надеждата, че каквито и общинари да нехаят за хората и за проблемите им, за историята българска и за България, няма сила, която да спре живота. Това, което се е скрило, все някога ще се открие. Това, което е пресъхнало, все някога ще потече отново.

Кръстова гора. Църквата "Покров на Света Богородица"

ДУМА Неделник
ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Болен зъб може да причини дори инфаркт

Над 70% от първокласниците са с развалени зъби

Ако микробите в устната кухина не бъдат отстранени, те навлизат в кръвта, където предизвикват освобождаването на протеин, а той активира защитните им функции и те се обграждат със сусиреци. Тези сусиреци застрашават кръвоносните съдове и сърцето, обясняват учени от университета в Бристол. Друго проучване доказа, че хората, които рядко мият зъбите си, са със 70% по-застрашени от заболявания на сърцето и на кръвоносните съдове.

Освен това от определено огнище в устата бактериите или отровните им вещества се пръскат продължително време по тялото чрез кръвта през лимфните възли или по продължението на нервите. Така дразнителите достигат до други органи и могат да причинят тежки възпаления не само в гърлото и ларинкса, но и в сърцето, белия дроб, мозъка, ставите. Изходните огнища на такива заболявания са често хронични възпаления в областта на корена на зъбите. Обикновено това не се случва незабелязано. Зъбобол, отоци, понякога дори температура и удебелени лимфни възли на долната част на устата и гърлото са признак за такива бактериални огнища.

Макар че около 80% от бактериите в устата се намират върху зъбите, има и много микроби, които живеят по повърхността на езика и бузите. Те водят до натрупването на плака, която може да причини кариеси и заболявания на венците. Тези микроорганизми са основната причина за лош дъх. Затова при всяко миене на зъбите трябва човек да почиства езика си в продължение на 10 сек.

За здрави зъби се "работи" още в ембрионалния период.

Зародишите на временните резци

се залагат по време на 7-ата ембрионална седмица от развитието на човешкия плод. Кучешките зъби се залагат по време на 8-ата, кътниците - по време на 10-ата ембрионална седмица. Зародишите на постоянните зъби също се залагат в ембрионалното развитие. Най-рано в 4-я ембрионален месец се залага първият постоянен кътник, в 5-ия - централният страничен резец, първият предкътник - около раждането, вторият - в 8-ия месец, а вторият кътник - в 9-ия, на 5.5 месеца от бременността се залага зародиш на кучешки зъб.

Горните временни резци на бебетата се появяват, когато са на 8-13 месеца, а долните - между 6-ия и 16-ия месец. Най-късно се появяват кътниците - долните на 23-31 месеца, а горните - на 25-33 месеца.

През пролетта на 2017 г. стана известно, че

всеки четвърти от 18-годишните у нас

вече е с поне 1 изваден зъб, а 92% имат най-малко 1 занемарен кариес при завършването на средно образование. Проблемът с устната хигиена съпътства младите хора през цялото ученичество. Още при записването в I клас 71% от децата са с развалени зъби, показва последното национално проучване.

Данни за 4-6-годишните във водещи детски градини в София сочат, че в по-малката възраст всяко от тях има по 4 кариозни зъба, а по-големите – по 8. Хубавото е, че 50% от тези кариеси са в обратим стадий и може да се лекуват без машина тогава, коментира проф. Милена Пенева, ръководител на Катедрата по детска дентална медицина в Медицинския университет в София.

Децата, живеещи до вериги за бързо хранене, са по-застрашени от напълняване

Децата, които живеят в близост до ресторанти за бързо хранене, са по-склонни да развият наднормено тегло в сравнение с тези, чиито домове са по-далеч. Това показва ново проучване на Университета на Западна Англия, цитирано от британския в. "Гардиън".

В рамките му изследователите са проследили теглото на над 1500 деца от държавни начални училища на възраст от 4 до 11 г. Според данните децата, които живеят близо до вериги за бързо хранене, имат по-голяма вероятност да качат наднормено тегло в периода между първата и последната година в основното училище. Според авторите това е първото изследване, което показва връзката между достъпа до вериги за хранене и напълняването.

Водещият изследовател на проучването Матю Пиърс заяви, че изводите повдигат важни въпроси за ролята на разпространение и достъпност на храна и нейното влияние върху начина на хранене на малките деца.

"Затлъстяването се провокира от много комплексни фактори. Нашето проучване допълва съществуващите доказателства, че средата в жилищния квартал играе важна роля в развиването на затлъстяване", каза той.

Учените са изчислили каква е достъпността до бърза храна на всяко едно от децата в проекта, като са проверили колко такива места за хранене има в обсег от половин миля от дома му.

Любопитно откритие на британските учени е, че в по-бедните квартали има повече места за бързо хранене.

До подобни заключения стигна и предишно проучване на Центъра за изследване на начина на хранене и активността към Университета в Кеймбридж, според което в момента във Великобритания има 56 638 заведения за бързо хранене, които са разположени предимно в по-бедните квартали и райони. Това е повече от една четвърт от всички места за хранене в страната.

БЕЗПЛАТНИ ПРЕГЛЕДИ ЗА ЛАЙМСКА БОЛЕСТ

Военномедицинска академия организира безплатни профилактични прегледи за лаймска болест. Консултациите със специалистите от Клиника по "Инфекциозни болести" ще се проведат в периода 18-20 септември 2017 г. от 10.00-13.00 ч.

Прегледите ще се осъществяват в самата клиника, намираща се в двора на ВМА (входът е от страната на Факултета по дентална медицина към Медицински университет - София). За целта е необходимо да бъде направено предварително записване на телефон 02/ 92 25 989, от 9 до 14 ч.

Болница отбелязва имения си ден с „Отворени врати"

МБАЛ "Св.София" отбелязва имения си ден с поредица от инициативи. 18 септември е обявен за Ден на отворени врати. На разположение на пациентите за безплатни прегледи и консултации, от 8.30 ч. до 12.30 ч. по АГ, ортопедия и травматология, кардиология, клинична хематология, неврология, очни болести, хирургия, физиотерапия и рехабилитация.

Предварително записване на тел. 02/8184600 и 02/8184608. Желателно е да носите със себе си медицински документи, които удостоверяват здравословното ви състояние. Ако по време на прегледа се наложи назначаването на изследвания, те ще бъдат извършени по ценоразписа на лечебното заведение.

На 18 септември започва и инициативата "Здрави заедно" - серия от безплатни лекции/беседи за здравословен начин на живот и превенция. Първата беседа ще се проведе от 16 ч. на 18 септември от д-р Десислава Въргулева на тема: "Женска консултация - здраве за бъдещи майки" и Лидия Петкова на тема: "Здравословен начин на живот - преди и след раждането" в заседателната зала на I етаж след предварително записване на тел. 02/8184600.

Народна медицина

БИЛКИ ЗА БОЛКИ В СТАВИТЕ

- Лют червен пипер - това е мощна билка с антивъзпалителен ефект. Доказано е , че червеният пипер забавя симптомите на артрита. Той носи облекчение в ставите, стимулирайки освобождаването на ендорфини в тялото.

- Джинджифил - всеки двама от трима души, които редовно употребяват високо концентрирани дози джинджифил, съобщават за намаляване на болките. Джинджифилът е още едно страхотно антивъзпалително средство, което чрез затоплящия ефект върху ставите води до бързо облекчаване на болката.

- Градински чай (салвия) - спомага за изчистване на токсините и свободните радикали от тялото, както има и качества на антиоксидант. Той още съдържа и летливи масла, за които се знае, че имат оздравителни свойства.

- Дафиновият лист пречиства ставите

Вземате 5 грама дафинови листа и ги оставяте да врат за около пет минути в 300 мл вода. Оставете сместа да постои 4 часа в плътно затворен съд. Пийте на малки глътки в рамките на 12 часа! Повтаряте процедурата 3 дни, като консумирате само вегетарианска/ постна храна.

КОМПРЕСИ ЗА РЕВМАТИЗЪМ

- Компрес с червен лук

Вземете 7 глави червен лук, нарежете ги и ги счукайте ситно и посипете с 25 г сол. Сложете лука на стъпалата на краката си и го дръжте така 10-12 часа, докато спите. Може да усетите лек сърбеж. След като направите компреса 3-4 вечери, ще усетите подобрение в краката си.

- Налагайте с коприва

Ако ревматизмът е на коленете, всяка сутрин налагайте мястото с китка коприва. Тази процедура изпълнявайте между 4-10 пъти на ден.

- Корени от брей

Изчистете от кората 350 г корени от брей, накълцайте ги, поставете ги в 1 л чист спирт и оставете да престои 1 ден. Всяка вечер мажете болното място с памук, като преди това го затоплите близо до печката или с като сложите върху него електрическа възглавница. След като намажете мястото с разтвора от спирт и брей, покрийте го с вълнен плат. Добре е това да се прави всяка вечер, а не само в дните на непоносима болка. Хора, които са прилагали този компрес, твърдят, че след няколко месеца вече били забравили, че са имали ревматизъм.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Гъши грип

Пациентът в Зимбабве:
- Докторе, падат ми ушите.
Лекарят в Зимбабве:
- А бе това е гъши грип! А какво точно сте правили?
- Ядох гъши пастет.
- Значи имате гъши грип! Нали ви казах…
- Благодаря, докторе! (умира)...
Докторът (записва в протокола):
- Пациентът умря от гъши грип, тъй като е консумирал гъши пастет.
Пресслужбата на Министерството на здравеопазването на Зимбабве:
- За изминалата седмица в Зимбабве умряха 2500 души от глад, 5400 от отравяне с изгнили банани и един човек от гъши грип.
Журналист (записва си):
- Гъшият грип попада в списъка на трите главни причини за смъртност в Зимбабве.
Новинарска агенция:
- В Зимбабве зачестиха случаите на заболяване от неизлечим гъши грип.
ТВ канал:
Неизвестно досега заболяване на име гъши грип покосява населението на Зимбабве. Министерството на здравеопазването на Зимбабве призовава населението да не изпада в паника.
Научно светило А:
- Да, птичият грип е известен, но гъшият все още не е известена на науката – и в това е основната заплаха.
Авиокомпания Congo Air:
- Прекратяваме всички полети до Зимбабве до приключването на епидемията от гъши грип.
Научно светило Б:
- Властите крият реалните мащаби на катастрофата! Всъщност гъши грип вече е проникнала в Европа – в Амстердам е бил видян кихащ негър с гъска под мишница.
Пресата (публикува снимки на гъски):
- Врякащите убийци са сред нас!
Политик:
- За справяне с обхваналата света епидемия на гъши грип е абсолютно необходимо да бъдат изтребени всички гъски.
Полицията (козирува):
- Тъй вярно, ще бъде изпълнено.
Собствениците на ферми за гъски:
- Вие кво, да не сте обезумели? (Красиво се бият с полицията под щракането на светкавиците на пресата)...
Пресата:
- Заговор на собствениците на ферми за гъски застрашава националната сигурност!
Министърът на здравеопазването на Монголия:
- За спасение на страната от епидемията на гъши грип, която вече е достигнала до нашите граници, е абсолютно необходимо да отделим сто милиона долара за оборудване на лаборатории за борба с гъшата епидемия…
И все така… Краят му не се вижда.

Жейно ЖЕЙНОВ

АФОРИЗМИ

Виолет ВЕЛЕВ

“Аз не съм като останалите” - житейското лого на всяка овца.

●

Ако не си в състояние да отстраниш причината, то със следствието съвсем няма да успееш.

●

По-добре е да умреш за идеята си, отколкото да доживееш времето, когато тя е победила.

●

У нас медалите май имат само обратна страна.

●

Белег на семейната съвместимост е не когато се гледаме в очите, а когато гледаме едни и същи сериали.

●

Няма нищо по-смешно от чуждите мечти.

●

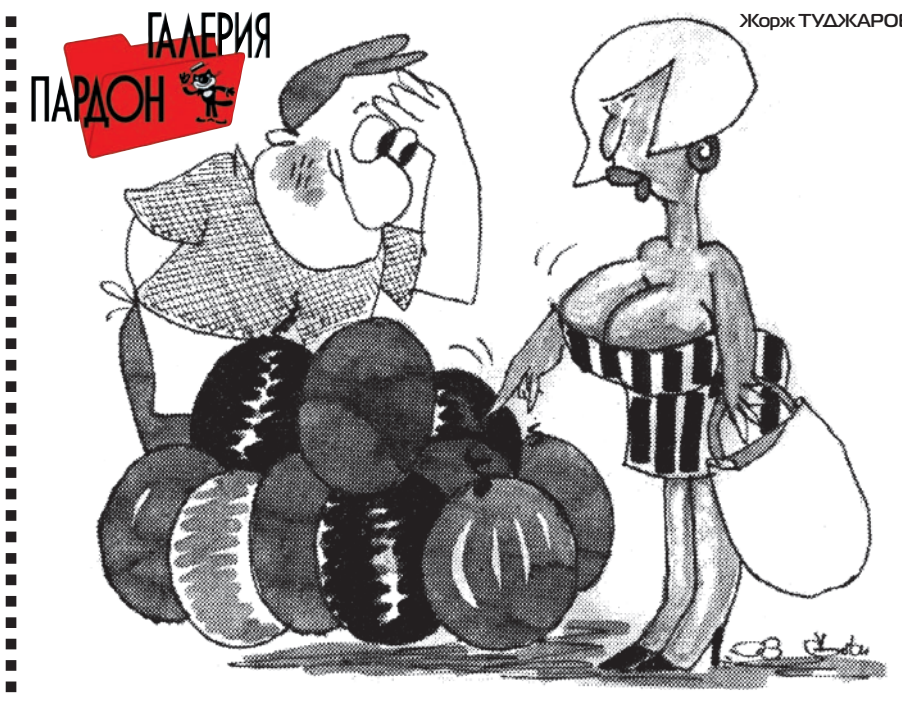
Днес не оценяват автора според мислите му, а оценяват мисълта според автора й.

●

Ласкавото мнение се получава лесно, но критиката трябва да се заслужи.

●

Дипломата е необходимост, образованието - случайност.

Жорж ТУДЖАРОВ

Банката и мъртвата вложителка

(не е приказка)

Една женица умряла януари, но банката, която я обслужвала, начислила годишна такса за обслужване на кредитната й карта, а после добавила и наказателна лихва за закъснение на месечното плащане. Балансът на картата е бил 0.00 лв, когато жената е починала, но сега тя някак си дължи 60.00 лв. Неин роднина звъннал в банката. Ето го и разговора:
Роднината:
- Обаждам се да ви кажа, че тя почина още януари месец...
Банката:
- Не си е закрила сметката и се начисляват такси...
- Е дайте я тогава на отдел събиране.
- След като е закъсняла два месеца, вече е предадена на отдела.
- И какво ще й направят като разберат, че е мъртва?
- Най-вероятно ще докладват на отдел измами или на отдел за некоректни длъжници, може би и двете.
- Мислите ли, че Бог й е ядосан?
- Моля?
- Вие не ме ли чухте, казах ви, че жената е мъртва!
- Господине, трябва да говорите с моя супервайзер.
Супервайзерът взима телефона.
Роднината:
- Казвам ви, че почина януари месец и балансът на картата е 0.00 лв.
- Да, но не си е закрила сметката и таксите продължават да се начисляват.
- Искате да кажете, че ще си ги съберете от имуществото й, така ли?
- Вие да не сте й адвокат?
- Не, неин племенник съм.
- Можете ли да ни изпратите смъртен акт?
- Разбира се. (Изпраща факса)...
След като получават факса.
Банката:
- Системата ни няма опция за починал клиент, не мога да ви помогна.
Роднината:
- Е супер тогава, продължавайте да й начислявате такси - едва ли й пука!
- Да но тези такси се трупат...
- Да ви дам ли новия й адрес?
- Това със сигурност ще ни помогне...
- Орландовци, Крематориум, урна 4321!
- Господине, но това е в гробищата.
- А вие на вашата планета какво правите с мъртвците...

Пенсията

Тодорка ВЪЛЧЕВА

Ежко чул костенурката да пее.
- И ти ли ще ставаш фолкпевица?! - смаял се той.
- Пея от радост, Ежко!
- Да не са ти отпуснали пари за саниране на къщата ти?
- Радвам се за пенсията си!
- Че нали ти е от минималните, ма?
- Да, но я сметни колко ще стане тя след сто години. Нали ще я увеличават всяка година с два процента!
- Блазе ти! Ти единствена в България ще получаваш по-голяма пенсия от швейцарците!
- Затуй сега си пея от сърце, Ежко!

ОТ НЕТА С ИНТЕРНЕТ

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В БЪЛГАРИЯ

Виц Вариете

Заекът влязъл в магазина на баба Меца и попитал:
- Имаш ли един тон зеле?
- Нямам.
На другия ден пак:
- Бабо Мецо, имаш ли един тон зеле.
- Не, нямам.
И така всеки ден заекът питал и накрая Меца решила, че ще направи голяма печалба и поръчала един тон зеле.
Дошъл заекът на другия ден и пак попитал:
- Бабо Мецо, имаш ли един тон зеле.
Меца подскочила радостно и казала:
- Имам, зайко!
-Еееее, какво ще го правиш толкова много?

☺

Езикознание:
Питат хора от различни националности да кажат кой е най-характерният израз за езика им.
Испанецът казва:
- За нашия език – това е „маняна“. Това значи - спокойно, нещата ще станат! Ако не днес - утре!
Турчинът казва:
- Нашият най-известен израз е „яваш“. Това е като „маняна“, я станат днес, я другата седмица - няма страшно.
Арабинът казва:
- При нас най-известният израз е „инш алах“ (по волята божия). Това е нещо като „маняна“ и „яваш“, ама го няма това бързане.

☺

Попитали математик, евреин и адвокат колко прави 2+2.
Математикът казал:
- По принцип четири, но би могло да се търси и друго решение!
Евреинът:
- Може да е четири, пет, а в най-добрия случай и шест!
Адвокатът привикал отвън запитващите го и шепнешком на свой ред попитал:
- А вие колко искате да прави?

☺

Любимият виц на Меркел:
Двама приятели се срещат.
- Здрасти, какво правиш?
- Уча арабски език.
- Но, защо?
- Защото ще пътувам до Берлин...

☺

Знаете ли, че:
70% от българите живеят в стрес. Останалите 30% живеят във Великобритания, Германия, САЩ, Канада...

☺

Сестрата към дежурния лекар:
- Докторе, докараха един премазан от валяк.
- В коя стая е?
- От първа до осма!

☺

Тъщата се прибира от пазар и заварва зетя да си опакова куфарите...
- Ти..какво? – пита тъщата...
- Какво ли? Изпратих и-мейл на дъщеря ти, че се прибирам по-рано от риболов, обаче се връщам и я заварвам в леглото с Пешо! Край, напускам я!
Тъщата го успокоява:
- Чакай малко…нещо не е наред…тя не е такава…нека говоря с нея!
След малко тъщата се връща от кухнята усмихната:
- Казах ти че нещо не е наред…не си платил интернета…не е получила имейла.

☺

Попитали радио Ереван: - За какво служи женската логика? - За да съсипва мъжката психика. - отговорило радиото.

☺

Майка изпраща дъщеря си на влака. Дъщерята се качва във вагона и се опитва безуспешно да свали прозореца, за да се сбогуват. Прозорецът заяжда! Тогава едно борче разбутва всички и удря една глава на стъклото и то се срива на земята.
- Моля, сбогувайте се! - казва борчето. - И винаги съм казвал “Не е нужна само сила! И глава трябва тука!”

☺

Качва се баба в междуселския влак и казва на кондуктора:
- Нямам, бабе, пари, ще ти дам еднодве яйца.
Кондукторът се съгласява, на следващия ден бабата пак се качва и пак дава две яйца.
На третия ден кондукторът и вика:
- Е, бабо, стига вече с тези яйца, донеси нещо друго утре!
На следващия ден бабата се качва с една кокошка и казва на кондуктора:
- Това е вместо месечна карта!

☺

Знаете ли, че:
В районите на Чернобил и Йокошима се появил и трети вид педерасти! Освен активни и пасивни там имало и радиоактивни…

☺

Само българинът може:
1. Да дава акъл, дори да не разбира.
2. Да може да прави всичко, без да е учил за него.
3. Да иска европейска заплата, без да работи.
4. Да даде половината си заплата за лотарийни билети и после да излезе на протест... за цената на тока...

☺

Мениджър на голяма компания отишъл в гората за гъби. Стигнал до гората с колата си, отбил встрани на пътя и влязъл навътре. Ходил доста дълго, няколко часа, по някое време установил, че се е заблудил и не може да намери пътя обратно към колата си. Стигнал до брега на една река, а там седнал на един пън до един висок бор да си отдъхне малко. Както си седял, се появил друг гъбар. Заблудилият се мениджър попитал:
- Извинете ме, може ли да ми кажете къде съм?
Внимателно го огледал другият и казал:
- Вие се намирате в гората, до брега на една рекичка, на един пън под висок бор.
- Уау! Вие трябва да сте бизнес консултант! – казал заблуденият.
- Аха! Как разбрахте това?
- Вашият отговор технически е правилен, но е абсолютно безполезен и на практика аз и сега не знам как да стигна до колата си.
- А-а-а, вие трябва да сте мениджър на голяма компания – усмихнал се консултантът.
- Да! Как познахте?
- Следете мисълта ми – вие прекрасно виждате къде се намирате и все пак не знаете къде сте и не знаете накъде да вървите. Реално се намирате в същото положение, както и преди нашата среща, но сега вашият проблем го превърнахте в моя грешка.

☺

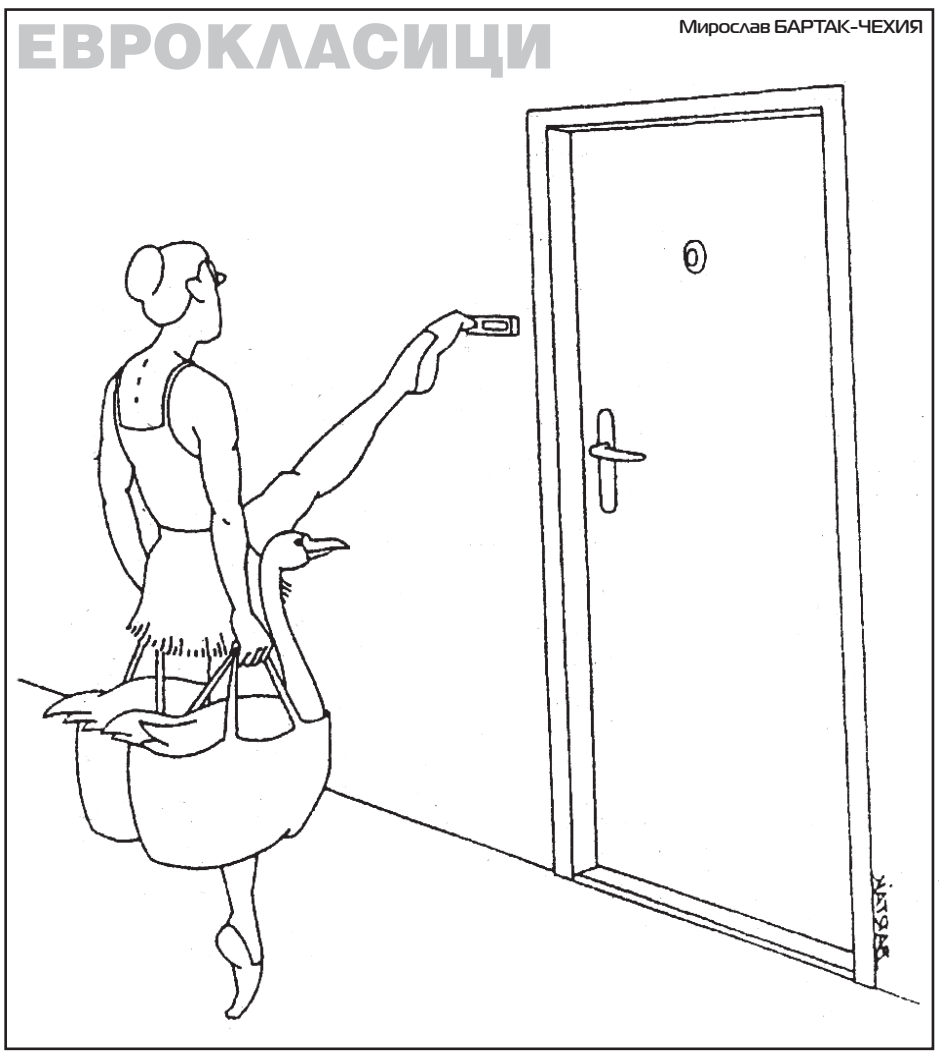
Две мутри:
- Зелка, а пък шефът за пети път си преписва завещанието...
- Еми, за къв му беше да се жени за таз учителка по български!

☺

Тъща се шегува със зет си:
- Май съм бременна!
- Стига ма! Крокодилите снасят яйца!

☺

Умира митничар и отива в рая. На вратата го посреща Свети Петър:
- Здравейте, уважаеми митничарю! Такааа... Вие сте този с вилата на Хавайските острови и още една на Канарските, нали?
- Да!
- Такаааа... Апартаменти в Лондон, Ню Йорк и Париж, нали?
- Да!

- Къща в Драгалевци и два апартамента в центъра на София?
- Да!
- Ролс-ройс, Ламборджини и две Поршета?
- Да бе, имам. Какво значение има това? Може ли да влизам или не?
- Ама може, разбира се! Само се притеснявам, че няма да ти хареса...

☺

Българско образование:
Хора на валидол се опитват да обучават хора на екстази.

☺

Шотландец върви през пустинята. Започнала да го мъчи неописуема жажда. Стигнал той до една сергия, на която младеж от Габрово продавал вратовръзки.
- Умирам от жажда. Моля те, дай ми малко вода… – помолил шотландеца.
- Нямам вода, но пък можеш да си купиш една вратовръзка! – отвърнало габровчето.
- Не искам вратовръзки, нужна ми е вода! – едва прошепнал шотландецът.
- Хубаво де, не искаш вратовръзка. Но за да видиш, че и аз съм човек, ще ти кажа, че зад онези дюни има ресторант. Там със сигурност имат вода.
Два часа по-късно, шотландеца се върнал, ни жив – ни умрял. Пълзял на четири крака, с изплезен език.
- Защо се връщаш, не намери ли ресторанта? – попитало габровчето.
- Намерих го, но баща ти каза, че няма да ме пусне вътре без вратовръзка…

☺

Един познат пожарникар ми каза:
- Най-трудно се гаси кредит…

☺

Семейство... Обядва... Пада вилица, бащата протяга ръка, хваща я миг преди да падне на пода. Облекчено въздъхва:
- Няма да имаме гости.
В този момент, малкият син се втурва в стаята:
- Тате, тате, баба заседна в асансьора...

☺

- Мамо, тате, запознайте се с новото ми гадже Иван. Той е веган, вейпър и покемонър...
- А бе, дъще, няма ли как пак да се събереш с онзи от затвора?

☺

Аз към дъщеря ми:
- Миличка, настройваш ли се вече някак за училище?
Тя:
- Да, тате, разбира се. Всяка вечер преди да заспя - плача...

☺

- Разведох се с жена ми и разделихме къщата на две части.
- И коя е твоята?
- Тази от външната страна!

☺

Всеки ден жена ми ми вика:
- Скъпи, сложи червената престила и измий съдовете!
- Скъпи, сложи червената престилка и приготви обяд!
- Скъпи, сложи червената престилка и почисти!
- Скъпи, сложи червената престилка, изглади дрехите!
- И ти к’во?
- След три години и казах - “Край, писна ми с тая червена престилка! Искам синя...

☺

- Свободна ли си довечера?
- Свободна съм.
- Супер, тъкмо да си починеш малко.

☺

- Какво е тъпотия?
- Представете си плаж, море, палми, тълпи от красавици! Останалото е тъпотия.

☺

Двама мърльовци си вървят и единият пита: - На теб кой ти е денят за къпане? - Ами по принцип на 28 февруари, но понякога го отлагам за 29!

☺

Питат радио Ереван:
- Как е бъдеще време на глагола прозявам се?
- Спя.

☺

На светофара е спрял последен модел мерцедес. Едно трабантче не успява да спре навреме и се натриса отзад в мерцедеса. Отвътре се показва една мутра и човечецът в трабанта почва да си чете молитвата, но мутрата се прибира.
- Ох, отървах кожата, си мисли той.
Светофарът светва зелено и тръгват. Мерцедесът отпрашва напред, но на следващия светофар шофьорът на трабанта пак се заблеял и отново се натриса в мутрата. Оня излиза и тръгва към трабанта.
- Е, сега вече край - си вика прежълтял шофьорът, а мутрата се надвесва на прозорчето и го пита:
- Брато, мен като ме няма, ти как спираш?

☺

Попитали радио Ереван: - Възможно ли е човек да се кръсти, да бяга напредназад, да се оглежда настрани и да псува едновременно? - Възможно е...ако е на пешеходна пътека в България.

☺

Виц Вариете

ПЕГАС®

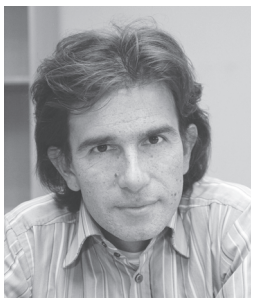
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017, БРОЙ 181

ДУМА

От редактора

Даскала ли казахте?

Боян БОЙЧЕВ

Ето, ти тръгваш към училището. Това е твоят празник. Обличаш официалната си дреха, която пазиш за този ден. Която носиш само на този ден. Цветя, стихотворения и песни. После...

После започва твоята неравна борба.

Ти искаш да дадеш знания на своите ученици, да ги възпиташ в ценности, добродетели... Но се изправяш за пореден път срещу стена. Какви знания, когато днес те не се ценят, не са нужни. По-важно е да бъдеш нахален, безочлив, да стане тази работа, онази далавера. За да яхнеш многото конски сили, за да си купиш последния модел телефон или чанта, струваща две-три учителски заплати. Това е моделът за поведение в нашето общество, а не героите от класическите произведения. И на твоите ученици им е все тая, че ще бъдат неграмотни, че няма да имат образование. Че то, образованието, може и да се купи, ако става въпрос за пари. Защото, колко, господин учителю, взимаш заплата, ти се подсмихват иронично учениците?

Ама за теб професията била призвание. Професията ти била творческа. Докога ще се самозаблуждаваш? Дребен чиновник си ти, затрупан с купища бумагина, която трябва стриктно да попълваш, пращаш, отчиташ часове напред. За какво творчество ми говориш? Дребен чиновник си ти, който страхливо свежда страхливо очи пред агресията на учениците, претенциите на родителите. Как ще му пишеш двойка, ти знаеш ли кой е баща му?! Може и някой шамар да изядеш. Защото за двойката ти си виновен, че не си го научил. То иначе си е умно детето, ти не си го мотивирал. Не идва на училище?! Пак не си го мотивирал. И въобще, за всичко ти си виновен. Какво като си играе с телефона по време на час. Че то този телефон - и той струва повече от заплата ти. А ти, дребен чиновник си ти, превиваш гръб пред разни инспектори от министерства и управления, пред училищни настоятелства и кого ли още не. Ти си опитното зайче за разни псевдореформи. Никой не ти иска мнението - на теб, който всеки ден се изправя лице в лице с учениците и най-добре разбираш техните проблеми. И затова си мълчиш, тъжно и страшно. Как да вдъхновяваш учениците, като нямаш свободата да мислиш и работиш, воден от своите разбирания, като нямаш самочувствие на уважаван човек?

Времето било друго, учениците били други. Не, господа, разбихте една перфектна образователна система - последното останало читаво нещо в нашата държава.

Преди години един преподавател в университета на забележка от студенти, че преподавал на висок стил, отговаряше, че не той трябва да слезе до студентите, а те да стигнат до него.

В селото едно време всички се кланяли на попа, даскала и кмета...

Даскала ли казахте?

ФОРУМ

Проф. Златимир Коларов

Известни писатели лекари четат свои творби в Пловдив

Надежда УШЕВА

Световноизвестни лекари писатели откриха 61 международен конгрес в гранд хотел "Пловдив", който ще бъде закрит на 16 септември. Чужденците са впечатлени от атмосферата на града, от духа на Медицинския университет, каза пред ДУМА проф. Златимир Коларов, председател на Съюза на писателите лекари в България "Димитър Димов", организатор на форума заедно с UMEM (Международния съюз на писателите лекари). Идеята бе да покажем пред света, че България не е само черна хроника и жълти новини, че и тук се случват хубави неща, подчерта проф. Коларов. Той допълни, че гостите ще посетят Перперикон, Бачковския манастир и Асеновата крепост.

Тази година присъстват представители от 8 страни - Франция, Германия, Швейцария, Португалия, Италия, Полша, Румъния и България. Сред лекарите има много талантливи хора, които пишат музика, стихове и проза. Днес четенията продължават, посочи известният ревматолог.

Международният съюз на писателите лекари UMEM е създаден от френския лекар поет д-р Пол Ноел през 1945 г., а Първият конгрес е проведен в Сан Ремо, Италия, през 1956 г. През лятото на 1965 г. Димитър Димов, в качеството си на председател на Съюза на българските писатели и професор по ветеринарна медицина, получава писмо от д-р Ноел, с покана българските лекари да се включат в световната организация. Това става чак през 1975 г., когато писателят с медицинско образование Любен Станев участва за първи път в ежегодния конгрес на UMEM, проведен на о. Корфу. По негова инициатива се оформя група на писатели лекари с участието на Валери Петров, Евстати Бурнаски, Рада Москова и др. В началото на 90-те г. по предложение на Станев в България се създава "Клуб на писателите лекари", който е приет и за член на световната организация.

Досега конгресът се състои три пъти у нас. След продължително обсъждане по време на 60 конгрес м.г. в Бергамон се решава следващият форум да се проведе именно в Пловдив. За това допринася проф. Коларов, който разказва за историята и обявяването на града за "Европейска столица на културата за 2019".

КОНЦЕРТ

Унгарски ансамбъл изпълнява нюанси на любовта от епохата на Шекспир

Ансамбъл "Маркиз" от Унгария ще изнесе концерт на 17 септември от 19 ч. във Варна - Аула на Икономическия университет, в рамките на Международния музикален фестивал "Варненско лято".

"Маркиз" ще представи "Нюанси на любовта в музиката от епохата на Шекспир". В състав - Юдит Фелсеги, колоратурен сопран, Ласло Блашкович, контратенор, Марта Гал, клавесин, Каталин Калаи, блокфлейти, Пирошка Витариус, цигулка, и Нора Калаи, виола да гамба. Репертоарът им е богат и разнообразен - от ранни барокови композитори до Моцарт. Концертите им включват виртуозни лирични арии и дуети за сопран с камерен бароков акомпанимент, както и соло и трио инструментални изпълнения. Хармоничното съчетание на мъжки сопранов глас (сопранист) и колоратурен сопран придава красиво специфично звучене.

Спектаклите пресъздават атмосферата на XVII-XVIII век чрез оригинални костюми, сценична пластика и характерни аксесоари от картини на тази епоха. Предварителна продажба на билети: на касите на ФКЦ и онлайн на www.fccvarna.bg. Концертът се осъществява с помощта на Унгарския културен институт при посолството на Унгария в София.

ТЕАТЪР

Безплатни представления за всички деца

Столичният куклен театър ще зарадва всички деца с безплатни представления на 17 септември по повод Деня на София. Входът е свободен и за всички родители. Условието е местата да бъдат резервирани предварително на касата на театъра.

Предложението важи и за двата салона на театъра - на ул. "Гурко" 14 и бул. "Янко Сакъзов" 19. В празничния ден малчуганите ще могат да гледат представленията "Принцесата и свинарят" (12 ч., салон "Гурко") и "За граховото зърно и една принцеса" (12 ч., салон "Я. Сакъзов").

Поезия

Нови стихове от Илиана Илиева

Осмисляне на лятото

Лових светулки в шепите на детството.
В прегръдката те гаснеха след миг.
А аз си мислех - светлината лесна е!
И щом я хванех, губех дъх и вик.

И ставах малка плаха победителка
на краткото сияние в нощта.
На заранта светулките ме питаха
“защо заробваш светещи неща?”

Тогава нямах вяра на въпросите,
чиито отговори са съвсем далеч -
ръцете ми се учеха да носят.
Не знаеха какво е светла сеч.

Настава есен. Вече не посягам аз
на никоя свободна светлинка.
Натрупах жътви - не, че станах блага -
но не ловя светулки хей така...

Криеница с тати

Тати от герана иде
с кофа и студена стомна.
Той не може да ме види -
все саминка, все бездомна.

През ключалката се взирам
ту със двете, ту с едното.
Хич не ща да ме намира! -
къса сламка съм в сеното.

По пътеката за кратко
той се спира за почивка.
Сладко си посръбва татко
от водицата си пивка.

А на мене ми е драго
глътките му да споделям.
И задържам дъх на прага,
без и дума да обеля.

Думичките са излишни -
старци в омалели дрешки.
Днес и детското ми “Виж ме!”
може да допусне грешки?

И - дано ме чува мама! -
дишам в топлата ключалка...
Просто мен от век ме няма.
И за тати все съм малка.

Опровергаване на Сизифа

“Да учиш себе си да бъдеш никой -
Сизифовския камък... да намериш”
Люба АЛЕКСАНДРОВА

... да бъдем “никой” ни е невъзможно,
да бъдем “никой” даже е излишно.
Родени сме да бъдем и да можем -
това, което някой пише свише.

Тук всеки има своя лична служба
и обитава малката си ниша.
Духът висок в телата се събужда,
за да подиша, земно да подиша.

Разпадането на тишината

Понякога мъглата не спасява.
Природа е - не си виновен ти.
Не си отивай? - слушай и чети.
От тишината друго не остава.

Не се дочува поглед в синевата -
не са виновни късите очи.
Ирония - да чуваш, че бучи
през миглите на мисълта гората.

Не се спасяват мисли по стените
и колкото са светли и са чисти,
върхът ги иска, живи алпинисти -
с телата им да гали канарите.

Понякога тъгата не спасява
от радостта, върха превзела с вик.
Не си отивай! - тя е само миг.
След обичта ни друго не остава.

Народна носия

Освободи си цветовете, мила, освободи
си цветовете.
Пак в черно, гледам, си се свила,
а ти си красно цвете?
Навярно мислиш, че си стилна, смирила
всички краски.
Триж хубава си и по-силна, но имаш
да наваксваш.
Разпридай време от дъгата, преброй поне
до седем.
Ще бъдеш шарена, благата, златиста
или сребърна -
тогава ти ще си сияние, в което
се преплитат
живот, надежда, упование, любов,
народ, защита...
Носи се волна сред житата и
никого не питай.

Мъгло

Мъгло, мъгло, скрий ме, мъгло,
повлечи ме заран
като песен бавна, стара,
избели ме - гарван.
Белким аз си хвана пътя,
на душата верен,
че без тебе грешно стъпвам
все по пътя черен.

Невидимият морз

Свършва престоят на любимия бряг,
свършва престоят.
От утре, сине, потегляме пак -
всеки на своя кораб,
всеки със своя премерен багаж,
със своя талант и мяра.
Океанът е целият наш -
роден е за преплаване.
В него прегръщат се извор дълбок,
с капката сняг на кокичето,
звънкият смях на висок водоскок
с нашето тихо “обичам те”.
Казвай го, сине, на мен и на друг -
любовта не е за премълчаване.
Мислил ли си, че мерят с аршина си звук
нощните крайбрежни славеи?
Те се отдават, докато си спим -
пеят нечути, невидими,
а в песента им лети - Херувим,
и напред дните разприда ни.
Свърши престоят - потегляме пак,
всеки на своя кораб,
а обичта ни ще бъде знак,
през който ще си говорим.

***ИЛИАНА ИЛИЕВА** е автор на книгата “Жабешки скок” (тристишия и танка) и на стихосбирките “Ти, който хакна планетата”, “Пента и Пижо. Малки и още по-малки песни”, “Говорещите руни на реката”, “Предмети”, “И не помислям докога”. Лауреат на национални конкурси за поезия: “Мара Белчева”, “Жената - любима и майка”, “В полите на Витоша”, “Паметта на водата” и др. Има публикации в редица български и чуждестранни издания за литература и култура. Член на Българския хайку съюз (БХС) и “Хайку клуб - София”. Редактор в Електронно списание “LiterNet”.*

По дирята на бързото слънце

Много бързо вървиш, мое слънчице, много бързо
вървиш.
Кой така ти диктува, кой пришпорва те за
бързописа?
Аз подире ти тръгвам - ти си моят небесен
дервиш! -
моят ден върху хълма е къс, но на слънце орисан.

Няма как да те стигна, да те пия в несвяст до
забрава.
Все ми бягаш - или със нехайна целувка ме
париш.
Подир теб стиска пепел жарък вятър от мен
ще развява,
но какво пък? - чрез теб просто свикнах
да дишам пожари.

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Дияна Копринкова:

Всички контакти с родината са добре дошли...

Апатичността не е добра формула за успеха на една нация, това е и една от най-главните причини за постепенното обезлюдяване на България, смята известната журналистка

Интервю на
Георги Н. НИКОЛОВ

- Госпожо Копринкова, можем ли да говорим за осезаемо духовно българско присъствие в Австралия? Ако можем, в какви направления, форми и изяви се олицетворява? И разбира се - кога и как се е зародило?

- Българското присъствие е осезаемо не по размерите на българската имиграция в Австралия, която по численост е много малка в сравнение с други части на света. По данни на последното преброяване миналата година сме някъде 3300 души, с най-големи общности, събрани в Сидни и в Мелбърн. Разрастват се и българските общности в Аделаида, Бризбейн и в Пърт. Духовното присъствие може да се разглежда на няколко фронта, като се започне от ценители на огромното и необятно богатство на фолклора, премине се през българските етнически училища като средища на матерен език и култура, следвано от българската медия и единственото предаване в радио SBS на български език, та се стигне до различни радетели за българщината, и завършим с индивидуални творци, чието творчество е много разнообразно и многопосочно. Не мога да определя какво точно го олицетворява. Но знам, че тези хора, участвали и участващи във всичко това, което описах, ги свързва любовта към България, милеенето по родното. И повечето го правят безкористно, с носталгия по най-хубавото изконно българско...

- Бихте ли посочили имената и творбите на писатели, художници, музиканти, които трябва да познаваме в старата родина?

- Много са и се надявам да не изпусна някои от тях, защото, творчеството им е многостранно. Това са покойният вече Стефан Кожухаров от Сидни, Изабела Шопова от Бризбейн, Красимира Байлс от Пърт, Виктория Забуковец от Аделаида, които творят в сферата на художествената литература. Д-р Мария Стайкова от Канбера, Джон Бенет от Аделаида и Таня Добсън от Пърт - в областта на емигрантската историография, проф. Николай Киров от Сидни - върху замърсяванията на околната среда (с частен интерес към езикознанието, проявен в книгата му "За по-добър английски" с над 1000 изрази и идиоми), проф. Асен Жабленски и проф. Люба Калайджиева от Пърт - в областта на епидемиологията и генетиката. Д-р Петър Вълчев от Сидни - в медицинската литература, проф. Петко Калев от Аделаида - в областта на финансовата литература, проф. Лъчезар Стоянов и проф. Валери Стефанов от Пърт, доц. Спиридон Пенев и доц. Симеон Симов от Сидни - в математическите, статистическите и компютърните изследвания, проф. Дора Маринова от Пърт и аз самата в областта на научната сфера, устойчивото развитие и социалния маркетинг. Тук са художникът Атанас Джонов, карикатуристът Николай Тилчев, най-известният български скулптор в Австралия Георги Костурков (направил статуетката за наградата за туризъм в Австралия, която се присъжда всяка година), оперните певци Тихомир Тихов и Надя Афеян, пианистът проф. Николай Евров (считан за един от най-добрите интерпретатори на сонатите на Бетовен), Рени Божилова с акапелно дуо "Жива вода" в Бризбейн, Багряна Попова с хор "Петрунка" в Мелбърн, Стоян Стоянов с хардрок групата "Адриатик" от Бризбейн, австралиецът от български произход Джон Бътлър (чийто дядо е един от въстаниците в Априлското въстание). Разбира се, бившата вокалистка в "Мистерията на българските гласове" Силвия Енчева, номинирана през 1999 и 2000 година за Жена-артист на годината (Female artist of the year), която поради интереса на австралийците преподава българско фолклорно, акапелно пеене в университета в Сидни. Още - Мара Бенд и хор "Мартеница" с ръководител австралийката Мара Киек, която до безумство обича българския фолклор и дори навремето е учила фолклорно пеене в Музикалното училище в Пловдив. По текстове на поемата "Сезони" от Стефан Кожухаров хор "Мартеница" изпълнява своята едноименна соната, пожънала огромен успех сред австралийската публика и през 1997 е номинирана за музикалната награда за най-добра световна фолклорно-традиционна музика (ARIA awards). Стефан Кожухаров е и единственият българин, награден с Ордена на Австралия за заслуги към общността. Сигурно пропускам много имена...

- Има ли системен културен обмен между Австралия и България и в какво се изразява? В тази духовна нива намирате ли помощ от официалната ни държава и нуждаят ли се сънародниците ни от нея?

- Трудно и даже пресилено е да се говори изобщо за някакъв системен културен обмен между България и Австралия. Ако изобщо го има, той е спорадичен и често е плод на усилията на българи, живеещи в Австралия, да представят своите постижения или творби и в родна България. Единствено мога да отбележа подкрепата на Държавната агенция на българите в чужбина, "Азбукари" и донякъде Съюза на българските журналисти. Изабела Шопова пък издава и редовно представя книгите си ("На изток - в рая", "На запад от рая", "На юг от разума") на тесни приятелски сбирки в България. Да, българите, живеещи в Австралия, се нуждаят от подкрепа да популяризират творчеството си и биха я приели с радост и вярвам - българската аудитория би била признателна на държавните институции за една такава благородна дейност, особено когато става въпрос за значителни постижения, независимо в каква област на културата, науката или изкуството. Това е гордост за България - да знае, че нейните чеда творят и прославят с името си родната страна.

- Вие сте изявена радиожурналистка, позната ни от редица предавания в националния ефир. Как попаднахте в Австралия и в излъчванията на радио SBS? Какъв дял от предоставеното ви там време е посветено на нашата култура?

- В Австралия дойдох, след като съпругът ми кандидатства по официалната точкова система за квалифицирани имигранти. Системата съществува и до ден днешен и повечето български имигранти са попаднали тук по същия път. Казват, че с това всъщност се отличава българската имиграция в Австралия - всички са квалифицирани. Аз съм професионален журналист от Българското национално радио. След пристигането си в Австралия бях кореспондент на Българската редакция на Би Би Си - Лондон, а след закриването ѝ през 2005 г. станах част от екипа на радио SBS, което е най-мултикултурната медия в света с предавания на 74 езика. Първо бях кореспондент на българската програма по радиото, след време се явих на конкурс за втори водещ, който спечелих и сега българската програма по радио SBS се излъчва от Мелбърн или от Сидни всеки петък от 4-5 часа следобед. Програмната схема не ни позволява голяма част на предаването да е посветено на българската култура, тъй като трябва да спазваме 70% австралийско и 30% българско и международно съдържание, но винаги, когато можем, включваме материали за нови български книги и техните автори, нашумели театрални постановки и артисти, музикални изяви и изпълнители. Непременно отразяваме посещенията, макар и редки, на всеки български изпълнител, дошъл на турне в Австралия.

- Какви ваши книги подготвяте и какво от тях ще посветите на съвременния български читател?

- Самата аз творя може би повече в научната сфера, в областта на устойчивото развитие и маркетинга. Сега подготвям съвместна книга с проф. Дора Маринова от Пърт и австралийката Талия Рафаели, която ще излезе през октомври. Книгата е "Социален маркетинг и неговото въздействие върху консумацията на храни от животински произход".

- С кои наши културни съюзи и сдружения бихте искали да установите потесен контакт и намирате ли необходимото разбиране от тях? Поставям акцента върху Съюза на българските писатели, на музикалните дейци, на композиторите и пр.

ДИЯНА КОПРИНКОВА е радиожурналист с повече от двадесетгодишна кариера в различни български и световни медии като БНР, Българската секция на Би Би Си - Лондон, и Българската програма на радио SBS в Австралия. Член на Съюза на българските журналисти. Финалист е на две награди на премиера на щата Нов Южен Уелс за 2017 г. за най-добро радиоинтервю и за цялостно журналистическо творчество и обществена дейност. Член е и на Международната организация на скаутите и притежава най-високото отличие Wood badge. Омъжена, с две деца. Живее в Сидни - Австралия.

- Всички контакти са добре дошли. Вече имаме трайни контакти с ДАБЧ и Съюза на българските журналисти. Ако можем да си сътрудничим и с други съюзи и сдружения, мисля, че това ще е само от полза за обогатяването и на двете страни, както и за представянето на творци и таланти.

- България постепенно се обезлюдява, застарява и свива в черупката на тежка апатичност. Независимо от официалните бодри прогнози, хората са обезверени. Какво ще ги посъветвате и с какво ще ги ободрите?

- Апатичността, безверието, не са добра формула за успеха на една нация. Не че аз съм експерт в даването на правилните формули, но си мисля, че това е и една от най-главните причини за постепенното обезлюдяването на България. Няма и формули за ободряване, ако човек не намери сам в себе си онова, малкото нещо, което го прави щастлив. Което го мотивира и за което си заслужава да продължи напред да живее смислено, да се бори, развива, утвърждава. Всичко на този свят е въпрос на отчаяние и мотивация. Колкото е по-голямо отчаянието, толкова по-голяма трябва да бъде мотивацията ти. Така е и в чужбина. Нека никой не си мисли, че всичко ти е поднесено на тепсия. Всички ние, емигрантите, си поставяме цел и я преследваме, докато не стане реалност, и след това, постигнали я веднъж, си поставяме нова и така пак и пак продължаваме напред. Но трябва да си щастлив с това, което правиш. Това окрилява човек и му дава сили да продължи.

- А на себе си, в духа на българщината, какво бихте си пожелали?

- Винаги съм вярвала и съм се ръководила от максимата: колкото са ти по-големи мечтите, толкова по-далече стигаш. А имам още много неосъществени мечти и така трябва и да бъде. Да сме живи и здрави всички, да имаме по-големи мечти и да бъдем щастливи...

Да учиш руски език. Възможно ли е? Модерно ли е? Изгодно ли е?

Москва посрещна лауреатите на XVII международен Пушкински конкурс

Шест незабравими дни изкараха в столицата на Русия тазгодишните победители в Международния Пушкински конкурс за учители по руски език. Нови 50 души от 30 страни тази година станаха негови лауреати, като конкуренцията беше много силна - участваха общо 2000 души от 43 страни. Победители от България станаха Боян Бойчев от столичното 93 средно училище "Александър Теодоров - Балан", който е и журналист във в. ДУМА, и Бранимир Филипов от Езикова гимназия "Иван Вазов" в Пловдив, а общо 17 български учители са изпратили свои есета. Темата бе: "Да учиш руски език. Възможно ли е? Модерно ли е? Изгодно ли е?"

Международният Пушкински конкурс се провежда ежегодно от 2000 година насам и е за учители по руски език извън Русия. Главни организатори са вестник "Российская газета", заедно с Правителството на Москва, Държавния институт по руски език "А.С.Пушкин" и с подкрепата на Россотрудничество.

Лауреатите бяха посрещнати изключително топло в Москва. През първия ден те завършиха своето обучение за повишаване на квалификацията си по руски език. Началото бе онлайн, а вече на място в руската столица те слушаха лекции в Държавния институт по руски език "А.С.Пушкин". В края на обучението получиха сертификат и диплома.

През втория ден те посетиха редакцията на вестник "Русская газета", където се запознаха с делника на журналистите на най-големия ежедневник в Русия. Там, на сцената в залата, учителите се запознаха един с друг и разказаха какво ги е мотивирало да участват в конкурса. Заместник главният редактор на "Русская газета" и председател на журито на конкурса Ядвига Юферова реторично попита: "Кой, освен вас, ще свали идеологическите капаци на очите, ще разбие стереотипите и предразсъдъците на света към Русия?"

След това преподавателите трябваше да си припомнят и професионалния си делник. Те имаха възможност да се запознаят с нови методи за обучение, като гостуваха в московската хуманитарна гимназия. Интересен бе урокът по класическа литература, в който учениците под формата на игра се превъплътиха в герои от известни произведения и се опитваха да си обяснят техните постъпки, както и занятията по история и изобразително изкуство.

А вечерта беше концертна. Лауреатите попаднаха в неповторимата атмосфера на танците на фолклорен ансамбъл "Кострома". Пъстрите костюми, вълшебните танци и любимата музика изпълниха с възторг сърцата на зрителите.

Дойде време и за празника. Лауреатите в Пушкинския конкурс бяха специални гости на Червения площад на тържествата по случай 870 години от основаването на Москва. Грандиозният концерт пресъздаваше знакови моменти от забележителната история на града, а в него взеха участие големи руски артисти, певци, музиканти.

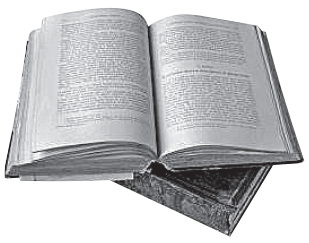
След концерта учителите бяха наградени на тържествена церемония в Бялата зала на Правителството на Москва на ул."Тверская" 13. Церемонията откри зам.-главният редактор на "Российская газета" Ядвига Юферова. Наградите връчваха Михаил Швидкой, специален представител на Президента на Руската федерация по международното културно сътрудничество; Сергей Черьомин, министър на Правителството на Москва, ръководител на Департамента за външно-икономически отношения; известният лингвист академик Виталий Костомаров; ректорът на института "Пушкин" Маргарита Русецкая; професор Марина Корольова и др. "Днес руският език е повече от език - прифразира знаменитата фраза от стихотворението на Евгени Евтушенко Михаил Швидкой, който оглавява и надзорния съвет на Пушкинския конкурс - той има мисията да обединява народите. Вие извършвате високо, важно и благородно дело, благодаря ви!"

След награждаването и тържествената вечеря лауреатите се включиха в празненствата по ул. "Тверская" и станаха свидетели на салюта над Червения площад.

На другия ден програмата включваше разходка по Москва. Всички коментираха колко изумително красив, чист и запомнящ се град е столицата на Русия. След разходката - посещение на Музея на Пушкин. Става дума родната къща на гениалния поет, където е роден и живее до заминаването му в лицея. С трепет преподавателите разглеждаха богатата музейна експозиция, включваща артефакти от живота на гения на руската литература, включително оригинални ръкописи на негови стихотворения. А вечерта бе отделена за театър. Учителите гледаха постановката "Крал Лир" от Шекспир в известния Малий театър.

Така неусетно отлетяха шестте приказни дни в руската столица. Тъжна беше раздялата с красивия град, оставил в сърцата на всички малка частица от себе си. Но и надеждата, че тази среща няма да бъде последната. Колегите русисти се разделиха като приятели, обединени от езика на Пушкин. И от амбицията да докажат на хората, че да се говори руски език е възможно, изгодно и модерно.

ПЕГАС Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“ТОРМОЗ В УЧИЛИЩЕ” от Барбара Колоросо издава “Софтпрес” в превод на Весела Ангелова. Стъпвайки върху няколко десетилетия опит в работата с проблемни младежи и широка практика в овладяването на конфликти, Барбара Колоросо предлага практичен наръчник за справяне с всеки етап от тормоза в училище - от разпознаване на причините до овладяване на последствията. От тази книга ще научим кои са формите и методите на насилието; кои са четирите умения, които трябва да притежават децата, за да се предпазят; какви са признаците, че детето ни е жертва; кои са сигналните лампи, че детето ни е склонно към агресия; кои са четирите “противоотрови” на насилието; как да помогнем на жертвата на насилие да се възстанови и как ефективно да повлияем на насилника.

“КРАДИ КАТО АРТИСТ” от Остин Клиън издава “AMG Publishing”. Всеки човек носи в себе си креативност, с която може да направи живота си необикновен, но не всеки се осмелява да я отключи. “Кради като артист” представя десет принципа за трансформация, които ще ни помогнат да открием артистичната си страна и да започнем да водим потворчески начин на живот. Според автора нищо не е оригинално, затова той призовава да бъдем смели, да се учим от работата на другите, да смесваме и измисляме наново, за да открием себе си. Книгата е вдъхновяваща и позитивна, със забавни илюстрации, примери от света на изкуството, полезни съвети от личния опит на автора и цитати от Гьоте, Марк Твен, Гюстав Флобер, Дейвид Бауи и много други.

“ИЗГУБЕНИЯТ ГРАД Z” от Дейвид Гран издава “Колибри” в превод на Надя Баева. Книгата е посветена на британския пътешественик, изследовател и археолог Пърси Фосет. През 1925 г. той предприема пътешествие със сина си в Южна Америка, в джунглите на Амазонка, в търсене на легендарен древен град. Едва 57-годишен, полковник Фосет изчезва безследно. Опитвайки се да го издирят, множество авантюристи загиват или се завръщат с празни ръце. Дейвид Гран разказва тази удивителна история - едновременно пътепис, биография и детективско разследване, докато описва собственото си пътуване през смъртоносните джунгли. Въпросът е: мит или реалност е изгубеният град Z?

“АЛЕА АКВАРИУС” от Таня Щевнер издава “Емас” в превод на Ваня Пенева. Бен, Сам и Тес, две момчета и едно момиче - бандата Алфа Кру. И един платноход. Един ден на кея в Хамбург бандата среща Алея - свитичко момиче с гарвановочерни коси и невероятно зелени очи. Алея никога не се е качвала на кораб и не е влизала в морето. Но морето я привлича с неустоима сила, откакто тя се помни - и въпреки това не ѝ е позволено дори да доближава водата, защото я грози смъртна опасност. Това са били последните думи на майка ѝ, преди да изчезне. Как и защо родната ѝ майка я е поверила на друга жена - тази тайна не излиза от ума на момичето. И ето че се открива възможност да тръгне по следите ѝ, ако стане част от екипажа Алфа Кру, неговия четвърти член.

Шест лекции на Нобеловия лауреат Чеслав Милош

Книгата на видния полски писател, преводач и критик издава „Рива”

“Европейската култура навлезе във фаза, когато се загубиха точните критерии за добро и зло, за истина и лъжа, а в същото време отделният човек се превърна в играчка на мощни колективни движения, изкушени в извращаване на ценното, в резултат на което ден след ден черното става бяло, престъплението - похвално действие, очевидната лъжа - задължителна за всички догма. На всичко отгоре езикът стана собственост на хора, притежаващи властта, и те монополизираха средствата за информация, за да променят смисъла на думите, както им е изгодно”, заявява Чеслав Милош през 1981 г.

Видният полски писател, преводач и критик е роден на 30 юни 1911 г. Съосновател на литературния кръг “Жагари”, той дебютира през 1930 г. с два тома поезия и започва да работи в полското радио. Прекарва Втората световна война във Варшава, работейки за различни ъндърграунд печатни медии. През 1951 г. се установява във Франция, където пише и издава няколко книги с проза. През 1953 г. получава Наградата за европейска литература. През 1960 г. е поканен от Калифорнийския университет в Бъркли като преподавател по славянски езици и литература. Носител е на множество университетски и литературни награди, сред които Нобелова награда за литература за 1980 г. Умира през 2004 г.

Издателство “Рива” публикува на български език книгата “Свидетелство за поезия - шест лекции относно недъзите на нашия век” от Чеслав Милош. Откъс от предисловието на автора дава представа какво ще намери читателят в този том.

“Настоящата книга се състои от шест лекции, четени от мен на английски език в Харвардския университет през учебната 1981/1982 година. Бях поканен там от катедрата, носеща името на един от покойните днес професори на университета, Чарлз Елиът Нортън. Това бе голяма чест за мен, като се има предвид, че списъкът с моите предшественици на тази катедра включваше имена с непреходно значение за литературата и изкуството на XX век като Игор Стравински, Томас Стърнз Елиът и Едуард Естлин Къмингс. Подобно назначение се извършва за една година и задължава поканения професор да представи в шест публични лекции собствените си възгледи за онзи клон от творчеството, който той представлява. Признавам, че именно тази необходимост да се говори за поезията, както е в моя случай, причини колебанията и съмненията ми дали изобщо да приемам предложение от такъв род. Самата поезия може да се сравни и с недъг, представляващ твърде срамно занимание, тъй като пред свидетели щях да ровя из нейните тайни и от собствените си приключения да извличам някакви изводи. Освен това винаги съм се боял да не се окажа в ролята на човек, за когото самият факт, че е поет, е нещо свещено, сякаш съм подозирал, че зад сегашния обичай с многословните изказвания по тази тема се крие частичен творчески паралич.

Когато по различни съображения накрая се реших да приема предложението, изпаднах едва ли не в паника, тъй като не знаех за какво ще говоря. За мен само едно не подлежеше на съмнение: от тези мои лекции бях длъжен да извлека практическа полза. Бях не само първият славянски поет зад катедрата на Нортън, но и първият поет от цялата моя Централна или Средноизточна Европа. Това означаваше, че на мен се предоставя възможност да покажа на американската публика нещо от нашата твърде особена перспектива. Отдавна ми се струваше, че ако още съществува надежда за Европейския континент, тя е в изкуствено съдържания потенциал на страните, разположени между Германия и Русия, в онази втора Европа, която през последните десетилетия се вглеждаше, вече без удивление, в първата...”

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

По света

Истинска история за пътешествия и приключения

Преди 31 години Рита Гелман, жена на средна възраст и авторка на повече от 70 детски книжки, напуска ласкавия свят в Калифорния и разпадащия се брак, за да започне одисея, която продължава и до ден днешен. Рита описва как е наблюдавала орангутаните в джунглите на Борнео, карала е кану в Индонезия, заобикаляла е мини в Никарагуа, гонила е зли духове в Бали, спала е до морските лъвове на Галапагоските острови и др. Където и да отиде, тя се потапя в местната култура и открива нови приятели. Истинската история на Рита Гелман е доказателство, че никога не е късно човек да преследва мечтите си, пише “Лайбръри джърнал”.

“Историите на една номадка” от Рита Голдън Гелман, която “Хермес” издава на български език, е интересна и вълнуваща книга за пътешествия до непознати и екзотични страни. За разлика от други подобни заглавия, авторката описва живота на хората в тези далечни земи отвътре - техните обичаи, бит, начин на живот. Книгата се чете на един дъх и би доставила удоволствие не само на любителите на пътешествията и приключенията, но и на всички ценители на добрата проза.

“Аз съм съвременен номад. Нямам постоянен адрес, нито вещи - освен тези, които мога да нося със себе си. Рядко знам къде ще бъда в следващите шест месеца. Обикалям света без план, водя се от инстинктите си. Доверявам се на хората, които срещам, и постоянно се възползвам от възможностите, които случайността ми поднася.

Хората са моята страст. За разлика от традиционните номади, когато отивам някъде, се установявам да живея сред местните достатъчно дълго, за да мога да споделя всеки миг от всекидневието им. Искам да опозная сезоните на живота им и да заслужа доверието им, за да ме дарят със своите тайни. Живях сред хора в сламени хижи, спах в позлатени дворци, почитах различни божества с изящни церемонии и се потапях в мрака на черната магия. И навсякъде по света готвих редом с жените на техните огнища.

Водя и обичам своя номадски живот от един ден през 1986 г., когато на четиридесет и осем години, на прага на развод, се огледах и си помислих: Трябва да има повече от един начин да се живее.”

Така накратко Рита въвежда читателите в новия интересен и красив свят, който открива далеч от близките си хора, смело и без предразсъдъци. Започва друг живот, чрез който разбира, че всъщност на човек му трябва много малко, за да се чувства щастлив и спокоен, да се радва на всеки ден, който съдбата му дарява, да учи и усвоява нови, непознати, вълнуващи неща, макар и толкова различни от обичайния му бит, навици, среда и култура.

33 картини на Ганчо Карабаджаков

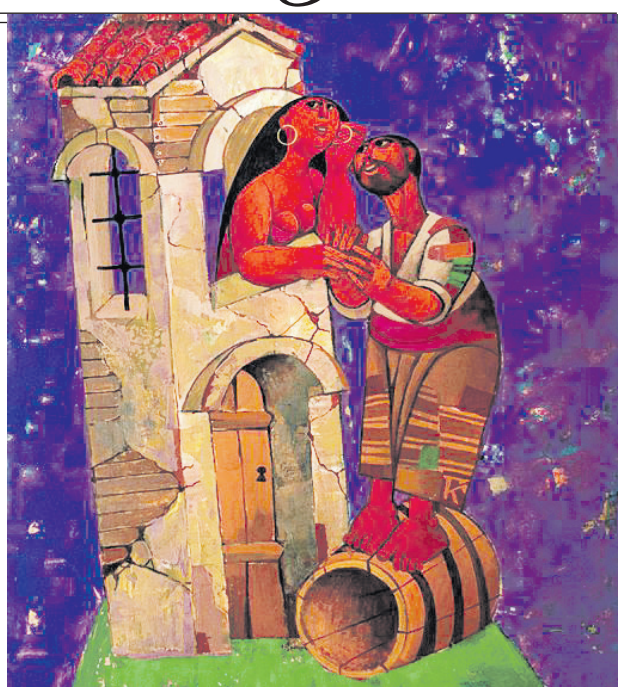
Изложба живопис на известния художник в пловдивския салон „Аспект”

Есеннозимният сезон в пловдивската галерия “Аспект” бе открит вчера със самостоятелна изложба живопис на Ганчо Карабаджаков. Художникът е сред основните автори на галерията и разпознаваемо име в съвременната българска живопис, научи ДУМА от Олга Петрова от “Аспект”.

В експозицията, случайно или не, са включени картини, наброяващи библейското число 33. Преобладават средният и малък формат, като всички платна са рисувани специално за изложбата в “Аспект”. Цветовата гама, настроението и темите са типично карабаджовски - вибриращо свежи, жизнеутвърждаващи, общочовешки, но и специфично балкански, те отразяват погледа на твореца към света. Със закачливо намигване, без да се взема прекалено на сериозно, Карабаджо изографисва своите герои с много любов и уважение. Някои от платната са своеобразен паноптикум на пасторалния бит - мъже, жени, деца, кучета, котки и кози се въртят в оригинални композиции, обичат се и се радват на живота извън времето и пространството. Други от картините, нещо нетипично за живописта на художника, са лишени от бъбривост, композицията е фокусирана върху един или двама герои, изобразени в едър план на почти еднороден фон. Не липсва и историческата тема, представена в изложбата с няколко платна от серията “Севастократори”, както и няколко картини с библейски сюжети.

Изложбата на Ганчо Карабаджаков е и първото събитие в обновеното пространство на галерия “Аспект”, пл. “Ст. Стамболов” 1А. След продължилия през цялото лято основен ремонт, всички гости и приятели на галерията ще имат възможност да се насладят на новия й облик, декориран с жизнерадостните картини на любимия Карабаджо.

Антони Пиотровски и Тадеуш Айдукевич в колекцията на Националната галерия

Изложбата “Антони Пиотровски и Тадеуш Айдукевич в колекцията на Националната галерия” извежда ролята на двамата полски художници в утвърждаването и приобщаването на българското изобразително изкуство към европейските художествени тенденции от края на XIX и началото на XX век. Изложбата продължава до 19 ноември в Двореца, пл. “Княз Александър I”.

Публиката ще види 70 живописни произведения и рисунки, създадени или вдъхновени по време на пребиваването на художниците в България, които илюстрират творческата им биография и майсторството в пресъздаване на многофигурни батални и исторически композиции, както и официални портрети с емоционална, образна дълбочина. Творбите свидетелстват за усилието на Пиотровски и Айдукевич да съхранят обективно действителността и да пресъздадат епизоди от събития през едни от най-бурните и най-утвърждаващи периоди в българската история.

А. Пиотровски, “Портрет на княз Александър Батенберг”, 1886 г.

За първи път пред публика са представени 51 оригинални рисунки на Антони Пиотровски, които като военен кореспондент на водещи европейски издания рисува непосредствено по време на динамичните сражения и драматичните моменти от Сръбско-българската война, както и репродукции на графиките.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Гравюри от ателиетата на Лувър от XVIII до XX век

Колекцията старинни гравюри от фонда на Градската художествена галерия в Пловдив буди интерес всеки път, когато се показва пред публика. Най-представителната част от тях ще бъде експонирана до 1 октомври в Националната галерия, Двореца, пл. “Княз Александър I”.

Повечето от ценните произведения са гравюри върху мед, създавани в ателиетата на Лувър (“Chalcografie de Louvre”) в почти 200-годишен период - от XVIII до началото на XX век. Друга част са печатани при братята Кюнцли от Дардоаз - Париж, Кадарт и Шевалие - Холандия и Франция, Сгрилли - Италия. Сюжетите са разнообразни: с митологичен или библейски характер, дворцови и парадни сцени, битови и пасторални сцени, портрети, пейзажи. Творбите са наследство от музея на някогашния Френски колеж “Свети Августин”, съществувал в Пловдив до 1948 г.

Колекцията “100 гравюри - съхранената художествена памет на един френски колеж в България” съдържа оригинални френски, немски и италиански творби. Издаден е и каталог на творбите с азбучен показалец на всички художници и гравьори. За създаването му Градската художествена галерия в Пловдив беше удостоена със Специална грамота от почетния консул на Франция в Пловдив Теофана Брадинска. Проектът е реализиран с помощта на Министерството на културата и в партньорство с Общинския институт “Старинен Пловдив”.

“Детството на Св. Женевиев”, по Пюви де Шаван, 1878 г.

„Форинър" пак ще почете софийската публика

Легендарната банда за първи път ще свири в Русе на 8 май в рамките на юбилейното си турне

Любимата рок банда на няколко поколения българи "Форинър" ще гостува догодина у нас. Феновете им в Русе ще имат щастието да се насладят за първи път на изпълненията на многобройните им хитове на живо. Концертът ще се състои в зала "Булстрад Арена Русе" на 8 май и се организира от Арена Русе мениджмънт, информира Радостина Ранова от "Лауд концертс". Промобилетите за шоуто в крайдунавския град по 40 лева се изчерпиха светкавично, а в мрежата на Ивентим и партньорите им в цялата страна все още може да се намерят на цена за правостоящи 50 лв., за седящи места - от 55 до 90 лв., в зависимост от местоположението им в залата. Много скоро след новината за този концерт стана известно, че любимците на поколения меломани ще изнесат и втори спектакъл в България - на 9 май от 20.30 ч. в зала "Арена Армеец" в София, а билетите са от 30 до 80 лв., съобщава Петя Митова от "Моко сълюшън".

"Форинър" отбелязва през 2017 г. своята 40-годишнина с издаването на двойния CD сет "40", в който логично присъстват 40 песни, записани в периода 1977-2017 г. В албума има и две парчета, записани специално за него: "Give My Life For Love" и нова версия на "I Don't Want To Live Without You". В момента бандата празнува годишнината си с мащабно турне в САЩ с "Чийп трик" и "Лед цепелин експириънс" на Джейсън Бонам.

С 10 мултиплатинени албума и 16 Топ 30 хита, "Форинър" безспорно е една от най-великите и обичани рок банди за всички времена. Тя продължава да разпродава турнета и да издава успешни продукции, които вече надминават внушителните 75 милиона продадени копия. Между вечните й хитове, които властват в класациите вече 40 години, са "Juke Box Hero", "Feels Like The First Time", "Urgent", "Head Games", "Hot Blooded", "Cold As Ice", "Dirty White Boy", "Waiting For A Girl Like You" и световният номер 1 "I Want To Know What Love Is".

"Форинър" започна през 2016 г. серия акустични концерти в Ню Йорк и района, кулминацията на които бе епичното им представяне в Линкълн център, част от нашумелите Американ сонгбук серис. През октомври 2016 г. групата свири за първи път с акустичното си разпродадено шоу в легендарната Карнеги хол.

Първата оригинална биография, описваща вълнуващата история на рок иконите, вече е на пазара. Автор на "A Foreigner's Tale" е самият Мик Джоунс - китарист и основател на американската банда. Книгата, която се продава в две лимитирани луксозни издания, е специално за 40-годишния юбилей на музикантите, информира Петя Митова. Уникалното четиво разкрива славния път на групата до върха, а оригиналните фотографии допълват картината за възхода на една банда, превърнала се в истинска рок институция. Книгата включва и биографични моменти от живота на Мик Джоунс, който е автор на "I Want To Know What Love Is". Изданието може да бъде купено от официалния сайт на музикантите http://foreignerbook.com/.

Снимки "МОКО СЪЛЮШЪН"

„Toto" включва България в европейска обиколка за 40-годишнината си

Знаменитата група "Тото" представят "София мюзик ентърпрайсис" и "Лайв нейшън" с един специален концерт по повод 40-годишнината от основаването й. Музикантите ще се срещнат с българските си почитатели на 4 март 2018 г. от 20 ч. в зала 1 на НДК, съобщава Габриела Станчева от СМЕ.

Снимка СМЕ

Исторически погледнато, само няколко са групите, оставили толкова ярка следа в поп културата като "Тото". Заедно от 40 години, с хиляди участия зад гърба си, тя се утвърждава като една от най-успешните формации на световната музикална сцена. Индивидуалните проекти на членовете на групата с различни музиканти, както и цялостното творчество на "Тото" може да бъдат чути на удивителния брой от 5000 албума, които бележат половин милиард продажби. Те са образец, върху който много артисти изграждат звученето си. "Тото" е една от малкото групи от 70-те години на XX в., които са издържали модата и промените през десетилетията. Нейният репертоар продължава да бъде включван в различни телевизионни продукции и филми. В момента тя се радва на огромен брой фенове от всякаква възраст.

През 2015 г. групата записва първия си студиен албум от 10 години насам - "Тото XIV". Той е изключителна комбинация от умели аранжименти и брилянтни мелодии, представени по гениален начин. Албумът влиза в Топ 10 на класациите по цял свят и става най-успешният от 1988 г. до днес.

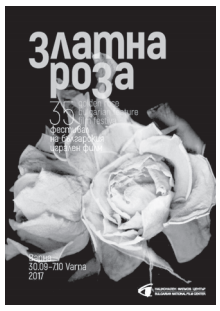
През 2018 г. "Тото" отброява 40 години от своята забележителна кариера. За четири десетилетия групата издава 17 студийни албума и продава над 40 милиона копия в цял свят, печели няколко награди "Грами" и през 2009 г. е включена в "Musicians Hall of Fame and Museum".

Музикантите планират да отпразнуват годишнината си с предстоящото турне "40 Trips Around the Sun Tour". То ще започне през февруари 2018 г. в Европа и ще бъде едно от най-мащабните досега. Концертите в него ще бъдат изпълнени с много изненади. Към турнето са добавени още 11 дати. Преди да тръгне из Европа, "Тото", в партньорство със "Sony Music's Legacy Recordings", ще издаде албум с 9 нови песни и с някои преработени хитове.

На концерта си в България групата ще бъде в състав Стив Лукатър, Дейвид Пейч, Стив Поркаро и Джозеф Уилямс. Билетите на цени от 60 до 120 лв. може да бъдат купени в мрежите на Тикетпро и Ивентим, както и онлайн на www.ticketpro.bg и www.eventim.bg.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

„Уестърн” открива „Златна роза 2017”

„Посоки” на Стефан Командарев и „3/4” на Илиян Метев са сред акцентите на 35 фестивал на българския игрален филм във Варна

“3/4” - реж. Илиян Метев

“Уестърн” - реж. Валеска Гризебах

“Посоки” - реж. Стефан Командарев

Изключително успешната копродукция “Уестърн” на Валеска Гризебах, чиято премиера беше в Кан, ще открие тазгодишното, юбилейно издание на “Златна роза” във Варна (30 септември - 7 октомври). “Уестърн” е част от неконкурсната програма “Фокус копродукции”, която ще представи пет пълнометражни български копродукции, заслужили световно признание през годината.

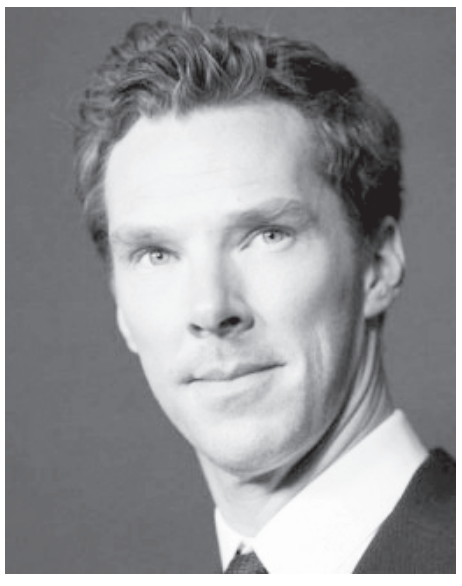
“Уестърн” е копродукция между Германия, България и Австрия, заснета в селце на българо-гръцката граница с участието на български непрофесионални актьори. Филмът разказва за група немски строителни работници, които започват работа на труден обект в затънтен край на България. Чуждата земя събужда у мъжете жажда за приключения, но ги изправя и пред собствените им предразсъдъци и недоверие, предизвикани от езиковата бариера и културните различия. След като обиколи световните фестивали (35 МФФ Мюнхен 2017; Йерусалим МФФ 2017; официална селекция за наградата “Лукс” 2017; 17 T-Mobile “Нови хоризонти” МФФ, Полша, 2017; Ереван МФФ 2017), “Уестърн” ще бъде видян за първи път от българска публика на “Златна роза 2017”.

На кинофорума ще се осъществи и дългоочакваната премиера за България на филма на Стефан Командарев “Посоки”, който също започна фестивалната си кариера в престижната програма “Особен поглед” в Кан. За първи път от близо 30 години български филм спечели място в официалната селекция на Кан. На международния фестивал в Сараево “Посоки” получи специалната награда на журито за актьорския състав Васил Василев-Зуек, Иван Бърнев, Асен Блатечки, Добрин Досев, Герасим Георгиев-Геро, Ирини Жамбонас, Васил Банов, Юлиан Вергов, Стефка Янорова, Николай Урумов, Стефан Денолюбов и др.

Сред тазгодишните акценти на фестивала е и “3/4” - игралният дебют на Илиян Метев, който взе “Златен леопард” от конкурса “Режисьори на настоящето” в Локарно и в края на септември ще се състезава в Сан Себастиан. Предишният документален филм на Илиян Метев “Последната линейка на София” беше селектиран в Кан. Успехът на “3/4” в Локарно тази година последва “Златния леопард” от 2016 г. за “Бездог” на Ралица Петрова, който спечели и голямата награда “Златна роза” миналата година.

Начело на журито за пълнометражни филми застава проф. Божидар Манов - кинокритик и журналист, членове са актрисата Яна Маринова, проф. Станимир Трифонов - режисьор и продуцент, Георги Тошев - журналист и продуцент, Людмил Станев - писател, сценарист и драматург. Тричленно жури, председателствано от актрисата Мартина Вачкова, ще оценява късометражните конкурсни филми. Членове са една от водещите български филмови критички Геновева Димитрова и Димитър Коцев-Шошо - писател, преводач, продуцент, сценарист и режисьор.

Бенедикт Къмбърбач влиза в ролята на циганин боксьор

Актьорът Бенедикт Къмбърбач, добил голяма популярност с ролята си на екстравагантния и ексцентричен Шерлок Холмс от сериала на Би Би Си “Шерлок”, ще изпълни ролята на циганин боксьор в новия филм “Циганчето”. 41-годишният актьор ще пресъздаде образа на Майки Уолш, въз основа на двата автобиографични бестселъра на младия писател, в които той разказва за своето детство и младост, през които като червена нишка минава боксът без ръкавици.

Става дума за онзи момент, в който е бил принуден да напусне обществото на циганите. Във филма, чиито снимки трябва да започнат следващото лято, Къмбърбач ще играе бащата на Майки - Франк. Тъй като той не си е представял своя живот без бокс, първото, което прави с новороденият си син, е да закачи на шията му чифт златни боксьорски ръкавици с надеждата, че това ще определи бъдещето на момченцето и то ще продължи бойните традиции на семейството. Къмбърбач, който през 2015 г. бе претендент за “Оскар” за ролята на английския математик Алън Тюринг във филма “Игра на кодове”, отбелязва, че новият образ значително се различава от всички, които е имал възможност да пресъздаде на екрана досега. Веднага ме грабна историята на Майки, в която има и смелост, и много емоционални моменти. А баща му не прилича на нито един от персонажите, които съм играл в миналото. Той е сложен човек, разкъсван между традициите и любовта към сина си. Опитва се да се примири с неговата индивидуалност, защото момчето е много различно от своя баща, както и с общоприетите традиции в тяхната култура, казва актьорът.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Награденатa творба за сценарий във Венеция гледаме на „Киномания”

“Три билборда извън Ебинг, Мисури”, който донесе на режисьора си Мартин Макдона награда за най-добър сценарий на 74-ия филмов фестивал във Венеция, е част от програмата на “Киномания” в НДК, съобщи Вера Банчева. Той бе селектиран за престижния български кинофорум, доста преди да бъде отличен във Венеция.

Най-верните фенове на “Киномания” си спомнят, че режисьорът Мартин Макдона вече е бил част от програмата на кинопанорамата в София с лентата “Седемте психопата”, която бе посрещната възторжено от българските зрители преди пет години.

Този път режисьорът отново е подготвил мрачна комедия, изобилстваща от черен хумор. “Три билборда извън Ебинг, Мисури” е за страдаща майка, която тормози местната полиция, за да привлече вниманието на съгражданите си върху липсата на напредък в издирването на убиеца на дъщеря й. Филмът е с внушителен актьорски състав - Франсис Макдорман, Уди Харълсън, Сам Рокуел, Питър Динклейдж, Аби Корниш и др.

Майка ми Катя и баща ми Георги на гости (сватбено пътешествие) при родните в Малко Търново - 1933 г.

явил, че те са се сгодили(!?). Всички наоколо започнали да ръкопляскат, одобрявайки импровизирания годеж.

Всичко вървяло добре въпреки намеците, че Иван има слабост към алкохола. И това се потвърдило. На едно официално гостуване у богати роднини Иван се напил и започнал да се държи скандално. Случилото се станало известно в целия град.

И Калица решила да върне годежа. Това не било лесно. Нужно било да има разрешение от Общинския църковен съвет. Делото се протакало две години. Момичето било непреклонно, заявявайки, че ще стане монахиня, без да ходи в манастир и ще помага на всички болни и бедни. Облечена цялата в черно, тя до края на живота си изпълнява своя обет.

Баба Калица е особено дейна в подготовката на Преображенското въстание, като става куриер на местния комитет.

През Балканската война тя е самарянка и заминава доброволно на фронта. Получава орден за храброст най-вече за грижите й за болните от холера. Трудно е да си представим как е помагала на заразените, без да разполага и с най-елементарни лекарства. Единственото "лекарство" била водата. Болните трябвало да пият големи количества вода, която след това се изхвърляла от тялото. Нямало е достатъчно полеви болници, болните лежали под открито небе или в импровизирани навеси. Не е имало течаща вода за пиене и къпане, но Бог опазил баба Калица и тя се връща жива и здрава от фронта.

След войната братята й записват децата си да учат в Бургас. Леля им Калица заминава с тях в големия град и се грижи за петте си племенника до завършване на средното им образование.

Двете ми лели - Станка и Тодорка, са завършили Одринската гимназия. Живеели в пансион. Те са преживели обсадата на Одрин. Разказваха, че не са се страхували от обстрел, защото българската артилерия стреляла само по турските квартали. От време на време ги извеждали на разходка из града под строй и с униформите, които имали. Обсадата се чувствала най-вече в липсата на сол, сапун и хранителни продукти. Срещу пансиона били тенис кортовете на дипломатите от консулствата и често те играели тенис.

Лелите ми станаха учителки. Владееха добре френски.

По-малката ми леля, която е кръстена на баба Калица, до голяма степен повтаря нейната съдба. С голяма любов се жени за мъж, който е болен от туберкулоза. От тази болест почива невръстната им дъщеричка, а не след дълго - и бащата. Леля ми Каличка също се разболява, но оздравява. Следвайки примера на своята кръстница, тя се посвещава на благотворителност. Осиновява и отглежда двама свои племенници, също болни от туберкулоза.

Беше учителка, но винаги се занимаваше с благотворителност. И съвсем естествено стана директорка на Бургаското сиропиталище.

Благодарение на нея кандидатствах, явих се на конкурсен изпит и бях приет за студент в Софийския университет. Докато си намеря квартира, живях няколко месеца у леля си. Друг наш братовчед живя при нея през цялото си студентство. Леля Каличка поддържаше връзка с всички от Берберовския род. Почти всяка година си купуваше обиколен жп билет и обикаляше роднините в цяла България и най-вече в Малко Търново.

Най-големият от чичовците ми - Димитър, изчезнал безследно като войник през войната през 1918 г.

Вторият по старшинство брат - Димо, малко преди да завърши Търговската гимназия в Бургас, е мобилизиран през 1915 г. Бедната България не може да облече новобранците. Затова леля Калица прекроява една своя рокля и му дава старите си обувки на нисък ток. Чичо ми има късмет да бъде командирован в Свищов. Разрешават му да се яви на зрелостни изпити в знаменитото Търговско училище. В дипломата му написали "ученик-войник".

През 1916 г. във войската организират първия шофьорски курс в България и чичо Димо е един от 30-те избраници. В курса е записан и княз Борис, който станал първенец на курса. Чичо получава книжка с номер 3 като трети по успех. Първите военни шофьори, качени на току-що получените от Германия военни камиони "Бенцгагенаум" и "Бенцмерцедес", трябвало да преминат в церемониален марш пред Двореца. Колелата им били изцяло железни и за да не се плъзгат и да не повредят новите жълти павета, се наложило да постелят войнишки одеала по протежение на бул. "Цар Освободител".

В края на войната чичо Димо се разболява от холера. Една стара жена го намерила в безпомощно състояние и го спасила, давайки му да изпие цял един бакър с шира (гроздов сок).

Единствен от рода само Димо Берберов остава до края на живота си в Малко Търново. Успява да организира овчарска кооперация "Градище" с останалите в района овчари. Правят кашкавал, който се продава в цялата страна. Страстта му към автомобилите остана и той имаше първата лека кола в градчето - "Форд". Синът му Иван и внукът му Димо превърнаха тази страст в професия. Двамата са шофьори и живеят в София.

Чичо Димо почина през 1960 г. и е последният от рода, който е погребан в "Църничките", гробището, където са погребани нашите предшественици.

Най-малкият в семейството на Иван Берберов е Борис (1910). Той е завършил Дърводелското училище в Сливен, където се подготвяха майстори-резбари. Красивата табла за игра с инициалите на моя баща още се пази у нас. Семейството на брат ми и досега ползва ореховата спалня-комплект, която всъщност е била дипломната работа на чичо ми.

Чичо ми беше и най-едрият в семейството. Гордееше се, че е бил матрос на легендарния миноносец "Дръзки". След казармата той работи в германската фирма "Сименс", която започнала електрификацията на Бургас. Бързо научава немски и навлиза в електротехниката и немците го харесват и го правят представител на фирмата в София. Предоставят му магазин в центъра на столицата. След войната беше известно време служител в "Електроимпекс".

Баща ми Георги (1902) беше агроном в Околийското агрономство, а после главен агроном в Машино-тракторната станция в Сливен. Беше и първият главен специалист-винар в новообразувания "Винпром" - Сливен. Пенсионира се рано поради заболяване, но не преставаше да си намира най-различни занимания. Беше съдебен заседател, касиер на читалището, оценител в ДЗИ, преподавател в гимназията, където в СИП (свободно избираем предмет) учениците бяха избрали "Винарство". В бедните следвоенни години проблем беше храната и той винаги щом получеше дребното си възнаграждение, веднага купуваше нещо за ядене.

Една вечер, прибирайки се късно, включих лампата в кухнята и изтръпнах! От кухненската маса ме гледаха облещени три кравешки глави! Баща ми решил да обере месото и добавяйки малко свинско, да направи суджук. Възмутено и необмислено заявих, че няма да вкуся такъв "деликатес". Резултатът от тази инициатива се вижда на приложената снимка. Имахме лозе и татко правеше вино и ракия.

Отношенията между тримата братя и трите сестри в поколението преди нас наистина бяха сърдечни, искрени и безкористни. Не си спомням между тях да е имало някакви претенции за наследство, каквито обикновено има в много семейства. Останали рано без баща, имайки примера и помощта на всеотдайната си леля Калица, децата на Иван Берберов взаимно си помагат да завършат образованието си. Имаха братски връзки помежду си до края на живота си.

Чичо Димо единствен от "осмото коляно" на рода остана в Малко Търново и поддържаше имотите, останали от дядо Иван. През 1958 г. ГНС - Малко Търново, му изплатил нива, която се намирала в чертите на града. Чичо веднага разделил по равно парите и с получения дял татко купи на мен и на брат ми по един часовник за спомен от дядо Иван.

Братовчедката Денка, събирайки материали за книгата си "Веднъж българско да стане", разговаряла със столетника дядо Янко Порфиров. Той й казал:

"В Малко Търново най-богати бяха Дяковци, най-сръчни и работни - Порфировци, а най-благородни - Берберовци."

За мен това е най-високата оценка, която може да получи един род.

Най-големият брат на баща ми - Димитър, безследно изчезнал в края на войната - 1918 г.

Най-малкият брат на баща ми - Борис, като матрос на легендарния миноносец "Дръзки" - 1931 г.

Баща ми Георги има основание да е щастлив

В АДА ДЯВОЛЪТ Е ПОЛОЖИТЕЛЕН ОБРАЗ

КАК ПИСАТЕЛЯТ ВИЧО ИВАНОВ РАЗКАЗВАШЕ ЗА ПРЕМЕЖДИЯТА В ЖИВОТА НА ЗНАМЕНИТИЯ СТАНИСЛАВ ЙЕЖИ ЛЕЦ И КАК ПРЕВЕДЕ НА БЪЛГАРСКИ НЕГОВИТЕ „НЕВЧЕСАНИ МИСЛИ”

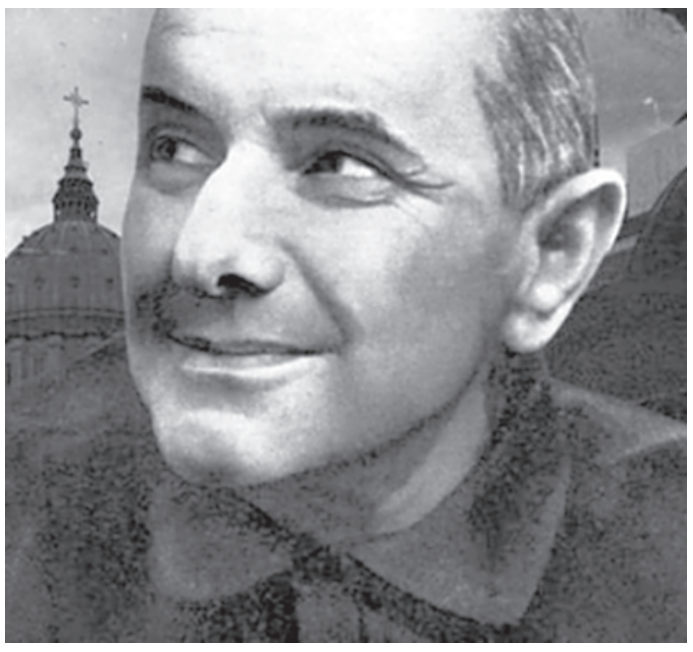

Кирил МОМЧИЛОВ

Всеки, който е познавал писателя Вичо Иванов, знае неговото обаяние и обичливост. Той бе от онези събеседници, които още след първия разговор разрушават невидимата стена на стеснението и ако вие няма какво да кажете, писателят сам ще ви поведе по нишката на спомена, за да ви направи съпричастни с миналото.

Към младите бай Вичо беше винаги отзивчив, проявяваше изключителна мекота. Неговото внимание към начеващите писатели беше окрилящо. Обичлив по природа, той проявяваше винаги и навсякъде своя висш човешки морал. В мемоарните му книги - “Далечни и близки” (1968), “С мисъл и порив” (1972) и “Те останаха в моите спомени” (1976) - оживяват образите на редица писатели, художници, актьори и общественици от времето на двадесетте и тридесетте години на XX век: Людмил Стоянов, Теодор Траянов, Николай Райнов, Николай Хрелков, Илия Бешков, Рачо Стоянов, Г. П. Стаматов, Д. Б. Митов, Веселин Ханчев...

След Девети септември 1944 г. Вичо Иванов участва с изключително чувство за отговорност в културния и литературния живот на страната. Неоценима е неговата обществена дейност в Чехословакия и Полша, където той страстно пропагандира българската култура и спомогна много за укрепването на културните ни връзки с чужбина.

Станислав Йежи Лец

В книгите “Чехословашки образи” (1955), “Там където пее Вълтава” (1956) и “Под небето на Полша” (1966) писателят е запечатал своите впечатления и спомени. Като директор на Българския културен център във Варшава от 1958 до 1964 г. той стана приятел с десетки интелектуалци, за които обичаше да разказва. Един от тях е поетът и сатирикът Станислав Йежи Лец - лвовски интелектуалец с леви убеждения.

Писателят, литературен критик и преводач Вичо Иванов

За него бай Вичо ми е разказвал не без вълнение: завършил правни науки в Лвовския университет, през 1933 г. издал първата си книга стихове - “Цветове”; по-късно, във Варшава, нов сборник със стихове - “Като вървях по мостовете”, който е посрещнат от критиката много добре...

През 1939 г. - два тома сатира. Когато хитлеристите окупират Полша, известният лирик и сатирик е арестуван от Гестапо в Лвов, въдворен в Тарнополския концентрационен лагер, в списъка “За разстрел”...

Един ден гестаповец го изкарва вън от концлагера и го принуждава да си изкопае гроба в стенещото поле далеч от оградата.

“Изправен вече пред собствения си гроб - разказа ми веднъж Станислав Лец в кафенето на Старе място - в оня напрегнат момент аз не можех да имам други мисли, друго решение в себе си, освен на всяка цена, без бавене, да опитам да се справя с моя назначен убиец! Нямаше време за колебание: пред мен - гробът ми, в гърба ми - шмайзерът, с който ще бъда разстрелян в упор, палачът в мундир... В тия няколко мига, които ме деляха от смъртта, моят инстинкт за живот ми даде светкавична надежда и смелост. При такова изключително психично състояние, в изумителен порив на самоотбрана, с едно внезапно извръщане аз върнах на гестаповеца смъртта, пред която бях изправен...”

Преоблякъл се в дрехите на гестаповеца, с шмайзера му в ръка, Станислав Лец дълго върви от Тарнопол през Варшава и Прушков, за да намери Армия людова в лесовете на Люблин, където настъпва Съветската армия...

Вичо Иванов посрещна с голяма мъка ранната смърт на Станислав Лец на 7 май 1966 г. и се захвана с превода на “Невчесани мисли” от четвъртото им издание. Книгата бе отпечатана в 1968 г. и до днес е образец на изключително трудния литературен вид - сентенцията и афоризмът.

Вичо Иванов бе многостранна личност - писател, критик, публицист и общественик. Дирята му в българската литература и култура е веществен документ, признание за литературното и културното му дело, плод на изключителна работоспособност, на обреченост в изкуството. Нека не забравяме делото му, за да сме достойни за онова уважение към литературата, което проявяваше и старият писател.

НЕВЧЕСАНИ МИСЛИ

СТАНИСЛАВ ЙЕЖИ ЛЕЦ (1909-1966)

ВЪПРОСИ

В дома на обесения не се говори за въже. А в дома на палача?

Кога човек ще покори междучовешкото пространство?

Пробил си стената с главата си. Какво ще правиш в съседната килия?

Какво друго ни задържа на земята освен земното притегляне?

Възможно ли е чистите ръце да бъдат по-дълги?

ИЗПОВЕДИ

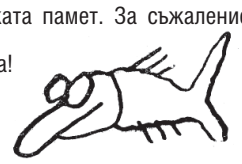
Мнозина от моите приятели ми станаха врагове, мнозина неприятели се сприятелиха с мене, а равнодушните ми останаха верни.

Предпочитам надписа „Вход забранен“ пред „Изход няма“.

Не съм съгласен с математиката. Смятам, че сбор от нули дава страшно число.

Не можеш да разчиташ на човешката памет. За съжаление - също и на забравата.

Сезам, отвори се, искам да изляза!

СЪВЕТИ

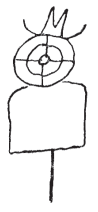
Помнете - човекът няма избор. Той трябва да бъде само човек.

Страшно е да плуваш срещу течението на нечиста река.

Внимавай, може би си залог в чужда лотария!

Не вярвайте на приказките! Всичко е било истина.

Бъди свой собствен министър на вътрешните си работи!

КОГАТО

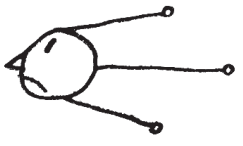
Когато народът няма глас, това се познава дори при пеенето на химна.

Когато доводите са нестабилни, положението се стабилизира.

Когато събарят паметниците, запазвайте постаментите. Те винаги може да потрябват.

Когато политиците стареят, те стават митове.

Когато мит с мит се сблъска, това е много реално събитие.

КОНСТАТАЦИИ

Страшен е онзи парцал за запушване на устата, който е натопен в мед.

Дори когато устата е затворена, въпросът остава открит.

Тоягата има два края. Не бъди на нито един от тях!

Откриването на Америка не е заслуга на американец. Срамно!

Кой знае какво би открил Колумб, ако на пътя му не се беше изпречила Америка!

ПРАВИЛА

В несигурни времена не се затваряй в себе си - там най-лесно ще те намерят.

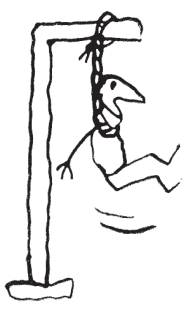
Обикновено ариергардът на някогашен авангард е авангард на сегашен ариергард.

В историята се броят и фактите, които не са станали.

В ада дяволът е положителен образ.

Свободата не може да се симулира.

ХАРАКТЕРИСТИКИ

Смелост - да възкръснеш без съгласието на убийците!

И престъпниците понякога ходят с ореоли, но не крадени!

Истинският избраник няма избор.

Този, който веднъж е бил паметник, трудно му е после да бъде дори модел.

Някои хора знаят на едни езици да казват само „да“, а на други - само „не“.

От полски преведе **Вичо Иванов** (1901-1979)
Илюстрации - **Борис Димовски** (1925-2007)

Това е човекът!

Иван ГРАНИТСКИ

Балзак, както е известно, сътворява цикъла “Човешка комедия” - стотина тома, разкриващи точна и разноцветна картина на епохата на Реставрацията. Те персонифицират развитието на социалните нрави по време на крайната фаза на Великата френска революция. Геният на автора ражда стотици герои, неповторими характери.

Струва ми се, че именно Стефан Продев е българският огледален образ на гения Балзак. Хиляди статии, филипики, антрефилета, бележки и прочее бележат професионалния път на Продев като вестникар, публицист, философ и историк на обществените нрави. Само във в. “Дума”, който той създаде в началото на 90-те години на XX век, са поместени стотици публикации, анализиращи талантливо и задълбочено драматичните социални трансформации и пертурбации на периода. Ако трябва да говорим за истинската история на т.нар. преход, ще се обърнем към авторските текстове на Стефан Продев, публикувани в “Дума” от 1990 до 2000 г. Това десетилетие е епоха на героизъм и трагизъм, на злощастни противоречия и катастрофически колизии. И истинският хронист на тази величава епоха е именно Стефан Продев.

Нито един наш автор не е създавал толкова проницателни анализи на социалните процеси от началото на т.нар. български демократичен преход. Няма никакво съмнение, че бъдещата история на новите времена ще бъде белязана от удивителния печат на блестящото перо на публициста и историка, и хрониста на обществените нрави Ст. Продев. Неговите две книги “Носене на кръста” и “Сваляне от кръста” са автентичната история на периода от 1990 г. насам. Авторските текстове във в. “Дума” и във в. “Сега” през последната година от неговия живот маркират оригиналната хроника на политическите процеси в България за този период. От една страна, Продев ни поднася удивително ярка и изчерпателна картина на социалните трансформации на прехода, а от друга - умен психологически разрез на типажите на епохата - нравствени, интелектуални, социални проекции на политическата и обществената ситуация. Едва ли всички апаратчици от партийната централа на “Позитано” ще бъдат щастливи от анализите му. Партийните шушумиги, мижитурки и кюлханета не могат да възприемат исторически мащабното мислене на човек като Продев. Те калкулират своите сметки само за тясно-партийните си и корпоративни изгоди.

А Стефан Продев беше човек на XXI век. Той поставяше националните интереси над всичко. Той жертваше себе си и личния живот дори. Затова в един трагичен момент за историята на левицата заяви, че е ремсист. Не комунист, не социалист, а ремсист. Става дума за човек с високи морални принципи, възвишени идеи и ясни национални и общочовешки цели. Тогавашното ръководство на БСП не го разбра и падна от власт. Дано новите ръководства на левицата да осмислят, запомнят, да се поучат от духовните послания и завети на великия човек Стефан Продев.

Със съпругата си Божана

С внуците Невена и Стефан, 1997 г.

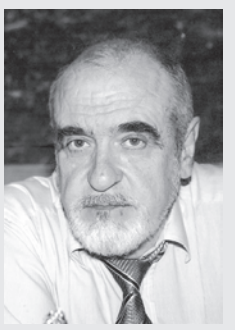
Българското общество тепърва ще се връща и ще преоткрива социалния, нравствения и интелектуалния потенциал и пример на тази удивителна личност. Несъмнено този бляскав трибун е най-впечатляващият и безкомпромисен публицист на отминалия век. Той продължава великата традиция на огнената публицистика на Христо Ботйов, Любен Каравелов, Георги Раковски, Йосиф Хербст, Гео Милев...

Стефан Продев е не само даровит български писател, проникновен политически коментатор, неподражаем публицист и есеист. Той е истински държавен мъж - личност, която мисли и работи за Отечеството, подчинявайки собственото си битие на принципите на общественото благо. Той е ценност и гордост не само за левицата, но и за националната култура.

Епохата и бъдещите поколения ще оценяват приносите на този невероятен човек и ще му отдават заслуженото.

Ecce homo! Ето човека - този, който легитимира достойнството на българската интелектуална монада, емблематизираща качествата патриот, героически дух и истински Човек!

Просто ремсист...

Лозан ТАКЕВ

Аз не съм комунист, нито съм социалист. Аз съм просто ремсист... Така казваше за себе си Стефан Продев, основателят и първият главен редактор на в. “Дума”,който на 15 септември щеше да навърши 90 години... И той ще ги навърши. Защото споменът за него е жив. За него не може да се говори в минало време, но българските социалисти имат нужда от подобни спомени.

Стефан Продев беше не само журналист и писател, публицист и гражданин, той беше и остава пример за поведение и подражание и особено заради онова, което направи за БСП с “Дума” в ония години.

Имах щастието лично да познавам Продев. Заедно сме пили дори чудесния осмарски пелин в комплекса “Орбита” по време на няколко поредни празнични срещи на идеологическия и културен актив на столицата, когато Стефан беше и главен редактор на сп. “София”, а аз работех в Софийския съвет за култура.

Като главен редактор на в. “Народна култура” той предизвика остра дискусия за грубиянството в културата, за самозабравилите се по онова време идеологически и културни началници, за превърналите се в чисти и формални администратори в културното и просветното поприще. Той не прощаваше никому, не се примиряваше с недъзите на строителите на социализма, а сетне и с реставраторите на капитализма. А сетне, когато бе главен редактор на “Дума”, му се възхищавах. От него освен приятния дим от неизменната му лула, лъхаше добрина, доверие, мъдрост, уважение, достолепност. Няма да скрия, мечтаех да работя с него в “неговия “вестник. Но той приятелски, леко небрежно, отхвърляше личната ми молба с думите, че ако искам да работя за “Дума”, да пиша думите си спокойно и без да съм в щата. От тогава редовно присъствам на страниците на Продевия вестник, независимо кой е бил титуляр и временно изпълняващ длъжността водещ в издателското каре на вестника.

ът

Пръстите му изтръгваха от нея страховит грохот и глух тътен; клавишите удряха като картеч или падаха рязко, като гилотина; звънтяха с глас на звънлива тръба или насмешливо, с глас на присмехулник; политаха дръзко към сърцето на бурята като албатрос или рухваха тежко като кръст, понесен към Голгота ...

Понякога, както сега, клавишите стъпваха притихнали по белия лист - за да не стреснат боязливата Луна, оставила своите златни пантофки до прозореца на Павлето; да не смутят плътния глас на Жана, който озаряваше нотите на Равел с мека светлина; да не заглушат многогласата приказка на дъжда...

Облегна се назад много бавно, пронизван от мълниите на болката. Болката! Разкъсваше го мускул по мускул, раздробяваше го кост по кост и с жестокостта на хищник опитваше да изтръгне волята му, докато изпиваше живота му. И, което беше най-непоносимо - правеше го да се чувства безпомощен.

Но това не беше онази безпомощност на детето Давид, изправено пред тлъстата мутра на Голиат Разбогателия; нито на младия Давид, обстрелващ с думи чугунената глава на Голиат Властника; нито на победелия Давид, зашлевен през душата от надменния кикот на Голиат Първенюто - все същата нагла овластена тлъста мутра с чугунен мозък.

Не беше и онази безпомощност, разтресла в детски плач цялата му мъжка същност, когато проумя, че от неговата скъпа Жана е останал само смуглият й глас, дълбок и дъхав.

Това беше безпомощността на един смъртно ранен албатрос. И не заради патериците, облегнати на ръба на масата като жесток шарж на спомена за полет.

II.

Албатросът!

Неговата стихия са бурите, които предчувства, които предизвиква и от които взима своята мощ. Неговата страст са мълниите, които привлича, над които се надсмива и които укротява. Неговото вдъхновение изригва от грозния рев на вълните, над които лети недостигнат, разперил огромни, величествени, неописуеми криле.

Той е повелителят на ураганите, властелинът на океаните, владетелят на дълбоките далечни небеса.

Неговият живот има смисъл само в безразсъдния полет сред връхлитащия ад. Неговото сърце ликува само в сърцето на стихията. Неговата душа се къпе в ослепителните мечове на светкавиците и отдъхва над усмиреното море.

Той е неземният лоцман, който съпровожда корабите и бди над моряците. Той им сочи спасителния път през грохота, превежда ги през щорма на смъртта, за да ги изведе - по-храбри и по-мъдри - към слънцето, в спокойни и живи води. С могъщите си криле възпира цялото полудяло небе, удържа зъбите на вихъра и утробния бяс на бездните - горчиви и зли. За да не се сгромолясат с дивата си жестокост върху мечти и мачти, да не разкъсат с мрачната си настървеност платна и плът, да не изпотрошат съдби и кости, да не погубят надежди и спомени.

В това той не вижда нищо необикновено. Защото такова е неговото призвание, такава е неговата същност. И длъжност. Той знае какво прави. И защо.

Понякога спасените го смъкват на палубата - ранен, изтощен, опален от битката. Смъкват го. Долу. “Долу!” При тях. За да го възнаградят с присмех и унижение, да се позабавляват с неговата несръчна и непохватна походка, да го имитират как тътри и влачи исполински криле, как те, увиснали печално, го препъват като патерици. Защото “сред воя на тълпите, огромните криле му пречат да върви”.

Накрая, преситени от собствения си вой и кикот, най-благодарните, изтръгнатите от мъртвото вълнение, спасените от позор и гибел, го убиват. В гузна тишина, с облекчение и досада. И с чувство за изпълнен дълг. Да убиеш албатрос е смъртен грях и смъртно предзнаменование.

Тълпите не четат Бодлер, не са и чували за Коулридж.

III.

“Отивам си от вестника точно толкова беден, колкото бях при идването си в него. Перото ми бе, е и ще остане ляво. Сега мога да заявя откровено, че не съм нито комунист, нито социалист, нито социалдемократ. Аз съм просто ремсист. Един от онези. Това обяснява цялото ми поведение”.

Тези думи паднаха в залата на “Позитано” като на празно място. Залата, която до оня до ден го разпъваше, сега мълчеше в равнодушно отегчение. За нея тези думи не означаваха нищо. Вече. Отдавна. Всякога. Никой не го спря, не го упрекна, не му благодари. Бяха решили да хвърлят и него, и “Дума” на кучетата. И мълчаха.

IV.

10 години той живя между два крясъка: “Продев се продаде!” и “Продев е предател!”. Сините го обявиха за продажник, защото не продаде идеите си, червените го нарочиха за предател, защото не предаде перото си.

На стр. 30

www.duma.bg

Любовта на читателите

В редакцията

Албатросът

От стр. 29

А вестникарските куртизанки на всяка власт не проумяха, че роденият да лети не може да пълзи.

Това е вярно, но не е всичко. Особено във времето на откровения донос, на грижовната клевета и парфюмираната помия. На ужаса пред талантливия и органичната непоносимост към свободния.

Сблъскаха се два "възгледа". Според единия вестникът е орган, журналистът - обслужващ персонал, журналистиката - слугиня. Според другия вестникът е стока, журналистът - сутеньор на думите, журналистиката - проститутка. Различни като жизненост, двата "възгледа" са абсолютно еднакви: в своята професионална и гражданска несъстоятелност; в свята зависимост от интересите на партийни и бизнесмутри (обикновено - едни и същи); в своята агресивност. И в това, че нямат нищо общо нито с Продев, нито с "Дума". Продев и "Дума" не просто пречеха на двата "възгледа". Те ги опровергаваха.

Затова наричаха идеите му "дебилски", мислите му - "касапски" (Валери Найденов, "24 часа", 1992), а него: "тенеке-сурат" и автор на "калташки доноси" (Петьо Блъсков, "168 часа", 1993); "интелектуално нищожество", "Кириак Стефчо", "соцсноб", "кокетирал със съпротивителност", "написал няколко пършиви книжки" (Енчо Мутафов, "Демокрация", 1993); "самовлюбен и деградирал Нарцис", "себичен и арогантен", с "кастилско високомерие" и "маниакално самочувствие", "смятащ се за национален оракул и партиен Христос", "отдал "Дума" на Антихриста в разгромната битка срещу БСП" (знайни и незнайни позитански аноними и псевдоними, "Зора", 1995-1998).

Вчисляваха го при "чираците, упражняващи се в политически есеизъм", при "най-яростните реакционни и реваншистки противници на БСП", при "свикналите да виреят зад нечий широк гръб и да се показват оттам само да се изплюят" (орионецът Михаил Данов до ВС на БСП, 1996); разкриваха "дребнавата отмъстителност на Продев", който "в продължение на години бе експлоатирал партийния вестник, за да си вае фалшивия образ на някакъв патриарх" (Жан Виденов); разнищваха "Породата Продев": "Продев не е журналист. Никога не е бил. Публицистиката е само привидност на бутафорното боравене със слога. Присвоил си е правото на моралния глас на партията. От Продев е останало само едно перо, подгизнало от егоизъм, което той размаха и очевидно ще размахва още по-ожесточено срещу партията, чийто галеник е бил в продължение на десетилетия. Продев е доносничил и предавал на ДС дисиденти, за да седне на закуската при Митеран и оттам да скочи в политиката след Десети" (Юрий Асланов, "168 часа", 1995)...

Еднакво бесни, едните наричаха "Дума" "Чума", "хартиен труп" и "органа на Продев", другите - "цирей върху здравото тяло на партията", "дисидентска камбана" и "вредна трибуна".

Войната срещу Продев и "Дума" беше война на позата срещу позицията, на парите срещу принципите, на интересите срещу идеите, на интригите срещу истината, на доносите срещу фактите, на клюката срещу камбаната, на клеветата срещу справедливостта, на лозунгите срещу съмненията, на прислугата срещу трибуната, на сутеньорите срещу свободата, на фаворитките срещу личността, на примадоните срещу обществото, на поданиците срещу гражданите, на фарисеите срещу човека, на търговците срещу храма, на сводниците срещу словото, на официозите срещу вестника.

Интересите са вечни, идеите са безсмъртни. Сблъсъкът между тях е драматичен. Видял как интересите побеждават, а идеите гният, Стефан спасяваше идеала. Само заглавията на неговите книги - "Носене на кръста" и "Сваляне от кръста", предизвикваха бяс. Защото след пътя към Голгота е Разпятието, а след сваляне от кръста - Възкресението.

V.

Докато пишещата машинка си отдъхваше, той се заслуша някак напрегнато и недоверчиво. И чу как дъждът вали, пее и говори вътре в него. Дъждът отне огъня на болката; изми сълзите на разплакания храбър Давид; сгря премръзналия от глад Гаврош - онова врабче, родено в сивия каменен град; просветли изпитото лице на момчето с пушката и с червената лента на ръкава, което още не знаеше, че и Революцията има своя Библия и Каин ще убие Авел; събуди огнения дракон в локомотива на баща му; среса гривата на неговия кон Герой; счупи катинара, заключил ореховия иконостас, пред който момчето стоеше с учудени очи на ангел; излекува раните на Франсоа Вийон, поет и скитник; полира пътя на Гракх Бабьоф към гилотината и върна перото в безжизнената ръка на Марат, сякаш бе самият Жан-Луи Давид... Магьосникът-дъжд...

Диалог с Жан Виденов

Депутатът

С Чавдар Кюранов

Отстреща, изпод натежали от дъжда вежди, го гледаше зеленият исполин, наричан Тъпана, където се изкатервaше всеки път, когато го обземаше желанието да пипне небето; където стъпките му заобикаляха гущерчета и орлови кости; където въздухът имаше вкус на препечена мащерка и див шибой, на цветен прашец и сдъвкан хлорофил.

Където се чувстваше свободен. И откъдето искаше да си тръгне свободен. Затова дойде тук, в планината. За да пипне небето. Не за да скрие патериците от съжалителните погледи. А защото си беше избрал своя космодрум.

VI.

"...При такъв ненадеен дъжд всичко наоколо се промени. Дворът като че ли стана по-широк, стоборът - по-крехък, а по клоните на дърветата заблещукаха стъклени гранулки. Дори близката гора стана по-близка, разплела шумата си като коса, жадна за падащата влага. Но и тук, както и при къщата, скоропоговорката на дъжда пълни ухото с всевъзможни шумове. Тя ту гълчи като ручей, прескачайки камъни и плочи, ту ручи като гайда в някой празен дънер, ту се заплита в гнили коренища и съска задавено, ту повлича гаванка и кънти като хлопка..."

Пишещата машинка спря. За едно дълго многоточие.

VII.

В своя безкраен живот Тъпана е виждал какво ли не. Даже Господ понякога сяда на неговото рамо - да си почине, пък и да се полюбува на творението си. Тъй че нищо не е в състояние да учуди Тъпана. До оня ден, в който пишещата машинка спря. Тогава каменният великан, изстъпен насред Балкана, видя за първи път непозната птица - величествена, исполинска, импозантна. Като летяща катедрала. Албатросът - защото това беше той - се спусна леко, погали върха по мъхестата буза и отлетя...

Б.а. - Текстът в курсив са последните думи, които Стефан Продев написа на своята стара машинка в село Енчевци, в подножието на Тъпана. Беше 3 септември 2001 г.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

РУМЕН РАДЕВ:

Бандата на „Наглите” е метафора на несигурността, в която живеем

Нашите отношения с Русия не трябва да стават заложник на чужди интереси, казва президентът на Република България в интервю за Нова телевизия

□ *След 235 дни на “Дондуков” 2, ако можете да опишете този период с три думи, направете го.*

- Динамичен, много натоварен, най-различни дейности, но бих ги групирал в няколко приоритета - суверенитет, законност, външна политика.

□ *Ще започнем с голяма вътрешна тема - страшен бич за хората. Отвличанията се завърнаха. Завърна ли се групата на “Наглите”?*

- Престъпността в България винаги е нагла. Бандата на “Наглите” е метафора на несигурността, в която живеят българите. Битовата престъпност е бич, не виждаме реални резултати от борбата с тази престъпност и това тревожи страшно много хора. Що се отнася за отвличанията - да, това е тревожен симптом, но нека да дадем възможност на органите на реда да си свършат работата. Коментарите тук е най-добре да се правят от специалисти, от разследващите.

□ *Свиквате КСНС след помалко от месец. Темата е най-голямата може би в България за тези 27 години - корупция, идеята за нов мега антикорупционен орган. Има два проектозакона. Какво очаквате от този съвет?*

- За мащабите на корупция в България можем да съдим по драматичния срив на чуждестранните инвестиции - те са много важен индикатор, по редица публикации в медиите и много важно - по липсата на осъдени висши държавници за корупция. Това означава, че имаме проблем. От КСНС очаквам не просто сближаване на позициите на управляващи и опозиция. Очаквам ефективни и всеобхватни методи за справяне с този проблем, около които да се обединим.

С каква цел правим този закон? Дали да отговорим на очакванията на нашите партньори от Европа и да им демонстрираме, че правим нещо, или да решим жестокия проблем с корупцията както трябва. Трябва да знаем какъв ефект очакваме. Дали след години ще отнемем имущество от някакъв корупционен акт, който вече е изконсумиран, или на място, в реално време ще пресечем корупционните схеми и ще издадем ефективни присъди? Трябва да знаем с какъв инструментариум ще постигаме всичко това. Дали ще стоим и ще чакаме някой да пусне сигнал или някой да подаде наистина компрометираща имуществена декларация, или ще имаме проактивно, всеобхватно събиране на информация в ход при изпълнението и още при планирането на големи обществени поръчки.

Вие чули ли сте някакъв наистина обоснован важен доклад, който да показва защо няма осъдени по висшите етажи на властта? Нека първо да видим какво става там. Тук има два подхода - на ГЕРБ, който залага основно на превенцията, и на БСП, който акцентира основно на разследването. Трябва да търсим някакво обединение, всеобхватност, но превенцията и профилактиката са за здрав организъм. Когато има гангрена, трябва скалпел.

□ *Сещам се за КТБ. Обещахте на бившия банкер Цветан Василев закрила. В състояние ли сте да дадете на когото и да било закрила?*

- Всички платихме цената за КТБ и затова трябва да знаем истината. Случаят с КТБ трябва да се реши тук, в България, а не в чужбина. Само по този начин ще придобием вътрешна увереност и вяра, че можем като държава и като общество сами да градим своето бъдеще. Затова призовах и г-н Василев да се върне в България, да се изправи пред българския съд и тук да даде своите показания, защото само така те могат да имат някаква стойност.

□ *Вие на страната на господата Цацаров и Пеевски ли сте, така, както самият Цветан Василев ви определи преди време?*

- Аз съм само на една страна - на страната на закона. В желание за прозрачност разсекретих и публикувах стенограмите за КТБ - нещо, което моят предшественик държеше да остане в тайна от българските граждани. Трябваше да бъдат пуснати и обявени тези стенограми, за да се види, че истината трябва да се търси в съда.

□ *Кой трябваше да избере новия председател на ВАС - старият, настоящият или новият състав на ВСС?*

- Редно е от чисто процедурна гледна точка да го избере новият състав. За първи път имаме състав на ВСС, избран по последните поправки в Конституцията от 2015 г. Този нов състав ще работи с председателя на ВАС.

□ *Ще подпишете ли указа за неговото назначение?*

- В момента проучвам въпроса. Това е много важен въпрос и трябва време за неговото решаване.

□ *Беше огласен министерски документ - преглед на националната сигурност на България през годината. Там се казва ясно, че заплаха за националната ни сигурност е Русия...*

- Мисля, че в този документ никъде не пише, че Русия е пряка заплаха за нашата национална сигурност. Но основната теза, изложена там, е, че руските действия застрашават основната цел за единна, мирна и свободна Европа. И не е лошо да проследим в последните месеци, в които този доклад е изготвен, какво са правили лидерите на тази единна, свободна и мирна Европа. Макрон и Орбан се срещат с Путин, канцлерът Меркел поддържа непрекъснат диалог с Путин. Самата Меркел каза неотдавна, че не можем да говорим за сигурност в Европа, ако нямаме конструктивен диалог и конструктивни отношения с Русия.

Премиерът Борисов и премиерът Ципрас съвсем наскоро заявиха, че България и Гърция ще бъдат мост между ЕС и Русия. Мисля, че най-точно го каза премиерът на Люксембург - време е да спрем да говорим за Русия и да започнем да говорим с Русия.

Нашите отношения с Русия не трябва да стават заложник на чужди интереси. Явно в България има политици, за които отношенията ни с Русия никога не са достатъчно лоши. Но трябва да отстояваме нашия интерес. Очевидно имаме интереси от пряка доставка на руски газ до България през Черно море. Това е само една от темите. И тя кореспондира напълно и с желанието на правителството за газовия разпределителен център.

□ *Ако правилно ви разбирам, бихме могли догодина отново да заговорим за теми, които вашият предшественик Първанов нарече “Голям шлем”. Отново ли излизат на масата?*

- Никакви теми не излизат на масата. На масата трябва да сложим българския интерес - прагматичен, подчинен на икономическа логика. Това, което трябва да направим, е България да не бъде заобикаляна, каквато е тенденцията напоследък.

□ *При последния телевизионен дебат в предизборната кампания г-жа Меркел каза нещо много важно: “Ще предложа на лидерите на останалите страни да седнем и да поговорим за това не трябва ли да прекратим всякакви разговори с Турция за влизането ѝ в ЕС.”*

- Темата е изключително важна. Много е важно Европа да има единна политика спрямо Турция. Много е важно обаче да се чуе и нашият глас. За нас Турция е страна, с която имаме традиционни отношения на приятелство, на сътрудничество, на добросъседство. Турция за нас е важен партньор. Разбира се, това трябва да става на базата на взаимно уважение, равнопоставеност и ненамеса. Но когато има сблъсък по какъвто и да е повод ЕС-Турция, този, който има най-голям риск като последствие, е България. Затова нашият глас трябва да се чува в тази единна позиция.

□ *Споменахте преди време, че заставате зад принципа за уседналост. Все още ли сте на това мнение?*

- Уседналостта е само един от начините за защита на нашия изборен процес. Наскоро имах среща с председателя на ЦИК за това как върви разработването на система за електронно дистанционно гласуване. Трябва да бъдем много внимателни, защото тази система трябва да гарантира запазването на идентичност, на тайна и да не компрометира изборите. Но не трябва да допускаме гласуване под строй, както стана на миналите избори. Това е обидно.

Говорим и за друго постоянно влияние. Какво става с ислямизацията в гетата? Тя върви с чуждо влияние, с чужди финансови средства. Нормално ли е вероизповеданията в България да се финансират отвън? Вече предложих да се мисли за законодателни промени. По време на консултациите за съставяне на правителство всички охотно обещаха, че ще се предприемат стъпки за промяна във важни закони - за вероизповеданията, за изборите, за българското гражданство. До момента има ли нещо?

Имаме прекрасен модел на етническо и религиозно съжителство, трябва да направим всичко възможно да го запазим. Да не допускаме нашите общности - етнически, религиозни, да се капсулират, да се изолират от нашето общество и духовно да бъдат приобщавани към други държави.

□ *Кръстосахте шпаги с военния министър Каракачанов, който изпрати специализирана бригада да помогне на полицията за залавяне на човек, убил жена си...*

- Не кръстосвам шпаги с военния министър. Нямаме лични конфликти. Държа законите да се спазват, особено когато се отнася за армията. Армията е строго регламентирана система и министър Каракачанов в момента навлиза в нея. Но случаят не е нито тероризъм, нито разпространение на оръжие за масово поразяване, нито трафик на оръжие. Армията е силова институция. Много е важно тази силова институция да действа само в рамките на закона и да не го нарушава. Иначе може да стане опасно. В този случай, за който говорим, това е прецедент, защото той излиза извън рамките на закона. В момента не говоря дали така трябва да се действа, дали армията трябва да участва в гонението на криминални престъпници. Може да участва, може да се наложи да участва, но трябва да има законов регламент за това нещо.

□ *Има ли нужда българският президент от повече правомощия, от повече власт?*

- Винаги съм твърдял, че трябва да търсим български решения на българските проблеми в рамките на българската Конституция. Нещата са абсолютно ясни и никога не съм коментирал, никога не съм поставял този въпрос. Президентът може да уплътни достатъчно своите правомощия със своите действия, със своето поведение.

□ *Дали бихте инициирали референдум на тази тема?*

- Нямам намерение да инициирам референдум. Казах го още по времето на моята кампания: заставам и ще се съобразявам с българската Конституция - такава, каквато е в момента. Не съм повдигал въпроса за повече права. Други изразяват своите опасения напоследък да не би президентът да има повече права.

□ *Цветан Цветанов каза няколко пъти, че президентството няма властови правомощия, с него могат само да се стиковат нещата по отношение на външната ни политика и толкова. Президентът не може да назначава бъдещия началник на антикорупционен орган - отново теза на г-н Цветанов...*

- Явно има политици, които трудно успяват да скрият страха си от президентската република. Това е разбираемо, защото в една президентска република партократите губят своята власт. Г-н Цветанов дори твърди, че президентът има само представителни функции. Ако някой действително вярва в това, ще му напомня, че президентът представлява 7 млн. българи. Нещо повече, той е контрапункт на всеки политик, който си мисли, че стои над Конституцията.

Проблемът е наистина сериозен, защото референдумът за мажоритарната система ясно показа, че обществените очаквания са за промяна на системата. И ако днешните парламентаристи и управляващи не отговорят бързо на обществените очаквания за корупция, бедност, сигурност, престъпност, хората ще потърсят друг изход.

Със съкращения

Деконструкцията на Филип Киркоров

Факт е, че световноизвестният руски изпълнител с български произход не се нуждае от представяне. Достатъчно е само да се спомене името му - Филип Киркоров. Звучно, необичайно и същевременно твърде познато, почти свойско. Голямата сцена е неговият дом. С живот на показ, но все пак потаен. Всевъзможните отличия от типа на "World Music Awards" и "Золотой грамофон" (общо 20) за артист от неговия ранг се превърнаха по-скоро в норма, отколкото в повод за гордост. Затова наградите му не учудват никого - всички и без това са наясно: Филип Киркоров е звезда! И го доказва с всеки свой концерт и ново шоу в която и да било точка на планетата.

Кралят на руската естрада ще представи в 5 български града най-новото си шоу „Я"

Альона НЕЙКОВА

Взискателната публика, колеги, приятели и най-вече неприятели следят всяка стъпка на певеца и се вслушват във всеки тон на новите му парчета, старите шлагери и вечните хитове - все така вярно ли са изпълнени от гласовития бунтар? А най-актуалният му музикален спектакъл, на пръв поглед претенциозно наречен "Я" ("Аз"), е гледан и коментиран от кого ли не. След броени дни и публиката в България ще има възможност да стане свидетел на това безпрецедентно представление. Спектакълът ще гостува в Русе на 17 септември, следват Варна на 19-и, Бургас на 22-ри, Пловдив на 24-ти и София на 25-и.

Главният режисьор на шоуто е световноизвестният Франко Драгоне, поставил 12 от програмите на прочутия Цирк дьо Солей и превърнал изявата на Селин Дион в Града на греха - Лас Вегас, в най-продаваното зрелище в историята. Когато Киркоров се запознава с него, веднага му предлага да работят заедно. Драгоне не отказва, само уточнява, че това може да стане след десетина години, тъй като графикът му е изцяло зает. Изпълнителят обаче не спира да мечтае. И проявява нечувано търпение, за да дочака по думите на самия Филип появата на "най-важния спектакъл" в живота му.

Само разработването на концепцията на шоуто "Я" продължава година и половина. Програмата е направена така, че може да бъде представена на всякакви сцени - от малки до огромни. Във всички градове се използват едни и същи декори, направени от именития белгийски архитект и дизайнер Маркос Бинал.

В изграждането на грандиозния концерт участва и много търсеният американски хореограф Тони Теста, работил със звезди от ранга на Майкъл Джексън, Кайли Миноуг, Дженифър Лопес, Бритни Спиърс и т.н. Бляскавата визуализация е поверена на канадеца Алан Лорти - автор на светлинните решения на представленията на Лара Фабиан и оригиналната версия на мюзикъла "Нотр Дам дьо Пари". Руската следа в спектакъла принадлежи на прочутия моден дизайнер Валентин Юдашкин, който ушива впечатляващи тоалети не само за Филип Киркоров, но и за всички танцьори. Амбициозната програма е и с рекорден бюджет: създаването й струва 6,5 млн. евро.

Шоуто, безпрецедентно не само за Русия, нагледала се на какво ли не на сцената, но и за световния поп зрител, има специална мисия. Освен че претендира за невиждано качествено ниво в артистичен, технологичен и танцувален план, обещава да представи на публиката новия Филип Киркоров - такъв, какъвто самият той не е познавал досега.

Въпреки че сменя безброй костюми, звездата твърди, че не влиза в различни образи. Изпълнителят не крие, че е истински, уязвим, луд, трогателен, страстен, дързък и отворен. Като че ли се опитва да покаже вътрешния си свят, да разкрие своите мисли, да сбъдне на сцената мечтите си. Все едно преминава изпитанията на времето и на 50-годишна възраст вече се намира на друго ниво, но без да забравя тежкия път на проби и грешки, победи и поражения. Защото проумява, че само така може да стигне до истината, да разбере кой е всъщност. Понеже всичко е твърде лично, това си личи и от названието на шоуто - "Я".

Близо 70% от песните в спектакъла са абсолютно нови парчета, а останалите 30 на сто - най-популярните хитове на Киркоров със свеж или познат аранжимент. Всяка от композициите обаче има собствена уникална линия. Само Кралят на руската естрада може да осигури 150 минути жив звук и през цялото време да пее с лекота, като че ли сладкодумно и задушевно разказва на скъпи приятели любими приказки.

Близо 1500 танцьори кандидатстват за участие в експерименталното представление. Подборът се ръководи лично от режисьора и хореографа на шоуто. Репетициите започват миналото лято и са всекидневни, по 18 часа, до изтощение. За да превърнат балета в отделен персонаж на шоуто, който с артистичния хаос на сцената и с независимите си на пръв поглед миниспектакли към всяка песен подчертава кой всъщност е Кралят.

"Изпълнен съм с адреналин и желание да обърна света и да подаря на хората празник", откровен е Киркоров. Мотивиран е до крайност. Да сподели историята за момчето, израснало зад кулисите на цирка с мечтата да стане голям артист. Да припомни как е стигнал до славата и стъпка по стъпка се е учил да се справя с огромната популярност. Да разкрие каква може да е любовта и защо понякога иска времето да спре. Да опише всичко. С благодарност да представи целия си свят, който със сигурност не се изчерпва с думата "Я".

В същото време Киркоров по невъобразим начин дава на зрителите на шоуто възможност самите те да се превърнат в герои на ярка фантастична история и пътешественици в света на собствените си уникални фантазии. И неизбежно да сравнят случващото се с предишния спектакъл на звездата "ДруGoy", който затвърди представата за Краля на руската естрада като за артист, който прави най-скъпите представления на музикалната сцена. А парите предизвикват интерес у всички. За да стане ясно в крайна сметка, че не перата и златните одежди са най-важното в шоуто. В центъра на "Я" е удивителната история на отношенията между артиста и публиката, описана с помощта на езика на модерния театър, но леко, с българо-руски шик.

Деконструирайки собствените си клишета, в същото време Филип Киркоров не подлага на изпитание любовта на почитателите си и не променя принципно подхода към представянето на изпълнителското си творчество, умения и талант. Посвещава шоуто на децата си Алла-Виктория и Мартин, защото проумява, че най-важното за човека е да не спира да мечтае. И показва как всеки трябва да се стреми към бъдещето: с благодарност към миналото и любов към настоящето.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Очаквайте

ЛЕСЛИ ХАУЪРД ИДВА У НАС С НАЙ-ДОБРОТО ОТ ФЕРЕНЦ ЛИСТ

Първите книжари на София в изложба

Книги и периодика от фонда на Столичната библиотека може да се видят от днес до 25 септември

Документална изложба представя първите книжари, печатари и издатели, работили в София от Освобождението до началото на XX в. Тя ще бъде открита днес, 15 септември, от 11 ч. в Мраморното фоайе - партер, в Столичната библиотека.

След обявяването на София за столица в града се създават важни държавни, обществени, културни и образователни институции. През този период в града се формират издателските традиции. Младите софийски книжари се учат от най-изтъкнатите първи български издатели - Хр. Г. Данов, Драган Манчов, Игнатов, или получават образованието си в чужбина. Представени са Янко С. Ковачев, Иван Говедаров, Богдан Прошек, Иван Игнатов, Т. Ф. Чипев, Хр. Олчев и др. Всички те с дейността си допринасят за осъществяването на общия национален стремеж през онези години "да сме равни на европейската култура".

В изложбата ще бъдат показани книги и периодика от фонда на Столичната библиотека - първи издания на български автори: "Бай Ганьо" на Ал. Константинов (1885), "Под игото" (1894), "Драски и шарки" (1896) на

Ив. Вазов, "Писма от Рим" на Константин Величков (1889). Образци на книгопечатането и оформлението за този период - "Съчинения" на Хр. Ботев (1888), "Дяконът Левски" на Ст. Заимов (1897) с приложение на факсимиле на прощалното писмо към Венета. Първи преводи на чуждестранни писатели - "Ифигения в Таврида" на Гьоте (1894), "Макбет" на Шекспир (1898), "Чичо Томовата колиба" на Хариет Бичер Стоу (1898). В Столичната библиотека се съхраняват и някои от първите периодични издания, печатани в София - "Българска илюстрация", "Периодическо списание", "Сборник народни умотворения". Показани са и образци от многобройните официални издания като Търновската конституция, Наказателен закон, различни разпоредби, както и проектозакони с личните бележки на д-р Константин Стоилов.

В текстовете са заложени кратки биографии, история на печатарското дело и любопитни спомени на съвременници.

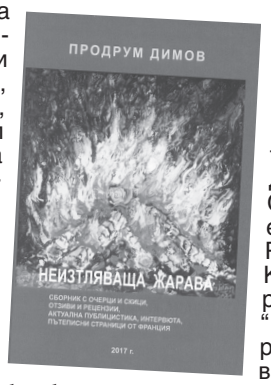
Изложбата "Първите книжари на столицата - носители на европейски традиции и национален дух", се провежда в рамките на Европейските дни на наследството и е посветена на празника на столицата - 17 септември.

Файтонът тръгва отново

Велин ГЕОРГИЕВ

С най-новата книга на познатия ни приятел и събрат Продрум Димов от Пазарджик "Неизтляваща жарава" НЛС "Старинният файтон" открива новия си сезон за двадесет и трети път. Сборникът с очерци и скици, отзиви и рецензии, актуална публицистика и интервюта, с пътеписни страници от Франция е любопитна книга, с много информация и където и да ровнеш, както казваше Хайтов, все на литературен текст попадаш.

Продрум е широко скроен човек, неговият поглед се задържа върху всичко важно в живота около него и по-нататък. Той е автор на двадесет поетични книги за деца и на три стихосбирки за възрастни. Негово дело са сборници с разкази, епиграми, очерци и интервюта. Негова е и поредицата от художествено-документални книги "Незаглъхващи мигове", "Докосвания", "Струйки от чистия извор", "Иван Динков отблизо", "Насаме с Иван Сестримски", "Мигове с Евтим Евтимов". Сред последните му издания са "Попътни срещи", "Размисли по големия път", "Резонанси", "Пътуване към острова на духа", "Докоснати светове", "Път в безпътицата", "Страници от духовното ни съвремие". Освен това е автор и на книги за антифашистката борба. И редица други издания.

Общо взето, той пише повече, отколкото ние можем да четем. Ето и този сборник е едно огледало на неговия трудно събираем образ. Затова са и тези вечери във Файтона - и ние да се докоснем до неговото книжовно дело. А в последната му засега книга очерци и скици за големия Константин Величков - съвременник и съратник на Вазов, за Евстати Бурнаски, за Яко Молхов, разговор с Тончо Русев, портрет на напусналия ни преди време литературен критик Иван Спасов, за отишлите си от този свят писатели Донка Петрунова, Стефан Чирпанлиев, Петко Тотев. Разговори с Петър Караангов и Валерия Велева. "Българският Еверест" представихме в НЛС "Старинният файтон" за 180-годишнината на Левски. И ретро пътепис от Франция. Както се вижда и сега - в навечерието на близката патриаршеска възраст, Продрум си следва друма.

На 18 септември от 17,30 ч. ще го срещнем във Файтона. Рецитал ще изнесе актрисата Богдана Вулпе.

ВРЪЧВАТ НАГРАДАТА „НИКОЛА ГЮЗЕЛЕВ" ЗА ВТОРИ ПЪТ

Фондация "Никола Гюзелев" ще даде за втори път престижната едноименна награда, съобщи Анна-Мария Гюзелева. Призът ще бъде връчен по време на концерт на 19 септември от 18 ч. в Големия салон на БАН, организиран от Българската академия на науките и фондация "Никола Гюзелев". Това ще стане със съдействието на Фонд "13 века България" и на асоциация "Артемидия" от Италия. Миналата година бяха отличени Радостина Николаева (сопрано), Николай Кърнолски (бас) и Радостин Чомаков (художник).

Наградата е учредена с подкрепата на Министерството на културата през 2016 г. по случай 80-годишнината от рождението и 55 години сценична дейност на прочутия бас. Гюзелев е лауреат на най-високи отличия в България и Италия. Официалното връчване на наградата, освен с почит към големия артист, се осъществява и за да отбележи признание към талантливи представители на оперно-изпълнителското и изо-бразителното изкуство в международен аспект, припомня ARTday.bg.

„ПЛАМЪЧЕ" ПРЕНАСЯ ПИРИНСКИЯ ПЛАМЪК В КИТАЙ

С пирински фолклор в репертоара си столичният танцов ансамбъл "Пламъче" ще представи България на международния фолклорен фестивал в китайския мегаполис Шанхай, съобщи фолклористът Димитър Тренчев. Той уточни, че освен първата изява на "Пламъче" в Китай, това е и първото българско участие в 10-годишната история на фестивала. Допълвайки, че надпреварата в Шанхай се откри на 13 септември и ще продължи до 18-и, Тренчев подчерта, че това е единственият държавен фолклорен фестивал в най-многолюдната страна на планетата.

"Ръководеният от младия хореографски талант Ивайло Първанов осемчленен камерен състав на ансамбъл "Пламъче" ще излезе и в петте фестивални дни на сцената в десетхилядната зала "Сиянбенк хол" и ще се бори за успех срещу съседна Сърбия и колегите си от фолклорни колоси на Близкия и Далечния Изток като Египет, Судан, Шри Ланка и Индонезия", допълва Тренчев.

Фолклористът разкри в аванс, че в края на следващата седмица на ансамбъл "Пламъче" предстои най-голямото творческо изпитание - да представи пирински фолклор пред пословично придирчивата и ревнива пиринска публика в дните на Националния детски фолклорен събор в село Ковачевица.

КРАТКИ

Киноюбилей на „Кобра верде" на Вернер Херцог

През септември режисьорът Вернер Херцог навлиза в своята 75-годишнина, ето защо септемврийското издание на срещите за киноценители в отдел "Изкуство" при Регионалната библиотека "Пенчо Славейков" във Варна ще отпразнува юбилей на филма "Кобра верде". Създаден през 1987 г., той е петата, последна съвместна работа между екстравагантния талант на германската актьорска школа Клаус Кински и един от най-страстните пътешественици в киното - Вернер Херцог. Участват още Кинг Ампоу, Жозе Левгой, Салваторе Базиле, Петер Берлинг, Гилермо Коронел, Нана Агефи Кваме II, Нана Феду Абодо, Кофи Йеренки. Филмът ще бъде показан на 16 септември от 10 ч. в отдел "Изкуство", а преди това модераторът на събитието Елица Матеева ще запознае зрителите с творческата история на режисьора и филма.

Венелин Митев представя българи, за които говори светът

"Книгомания" кани на премиерата на новата книга на Венелин Митев "Българи, за които говори светът" - продължението на бестселъра "Прогонените гении на България", информира Ирина Вагалинска. Това ще се случи на 19 септември от 18.30 ч. в Книжен център "Гринуич". Освен автора на книгата там ще бъдат Диана Райнова - дъщерята на скулптора Боян Райнов, номинираният за Нобелова награда Иван Бързаков и др. Водещ ще бъде Ники Кънчев.

Премиера на сборник на Оля Стоянова

Издателство "Жанет 45" организира премиера на сборника "Висока облачност" от Оля Стоянова в рамките на Алеята на книгата в София, днес, 15 септември, от 18.30 ч. в Книжен център "Гринуич". Изданието събира разкази, писани през последните седем години, които ни разхождат от "Женския пазар" в София до центъра на Тирана, през крайните квартали и пекарните за арабски сладкиши до високите планини, където небето изглежда огромно.

Виктор Мухарски със стихове за деца

Издателство "Лавици" представя книгата "Мъничко рими за дечица любими" от Виктор Мухарски на 16 септември от 10 ч. в литературния кът на Алеята на книгата в София. Тя е съставена от две части - стихчета и рисунки за оцветяване, като илюстрациите са дело на младия български художник Радослав Соколовски. Стихчетата обхващат различни тематики, някои от които са на еко вълна.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Очаквайте

ДЕТСКИ ЦЕНТЪР ПО ИЗКУСТВА ОТКРИВА И РАЗВИВА ТАЛАНТИ

„Поколение Ь” дава повод за мощен бунт

Студиото за документален театър „Vox Populi” ще представи най-новия си спектакъл на 20 септември

Артистичният сезон официално ще бъде открит на 20 септември от 19,30 ч. в Центъра за култура и дебат “Червената къща” с представлението “Поколение Ь”. В обсега на вниманието на най-новия спектакъл на Студиото за документален театър “Vox Populi” е темата за прехода в България - от 1989 до 1997 г. Краен, противоречив, несигурен, този период се оказва определящ за подрастващите тогава. “Поколение Ь” е посветен на тийнейджърите на прехода, зрелите индивиди на новото време. На техните страхове и самота, обвити в алкохол и наркотици, музикалните им вкусове като мощен опит за бунт. На търсене на идентичност в безтегловността на 90-те...

Режисьор на представлението е Неда Соколовска, която участва в него заедно с Цвета Балийска, Петьо Петков-Шайбата и Братан Братанов.

Както и останалите спектакли на “Vox Populi”, и “Поколение Ь” е създаден по метода на т.нар. “вербатим” техника - дословно предаване на историите на интервюирани по време на теренно проучване хора. Студио за документален театър, основано през 2012 г., е пионер в разработването на подобни представления у нас. Разполага се на граничната територия между артистичните търсения и антропологическото изследване, между художествената идея и отворения граждански дебат. Студиото защитава нуждата от социално-ангажирано изкуство, което смело да се вглежда в пулсиращите теми на съвремието.

Сред екипа и съмишлениците на “Vox Populi” има както изявени имена от театралната сцена с доказан професионален опит, така и студенти от академиите по изкуства, хуманитаристи и непрофесионални артисти. До този момент активистите на студиото са реализирали над 10 представления.

Вицът

Попитали Радио Ереван:
- За какво служи женската логика?
- За да съсипва мъжката психика! - отговорили от медията.

ИРД

АНГЕЛ КОТЕВ, композитор
Проф. АТАНАС АТАНАСОВ, актьор, режисьор, преподавател
ДРАГОМИР СИМЕОНОВ, журналист
МИЛЕН МИЛАНОВ, актьор
НЕЛИ РАНГЕЛОВА, певица
ПЕТЪР ЗЕХТИНСКИ, футболен треньор
Акад. ПЛАМЕН КАРТАЛОВ, режисьор, директор на Софийската опера и балет
Проф. ОГНЯН БРАНКОВ, хирург
Проф. д-р ТОТКА МОНОВА, декан на ФЖМК в СУ „Св. Климент Охридски” (2003-2011)

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

15

Св. вмчк Никита. Преп. Филотей. Св. мчк Леонид

Показват като сериал „Облачно с кюфтета”

Новият сериал “Облачно с кюфтета” ще се излъчва от 18 септември в 19,05 ч. по Cartoon Network. Вкусната комедийна поредица е базирана на филма на Sony Pictures Animation от 2009 г. и неговото продължение от 2013-а, които бяха световен хит. Сериалът е продуциран от DHX Media и Sony Pictures Animation, заедно с Corus Entertainment.

Действието в сагата се развива още преди храна да завали от небето на Суолоу Фолс. Шоуто проследява живота на младия Флинт Локууд. Той е гимназист с големи мечти да стане сериозен учен, чиито изобретения имат потенциал да променят света, вместо да експлодират в лицето му. Флинт страда от MHCP: Мечти - несвързани - с - риба, което е жалко, защото той живее в Суолоу Фолс, където главната причина за процъфтяването на икономиката са сардините.

В забавата се включва и Сам Спаркс, най-добрата приятелка на Флинт. Тя е новото момиче в града и е млад метеоролог. Те се сближават, защото и двамата се чувстват аутсайдери. Така започват да преживяват много смешни и вълнуващи приключения заедно, а също и с останалите обичани герои от филма. Те са бащата на Флинт - Тим, асистентът на Локууд - маймуната Стийв, Ърл - най-заетият учител в училище, Мани - управителят на аудио-видео отдела в школото, Брент - местната тийн звезда и капитан на отбора на “Талисманите”, както и кметът Шелборн, който печели всички избори със своята сардинена платформа.

Шоуто на Стинг у нас е почти разпродадено

Огромният интерес към концерта на Стинг в столичната “Арена Армеец” беше очакван и билетите за шоуто на звездата, което ще се състои утре, 16 септември, от 20 ч., са почти разпродадени. Все още има ограничено количество от най-ниската ценова категория. Пропуските може да се купят от касите на Тикетпро и Ивентим, както и онлайн.

Стинг пристига в София днес, 15 септември. Освен парчета от новия му албум “57th & 9th”, публиката ще чуе и всички обичани хитове на британския гений. Както ДУМА писа, специален гост на концерта ще бъде синът на Стинг - Джо Съмнър, който през последните 5 години гради успешна солова кариера. С акустичната си китарата той твори страхотни парчета, които покоряват рок феновете по цял свят. Джо ще се качи на сцената около 20 ч., а Стинг - в 21 ч., уточниха от екипа на организатора на проявата “София мюзик ентърпрайсис”.

Входовете на залата в деня на концерта ще бъдат отворени в 18,30 ч. Движението по бул. “Асен Йорданов” няма да се променя.

Разтърсващи разкази в „Това е животът”

Най-новата поредица на TLC ще направи зрителите съпричастни с едни от най-личните и емоционални истории, виждани досега. В епизодите на първия сезон има весели и сърцераздирателни лични преживявания на семейства, заснети при извънредни обстоятелства.

Млада двойка иска да изненада близки и приятели в сватбения си ден, а отдавна изгубен член на семейството търси свой роднина. Професионален бейзболист ще сподели голяма новина, която ще промени живота му из основи. Сляпа майка ще получи шанса да види децата си за първи път. А пък глуха жена се надява да чуе как децата й казват най-силните думи на света - “обичам те”. Ще има и много трогателни срещи, разкриващи как силата на духа надмогва миналото - семейство се среща с мъжа, отнел живота на близките им. Как ли ще реагира всеки от героите при тези радостни и тъжни моменти?

“Това е животът” с трогателни разкази, докосващи сърцето, ще се излъчва от 16 септември, в 22,00 ч.

„АББА” планира виртуално турне

Шведските супер звезди от “АББА” планират да се съберат отново, но не така, както очакват техните почитатели. Групата ще организира виртуално турне, което ще се проведе през 2019 г. Музикантите от “АББА” се разделят през 1982 г. след цяло десетилетие на сцената, но въпреки изминалото време те са решени да запазят духа и спомена за тях. Агнета Фелтскуг, Ани-Фрида Люнгста, Бьорн Улвеус и Бени Андершон ще обединят сили отново, макар и виртуално.

Проектът ще отнеме време, тъй като дигитализирането на едно лице не става бързо. “Забавно е, че ще е толкова технологично развито. Ще бъде интересно”, сподели 70-годишният Бени в интервю за шведския вестник “Експресен”.

www.duma.bg

СРЕЩИ

БРАНИМИР ФИЛИПОВ:

Всеки нов 15 септември е ново предизвикателство за мен!

„УЧИТЕЛЯТ ТРЯБВА ДА Е ТЪРПЕЛИВ КАТО ВОЛ, ДОБЪР КАТО АГНЕ И ТЕЛЕСНО ЗДРАВ КАТО БИТОЛСКИ ПРОСЯК”, ЦИТИРА БОТЕВ ПРЕПОДАВАТЕЛЯТ ПО РУСКИ ЕЗИК В ЕГ „ИВАН ВАЗОВ” В ПЛОВДИВ

Интервю на Боян БОЙЧЕВ

□ *Бранимире, днес е 15 септември, с какви чувства ще прекрачиш тази година училищния праг?*

- Като учител ми предстои тридесет и първото “прекрачване”. За този продължителен стаж вече е редно да посрещам всяко ново начало на учебната година като улегнал, минал през редица изпитания професионалист. От друга страна, смятам, че всяко ново начало е предизвикателство, което открива пред нас нови вълнуващи преживявания, надявам се, приятни.

□ *От колко години си учител и какво те задържа в учителската професия?*

- Учител съм от 1 септември 1986 г. без прекъсване до ден днешен. Естествено, че съм минал през периоди на съмнения и колебания дали съм на мястото си в училище. Преподавам руски език, който през последните двайсетина години не е сред най-популярните предмети в българското училище. Всеки нов клас трябва да бъде приобщен и мотивиран да положи усилия за овладяването на един не съвсем лесен език. Когато учениците ми започват да осмислят предимствата да владеят като втори чужд руски език, да полагат усилия и да постигат резултати, за пореден път се убеждавам, че това е моето място. Освен общоизвестните “бонуси” на учителската професия, разбира се.

□ *Казват, че да си учител, е призвание. Съгласен ли си и какви качества трябва да притежава според теб един учител?*

- Темата е “дисертабелна”, както се казва в научните среди. По-точно от Христо Ботев не бих могъл да кажа, а именно: “Учителят трябва да е търпелив като вол, добър като агне и телесно здрав като битолски просяк.” Последното не винаги е възможно да се поддържа, но лично аз се старая да не губя и физическа форма.

□ *Ценена ли е и оценена ли по достойнство у нас учителската професия?*

- Въпросът е наболял. Лично аз се радвам на добро отношение от страна на ученици и техните родители. Никога и никъде по света учителите не са лидери в класациите на доходи според професията. Но контактите ми с колеги от други страни ме убеждават, че имат доста по-висок стандарт на живот от българския учител.

□ *Какво мислиш за новите училищни програми, за промените в образователната система. Не е ли прекалено много бумащината? Къде остава творческото мислене?*

- Принудени сме да живеем в епоха на презастраховане на всички нива. Бих искал да вярвам, че трезвият подход ще надделее над осигуряването на зона на комфорт за администрацията, но не съм голям оптимист.

□ *Има ли интерес към руския език от страна на учениците?*

- Да се създаде интерес е мой професионален ангажимент, което си е част от предизвикателството да си учител по руски език в България. Надявам се, че успявам да го постигна.

□ *Ако ученик те попита: “Защо да уча руски?”, какво би му отговорил?*

- След XVII Пушкински конкурс отговорът е известен: “Защото е модно и изгодно!”.

□ *Мисля си, че повечето български ученици не познават класическата руска литература. Според новите промени в учебните програми, тя е сведена до минимум. Не е ли страшно да създаваме поколение, което бърка Гогол с гугъл и гледа неразбиращо, за чия “майка” става дума, стане ли въпрос за едноименното произведение на Горки?*

- В голямата си част наистина не я познават, но тази голяма част не познава и западноевропейската, и българската литература до голяма степен. Но сред моите ученици има доста, които самостоятелно четат произведения на руски автори и получават удоволствие от това. Вече престанах да се учудвам, когато ми кажат, че са прочели “Ана Каренина”, “Престъпление и наказание” или “Майстора и Маргарита”. И това е много вдъхновяващо.

□ *Ти си един от лауреатите на XVII Международен пушкински конкурс. Какво е за теб тази награда?*

- Една постигната творческа цел и мотивация за следващи. Ще си позволя да цитирам Ф. М. Достоевски: “Животът се задъхва без цел!”

□ *Беше в Москва за награждаването. Какви са впечатленията ти от руската столица, от живота на хората там?*

- Москва е щастлива, богата и красива! Вижда се, че хората живеят добре.

Да се учи руски език е модно и изгодно!

Контактите ми с колеги от други страни ме убеждават, че те имат доста по-висок стандарт на живот от българския учител

БРАНИМИР ФИЛИПОВ е роден на 23 юни 1963 г в Кърджали. Завършил е руска филология в Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”. Работил е в Спортното училище в гр.Кърджали; в основно училище “20 април” в с. Старосел; в Езикова гимназия “Иван Вазов” в гр. Пловдив. Има II ПКС, базов учител е към Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”. Подготвил е петима лауреати на Национална олимпиада по руски език. Преводач от и на руски език.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Уроци по щастие, или

необичайни часове в училищата по света

В българските училища днес, 15 септември, традиционно ще прозвучи първият звънец, оповестяващ началото на новата учебна година. Оттук нататък от децата ще се очаква да наблягат над математиката, географията, химията, физиката, литературата, езиците... Но в някои школа по света, освен обичайните предмети, образователната програма включва особени часове, които у повечето традиционалисти предизвикват недоумение, учудване, а понякога и завист.

Често децата с огромно желание влизат в клас - стига заниманията да са интересни и различни

В Страната на изгряващото слънце на учениците се разкриват тънкостите на възхищението от природните забележителности. Целта е децата от малки да ценят красотата на околната среда, която заради повсеместната компютризация съвременното поколение просто не забелязва. На тези уроци се набляга върху особеностите на развитието и взаимодействието между флората и фауната. Възпитаниците на школата трябва и да са наблюдателни, понеже това също се оценява, а в края на годината дори имат изпити по този предмет.

Германският град Хайделберг се слави с уроци по щастие, преподавани от самия директор на основното училище. Главната задача на посещаващите тези часове е да се научат да живеят в хармония със себе си, да слушат сърцето си и просто да се радват на всяка среща, случка и приятелство. Матури няма, но всеки трябва да реализира своя идея: да заснеме видео за добрината, да се включи в благотворителен проект или да инициира собствена кауза. Необичайните часове засега не са въведени масово в образователните институции на Федералната република.

Жителите на Австралия се смятат за най-добрите сърфисти на планетата. И за да се запази мнението, че Зеленият континент е обитаван от ненадминати покорители на вълните, във всички училища на страната са въведени уроци, които се провеждат на плажа. Властта прави всичко възможно, за да не се появи случайно някой турист, който кара сърф с по-голяма скорост или по-дълго се задържа върху дъската.

В избрани училища на Израел пък учат децата на кибербезопасност. Повод за въвеждането на тези уроци в програмата на школата е нарастващата зависимост на подрастващите от интернет и компютърните технологии, за която започнаха да говорят на все по-висок глас не само родители, но и медици. По време на часовете учениците имат теория и практика по поведение в социалните мрежи, разкриват им се опасностите от виртуалното общуване, представят се модели на правилни и грешни реакции на определени публикации и коментари. Също така голяма част от заниманията акцентират върху прекаляването с онлайн игрите и как то може да се пребори.

Башкирия се слави със съществуването на повече от сто училища, където се гордеят със собствени пчелни кошери. В часовете децата се научават как да се грижат за този вид насекоми. Републиката се нарежда сред най-добрите в света по производство на мед. И за да не загуби почетната си позиция, в някои школа се въвежда странният на пръв поглед предмет.

Властите в Армения правят всичко, за да не забравя младото поколение традициите на прекрасната си страна. Именно затова във всички училища е въведен специален курс по народни танци. Децата не само научават тънкостите на хореографията, но и се потапят в историята на ритмите на техния народ през вековете. Учениците се стремят да нямат неизвинени отсъствия по този предмет, още повече че в края на годината ги изпитват. Онези, които случайно се справят зле, са застрашени от повтаряне на годината.

“Научни изобретения” пък се преподават в американски школа. Целта на предмета е да разкрие евентуалния потенциал на невръстните откриватели. След теоретическите лекции учениците получават непосилното на пръв поглед задание: да направят нещо ново. За да си “напишат домашното”, имат цяла година. В края на курса всеки трябва да представи изобретението си пред класа, който не само обсъжда актуалността на проекта, но и пише оценки.

Уроци по финансова грамотност са въведени в някои училища в Русия. В часовете учат децата как да планират семейния бюджет и правилно да харчат заработените с честен труд пари. Също така се набляга и на икономическата сигурност, за да се избегне капанът на кредитните мошеници и непосилните ипотеки. В разработването на програмата за тези лекции и упражнения са участвали икономисти и специалисти от банковата и застрахователната сфера. Засега този предмет е свободно избираем, но не се изключва и вероятността да стане част от задължителното обучение в школата.

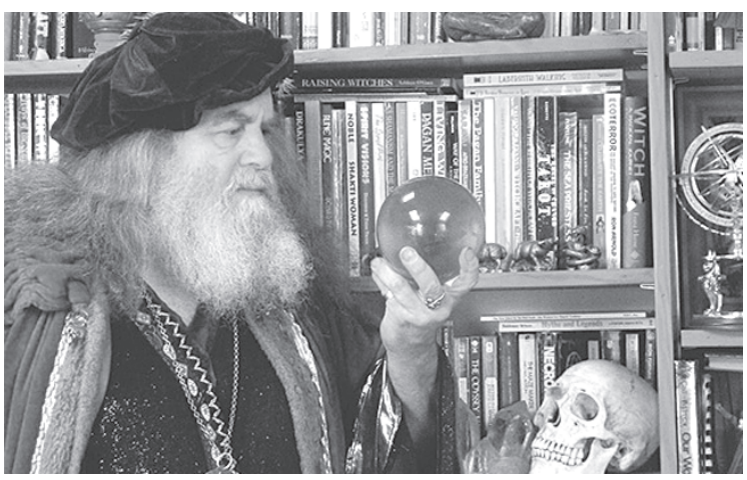
Международно сексучилище посещават младите в Австрия. Темата е доста интересна за тийнейджърите, но често те черпят информация от връстниците си или от недостоверни източници. Затова във Виена бе създадена специална школа, чиято цел е да осигури адекватно полово възпитание. В часовете не просто се набляга на историята на интимните отношения на човечеството и се разкриват основите на съвременната теория и практика на секса. Преподаващите там смятат, че с уроците си помагат на хората да се обичат повече.

Училище за вълшебства има в Калифорния. Директорът изглежда като истински магьосник, по нещо прилича на професор Дъмбълдор от прочутата сага за Хари Потър. Оберон Зел-Рейвънхарт вече е на 74 години и целия си съзнателен живот посвещава на метафизиката, психологията, религията, древните легенди и изкуството. Както и в Хогуъртс, в школата на съвременния чародей се преподава алхимия, общуване с животни, управление на вълшебната пръчица, защита от тъмните сили и т.н. Учениците трябва да изкарат пълен 7-годишен курс, за да получат диплома за чирак на магьосника. Кандидати не липсват, още повече че обучението се осъществява по интернет и струва само 25 долара.

Всички тези, а и много други примери за необичайни уроци в различни краища на света всъщност показват, че децата не винаги се опитват да избягат от часовете. А с нетърпение очакват заниманията. Стига да са интересни. Или поне различни.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Безплатни концерти очакват жителите и гостите на столицата

Радио София чества десети рожден ден, N-Joy открива новата учебна година

Истински музикални празници очакват жителите и гостите на столицата в следващите няколко дни. Две радиостанции решиха да зарадват почитателите си с безплатни инициативи, които включват много изненади.

Първи своя подарък към слушателите ще направи екипът на музикалното радио N-Joy. "Септември дойде и е време за нови приключения и трупането на нови знания.

Преди да се завърнете в класните стаи обаче, Радио N-Joy ви кани на големия купон "Отново на училище"", анонсираха инициативата си от медията. Радиото ще отбележи началото на новата учебна година тази събота от 11 часа. Екипът ще се разположи на лятната сцена в Борисовата градина. "Ще има игри за най-малките, работилници, подаръци, хубава музика и незабравими емоции. Елате да се забавляваме с "Отново на училище"", приканват от музикалната станция.

Доста по-мащабни обаче са плановете на Радио София. Медията е в навечерието на специален юбилей - десетия си рожден ден. Това е и повода радиото да организира голям концерт на открито, с който да отбележи празника си. Шоуто ще започне от 19 часа на 19 септември, понеделник. Сцената ще бъде разположена на площад "Княз Александър I".

"На сцената пред Националната художествена галерия ще свирят победителите в пролетния конкурс на БНР Saint Electrics, в която участват добре познатите Мирослав Иванов (китара), Гриша Георгиев (вокал) и Деян Драгиев-Даката (барабани). Младата джаз певица Лилия Илиева с The Minimum Quartet ще изпълни популярна филмова музика. Невероятният Теодосий Спасов с неговия квинтет ще срещне фолклора и джаза в едно вълнуващо музикално преживяване", разкриха част от изненадите си организаторите. На сцената и сред публиката ще е младият, слънчев и забавен екип на Радио София, за да отпразнува заедно със своите слушатели десетия си рожден ден. Входът е свободен. Във фейсбук страницата на БНР и на Радио София пък слушателите могат да видят кратки клипчета, с които да се запознаят с екипа, които подготвя предаванията на радиото.

Шестият сезон на развлекателното предаване "Мармалад" ще се завърти отново по БТВ. Всяка събота от 16 ч. на 16 септември, в шоуто ще събира звездите на България, за да "ги прави… на мармалад". Познати български личности ще разкриват пред водещите Радост Драганова и Иво Аръков неподозирани свои качества и ще показват незнайни досега способности, мании и дори фобии

Наз@ем от мреж@та

Докладът на Министерския съвет, който обявява Русия за заплаха за националната сигурност на България, предизвика остра полемика както в парламента, така и в интернет. Социалните мрежи прегряха от коментари по темата, а онлайн коментаторите не пропуснаха да отбележат, че правителството заема доста крайна позиция, без да се съобразява с отслабените си позиции на международно ниво. Заплаха ли е Русия, сами ли са се сетили управляващите да напишат подобна констатация и какво би последвало от това изречение - това бяха част от въпросите, които бяха разисквани онлайн напоследък.

● Първоначално си помислих, че това е някакъв майтап, а то взе, че се оказа истина. Направо е смешно!

Не че има някакво значение какво пишат някои политикани, които са зависими и на чужда хранилка, която със сигурност не е руска.

А руснаците ще си го преместят от мнението на една шайка български политически продажници! Утре, ако се обърне палачинката, същите калинки, ако не са фукнали при благодетелите си, първи ще подадат грапавите езици на изток за подмазване на руснаци.

● Русия може и да е заплаха за кабинета на Боко Тъпото, но не и за България, като цяло!

● Понеже повечето които се радвате и не мислите, ще ви светна какво би станало, ако след този доклад Русия реши да прекрати всякакви връзки в България:

1. Спира газта и другите горива = минаваме на ток - градовете с централно отопление остават без топла вода и отопление през зимата. Вследствие на завишеното потребление на ток започват да се получават всекидневни аварии-цената на тока се вдига = много хора не могат да си позволят да плащат скъп ток и остават на тъмно и студено.

2. Лукойл с приятелчето на Боко Тиквата затварят врати = Боко и Вальо почват да губят парички. Работниците в нефтохима няма да ги кометираме - те стават чистачи, бармани, рибари, продавачи в мола и т.н....

3. Почваме да внасяме газ от Турция, Гърция , Луната и Марс на тройни цени + втечнен газ от американските ни покровители.= цените на всичко се вдигат 20 до 50% (заплатите-не).

Абе как една Германия не излезе с подобна резолюция, а? Ами се бори за Северен поток и иси гледа изгодата. Русия е огромен пазар, който с лека ръка затриваме, заради комплексарски нощни полюции…

● Та дори да е верна констатацията кой ви бута да ги говорите и пишете тези неща за Русия толкова категорично и разпалено. В тях вие самите не вярвате, но чакате одобрение и похвали от тези, които в историята никога не са ни мислили доброто. Не разбрахте ли досега, че и в реалната политика руснаците силно се водят от емоции.Ще има да чакате за газ! Глупаци, учете се от Унгария!

● И защо Русия не е заплаха за Китай, за Сърбия, за Македония, за Унгария, За Чехия, За Словакия. Дори за Румъния не е заплаха. Дори за Гърция не е заплаха. А Русия е предпочитан бизнес-партньор.

● Русия е заплаха за богатите крадци , за които САЩ е безопасен рай...Welcome ! А ние с хляб и сол ще се разберем с руснаците , може и по един борящник да ударим :) Нас не ни мислете !

(Запазен е оригиналният правопис)

Страница на Павлета ДАВИДОВА

Георги Лозанов продължава изявите си по „България он ер"

Бившият шеф на СЕМ Георги Лозанов е спечелил доверието на телевизия "България он ер" и ще продължи да води авторското си предаване "Необичайните заподозрени" и през този телевизионен сезон. Той ще се изявява всяка неделя от 19 ч., вече се завърта и първият епизод от новата поредица.

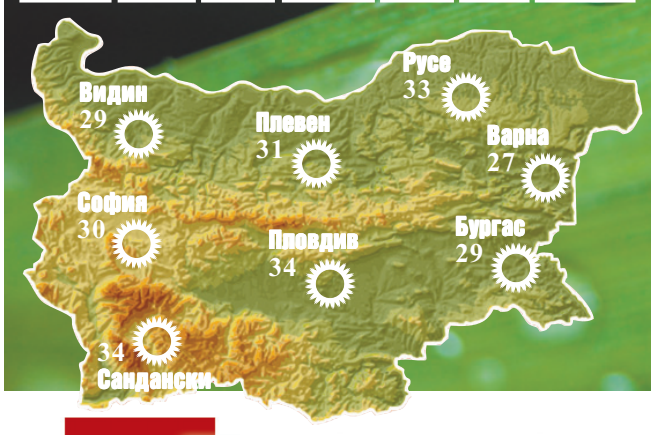
Още преди началото на сезона от медията обявиха, че "Необичайните заподозрени" ще предложи на публиката си нови съдържателни рубрики. Георги Лозанов ще дава трибуна на неизречените коментари по актуалните за седмицата събития, теми и личности в първата част "Въпрос на мнение".

След близо 10 г. в дела Слави Трифонов не успя да осъди „Господари на ефира"

Близо 10-годишната съдебна битка, която "Шоуто на Слави" водеше срещу "Господари на ефира" завърши в полза на Джуди Халваджиян и екипа му. На официалната си интернет страница пародийното шоу обяви, че продуцентът му е спечелил делото. Съдебната сага касае обвинения за нарушаване на Закона за авторското право и сродните му права. Исковете, предявени от продуцентската компания на Слави Трифонов "Седем осми" АД, бяха за неправомерно използване на кадри от шоуто му в "Господари на ефира". В началото на август обаче Върховният касационен съд постановява, че нарушение на закона няма. Решението на ВАС е окончателно и не подлежи на обжалване. "Господари на ефира" обобщават, че през годините по спора са постановени 9 съдебни решения, болшинството от които приемат, че използването на откъси от "Шоуто на Слави" е допустима от закона форма на хумористична критика, за която не е нужно съгласието на продуцента и заплащането на възнаграждение. Междувременно пародийното шоу откри новия сезон с нов телефонен номер, на който зрителите могат да сигнализират за нередности и злоупотреби. За да се свържат с екипа, хората трябва да наберат номер *3333.

ВРЕМЕТО

В навечерието на есента днес се очертава типичен летен ден: слънчево над цялата страна с минимални температури от 12-14 градуса, а максимални - 29-31. Лек вятър от юг. Чудесно време за туризъм. В планините - прохладно, с температура на 1200 м около 20-22 градуса, на 2000 м - около 14-16. По Черноморието - вълнение от 1-2 бала, температура на морската вода в най-северните райони 20-21, на юг - 24, дори 25 градуса.
Продължителност на деня - 12 часа и 31 минути.

Изгледи за

16
максимални
30°/32°

17
максимални
32°/34°

В събота - слънчево, в неделя - същото, с вероятност за валежи едва над 2 процента от територията на страната. И двата дни - вятър от изток, слаб до умерен. Повишение на температурите.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Алъона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Спаска Венева

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева**, Ива Иванова - 205; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
10:30 История.bg Сталин и България/п/
11:40 Светът на Япония: Чудният свят на оригами
12:00 По света и у нас
12:30 Полицаят и извънземните игрален филм /копродукция, 1979г./
14:15 Обзор „Лига Европа“
14:45 Дойче Веле: Шифт /п/
15:00 Вяра и общество с Горан Благоев /най-доброто/
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Специализирано предаване за хора с увреден слух
17:40 Мера според мера: 1910 -1915 тв филм
18:00 По света и у нас
18:30 Най-известното училище в света документален филм /Великобритания, 2014г./
19:25 Как се прави - документален филм
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Панорама с Бойко Василев Обзорно предаване
22:05 Среща на Дейвид Атънбъро с президента Обама документален филм
23:00 По света и у нас
23:30 Значка на честта игрален филм /САЩ, 2015г./
01:10 Денят започва с Култура
02:25 Полицаят и извънземните игрален филм /п/
04:05 История.bg Сталин и България/п/
05:15 Как се прави - документален филм
05:40 Панорама с Бойко Василев /п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Градско момиче“ - сериал, с. 1, еп. 47
15:00 Премиера: „Италианската булка“ - сериал, с.1, еп.113
16:00 Премиера: „Клиника край езерото“ - сериал, с.2, еп. 27
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
17:55 Спорт тото
18:00 „Опасни улици“ - сериал, еп.809
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Великолепният век: Кьосем“ - сериал, с. 1, еп.57
21:00 „Фермата“ - риалити
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Моите мили съседи“- сериал, с.1, еп.15
01:30 „Вътрешна сигурност“ - сериал, с.3, еп.2
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 691
05:30 „Аламинут“ /п./

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Двете лица на Истанбул“- сериен филм
13:30 „Дъщерята на Ананди“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“(премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани“ (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Чуждо тяло“ (премиера) - сериен филм, 4 сезон
21:00 VIP BROTHER 2017 - реалити шоу
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Отмъщението“ - сериен филм, сезон 4
02:00 „Законите на съдбата“- сериен филм
04:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм

Канал 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Хайде да се оженим!“
13:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Времето ще покаже“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Чакай ме“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:45 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:30 „Най-добър от всички!“
23:00 „Вечерният Ургант“
23:50 Комедия „Петък“
01:25 Филм „Казански сирак“
02:50 Филм „Седем вика в океана“
04:15 Филм „Добре си седим!“

ОВЕН

Позитивната ви нагласа ще ви помогне да превърнете недостатъците си в предимства. Преценявайте постъпките си.

21 март - 20 април

РАК

Днес ще сте радостни и експанзивни. Ще имате късмет и той ще работи в паричната сфера. ще сключите важна сделка.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

В работата ви също може да бъде забавно. Всичко ще зависи само от това от кой ъгъл ще погледнете нещата днес.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Покажете, че не отстъпвате от позициите си, но направете това дипломатично. Може да получите парична премия.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Очаква ви ден, изпълнен с щастие и късмет. Това се отнася най-вече до работата ви. Ще проявите чувството си за хумор.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Една юридическа бъркотия ще бъде разрешена справедливо, така че никой няма да понесе загуби. Празнувайте с приятели.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Ще научите новина, която ще ви извади от равновесие. Проблемите ви за деня ще са свързани предимно с децата.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Партньорът ви е по-сговорчив от обикновено. Ще ви спори и делова работа. Съобразявайте се с чуждото мнение.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Денят ще е добър за начало на пътешествие. Близки или роднини може да ви изненадат с нетипична за тях щедрост.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Самоувереността, уменията и вродените ви способности ще направят добро впечатление на потенциален нов работодател.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Ваши колеги ще ви дадат ценен съвет за предстояща дейност. Приемете помощта им. Ще ви върнат пари, дадени назаем.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес, далеч от външно влияние, ще успеете да разрешите сърдечен проблем и то така, че никой да не бъде наранен.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 15 СЕПТЕМВРИ 2017

Шефът на МОК възхвали споразумението за Париж и Лос Анджелис

Решението за избора на Париж за домакин на летните олимпийски игри през 2024 година и на Лос Анджелис за 2028-а е победа за всички, заяви президентът на Международния олимпийски комитет (МОК) Томас Бах, цитиран от пресслужбата на организацията. Французите и американците нямаха конкуренция и получиха домакинствата вследствие на ратифициране на тристранно споразумение с МОК по време на 131-ия конгрес на организацията.

"Поздравявам Париж и Лос Анджелис за историческото двойно разпределение на домакинства. От това печелим всички - и двата града, и МОК. Не мога да си представя как ситуацията би могла да се разиграе по-добре от това. Олимпийските игри са обезпечени за следващите 11 години и движението ще остане стабилно", заяви Бах по време на церемонията. "Това са два големи града от две велики страни, които имат богата олимпийска история. И двата града се отнасят с ентусиазъм към Игрите и повдигат по забележителен начин олимпийския дух", добави той.

Със споразумението Париж и Лос Анджелис се изравняват с Лондон, който единствен досега е бил домакин на 3 Олимпиади.

Президентът на МОК Томас Бах (в средата) с кметицата на Париж Ан Идалго и кмета на Лос Анджелис Ерик Гарсети са доволни от споделеното домакинство на Олимпиадите през 2024 и 2028 г. по време на 131-ия конгрес на организацията в Лима

Пълен провал на антируската допинг истерия

Няма достатъчно доказателства, че 95 от 96-те руски спортисти са вземали забранени медикаменти, призна генералният директор на WADA Оливие Нигли

Световната антидопингова агенция (WADA) няма достатъчно доказателства, за да обвини 95 руски спортисти в употреба на допинг, съобщи генералният директор на организацията Оливие Нигли. Всички те попадат в доклада на д-р Ричард Макларън, но разследването срещу тях ще бъде прекратено. Според доклада над 1000 руски състезатели са се възползвали от подкрепяна от държавата допинг програма между 2011 и 2015 г.

WADA има доказателства срещу само един руски атлет, но неговото име, както и на другите разследвани, не се съобщават. Според insidethegames.biz тези случаи се отнасят към спортисти, които вече са били разследвани и са обявени за чисти от различни международни федерации преди Игрите в Рио 2016.

Разследването на независимата комисия на WADA доведе до изключването на Русия от международната лека атлетика, както и до индивидуални забрани за участие на Олимпийските игри в Рио де Жанейро на руснаци и руски отбори в други спортове.

Русия пропусна и световното първенство по лека атлетика в Лондон през август. Страната беше представена от 19 лекоатлети, които обаче се състезаваха под неутралния флаг на ИААФ. Участието на руски спортисти в Олимпиадата в Рио де Жанейро 2016 също беше под флага на МОК, а сериозно осакатената руска делегация се пребори за четвъртото място в класирането по нации със спечелени общо 56 медала (19 златни, 18 сребърни и 19 бронзови).

В отговор на официално съобщение по електронната поща на искане, направено от тв канал "Русия днес" от WADA заявиха: "За много от спортистите, които са открити, единственото доказателство е това, което професор Макларън може да представи.

Обяснявайки защо не може да се стигне окончателно до санкции срещу много от индивидуалните спортисти, посочени в доклада, WADA заяви, че "може да не са достатъчни доказателства, необходими за санкциониране на спортистите с потенциални нарушения на антидопинговите правила.

"Към днешна дата WADA е получила 96 решения на Международни спортни федерации, от които един случай ще продължи да бъде разследван. За останалите 95 случая разследването установи, че няма достатъчно доказателства, за да се твърдят нарушения, и след индивидуалната оценка на всеки случай на WADA, която беше потвърдена от външен адвокат, ние решихме да не обжалваме решенията въз основа на наличните доказателства, които са просто недостатъчни, за да подкрепят твърдението за употреба на допинг срещу 95 спортисти, т.е. имената на спортистите, които фигурират в списъка."

Канадският адвокат Ричард Макларън прекара последните две години като в ръководител на "независимо" разследване, подкрепено от Световната агенция за борба с допинга (WADA), във връзка с твърдения за употреба на забранени стимуланти, финансирана от руската държава. Докладът му в 2 части "съдържаше доказателства", за да бъдат започнати дела срещу редица руски топ спортисти. Според доклада, над 1000 руски спортисти - участници на летни и зимни олимпийски и параолимпийски състезания са се възползвали от предполагаем заговор, подкрепян от държавата, за да прикрият положителни допинг тестове.

В отговора си на "Русия днес" обаче WADA потвърди отново, че "наблюдава мониторинга на работата на международните федерации", тъй като се отнася до атлетите, наречени "вероятно възползвали се от манипулацията".

Макларън е описал доказателствата срещу всеки отделен спортист, като "като въжета в кабел", в доклада си през декември миналата година. На 5 септември Макларън отрече твърденията, че е "отказал обвинения" за участие на държавата в случаите на предполагаем допинг в Русия.

Кулма пак №1 на VIII кръг

Мони ГЕОРГИЕВ

Крилото на ЦСКА-Сф Густаво Кулма стана Играч №1 на VIII кръг за втори пореден сезон.

24-годишният колумбиец заби 2 гола за победата с 3:0 над Верея и така "армейците" запазиха лидерската позиция. Юношата на Онсе Калдас получи 7 от общо 20 гласа на футболни специалисти в анкетата на Пресклуб "България" и изпревари Станислав Костов (Пирин) 5, Тодор Неделев (Ботев Пд) 4, Клаудиу Кешерю (Лудогорец) 3 и Лъчезар Балтанов (Ботев Пд) 1.

Интересно е, че през миналия шампионат колумбиецът отново бе №1 на VIII кръг, след като вкара гол за 4:0 над другия старозагорски тим - Берое.

"Много съм доволен от показваното от ЦСКА, ясни са целите на клуба. Всички сме стъпили здраво на земята, фокусирани сме, знаем за какво става въпрос. Винаги мисля по-отрано какво може да се получи в деня на мача. В началото на сезона ми беше по-трудно, имах лични причини. По-удобно ми е да играя отляво, защото там получавам по-големи възможности за стрелба, когато пробия навътре", обясни Кулма.

Той разкри, че клубът иска да го задържи и след лятото. "Нов договор? В момента това обсъждаме, клубът го иска и скоро може да се разберем. А дали ще спечелим титлата зависи само от нас, ако продължаваме така, ще успеем. Нашата работа е да печелим точки, но в предстоящия мач срещу Черно море не играем за допълнителни премии", допълни Кулма.

Густаво Кулма за втори път заслужи купата за Играч на VIII кръг в Първа лига

ГЛЕДАЙТЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
11.30 и 15.30 Тренировки преди ГП на Сингапур
ФУТБОЛ
17.15 Етър - Берое
20.00 Левски - Септември
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
ПЛАЖЕН ФУТБОЛ
ЕВРОЛИГА
13.15 Гърция - България
ПО БНТ HD
БАСКЕТБОЛ
17.10 и 21.20
ЕП за мъже, полуфинали

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
13.00 и 16.00 Трета тренировка и квалификация за ГП на Сингапур
ФУТБОЛ
20.00 Черно море - ЦСКА-Сф
БОКС
22.30 и 1.00 Световни боксови супер серии в Ливърпул
ПО МТЕЛ СПОРТ 1
ПЛАЖЕН ФУТБОЛ
10.45 България - Румъния
ФУТБОЛ
16.30 ЦСКА М - Ростов
ПО ДИЕМА
17.45 Верея - Дунав

НЕДЕЛЯ

ПО ДИЕМА СПОРТ
ФОРМУЛА 1
15.00 Старт за ГП на Сингапур
ФУТБОЛ
17.30. Витоша - Пирин
20.00 Локо Пд - Славия
По Мтел Спорт 1
Плажен футбол
10.45 Плейоф на България

КРАТКИ

Синове на съдии свирят мачовете в Първа лига

Съдийската комисия към БФС уреди като ръководещи на мачовете от IX кръг на Първа лига днес синовете на бивши съдии. Двубоя Етър - Берое от 17.30 ч. ще ръководи Ангел Баялцалиев, син на дългогодишния асистент Детелин Баялцалиев. Столичното "дерби" Левски - Септември от 20.00 ч. пък е поверено на Ангел Ангелов, син на бившия главен рефер Любен Ангелов. За помощник е върнат Веселин Мишев, който си докара наказания и гнева на феновете за мач на ЦСКА Сф с Лудогорец миналия сезон и този за мач на "сините". Утре от 17.45 ч. Георги Димитров ще изведе отборите на Верея и Дунав, а дербито Черно море - ЦСКА-Сф от 20.00 ч. ще свири депутатът от ГЕРБ Стефан Апостолов, син на бившия съдия и настоящ кмет на Симитли Апостол Апостолов. В неделя от 17.30 ч. на Витоша и Пирин ще свири Неделчо Гаджалов, а на Локо Пд и Славия от 20.00 ч. - Ивайло Стоянов-Сватбата. Последния мач Лудогорец - Ботев Пд в понеделник от 20.00 ч. ще ръководи Николай Йорданов.

Нарядите за VIII кръг във Втора лига

Днес, 17.00 ч.: Струмска слава - Нефтохимик (Иван Пенчев); Несебър - Марица (Красимир Кръстев); 18.00 ч.: Созопол - Ботев Гъл (Никола Атанасов); утре, 17.00 ч.: Поморие - Монтана (Ивелин Занев); Черноморец Балч - Локо Сф (Валентин Станчев); Царско село - Лудогорец-2 (Георги Иванов); 18.00 ч.: Локо ГО - Ботев Вр (Валентин Железов); Литекс - Оборище (Мартин Стоименов).

Снимки БГНЕС

Кристиано Роналдо вкарва рекордната си 12-а дузпа и рекордния си 107-и гол в Шампионската лига за победата на Реал М над АПОЕЛ Никозия с 3:0 на "Сантяго Бернабеу"

Роналдо отговори с 2 гола на Меси

Португалецът с рекорд по вкарани дузпи, Живко Миланов не игра при загубата от Реал с 0:3 в Мадрид

В среща от I кръг в група H на Шампионска лига актуалният и 12-кратен победител Реал М срази кипърския първенец АПОЕЛ Никозия с 3:0. За гостите не игра българският бранител Живко Миланов поради травма, която го вади от терена поне 6 седмици.

"Белият балет" поведе след шут на Роналдо (12), който от няколко метра матира холандския вратар на кипърците Бой Ватерман след отличен пас на Гарет Бейл отляво. До почивката домакините така и не съумяха да се разпишат за втори път във вратата на кипърците. Роналдо (51) удвои от дузпа, отсъдена за игра с ръка на Роберто Лаго в наказателното поле. Така португалецът отговори на предизвикателството на големия си съперник Лео Меси, който ден по-рано вкара 2 гола на Джиджи Буфон за домакинската победа на Барселона над Ювентус също с 3:0.

Класическия резултат оформи капитанът Серхио Рамос (61) със задна ножица. Трето попадение на Роналдо в 85-ата минута беше отменено заради засада.

Така португалецът увеличи рекорда си на 107 гола в Шампионската лига и 12 от дузпи. Меси засега е с 11 попадения от 11-те м.

„Кристиано показа, че е най-добрият футболист в света. Винаги успява да се разпише. Ако беше в оптималната си форма, днес можеше да вкара и 4 гола. Всички знаем кой е Роналдо. Доволен съм, че през втората част на мача не допуснахме гол", заяви треньорът на "кралете" Зинедин Зидан и призна, че не може да вкарва така атрактивно като капитана Серхио Рамос. „Аз не бих могъл да се разпиша по начина, по който го направи Рамос. Той обикновено вкарва с глава, днес обаче реализира страхотно попадение със задна ножица", завърши Зизу.

В другата среща в групата Тотнъм срази Борусия Д с 3:1. "Шпорите" откриха още в началото чрез южнокореца Хюн-Мин Сон (4), който надбяга отбраната на Борусия след пас на Хари Кейн и от малък ъгъл матира вратаря на гостите Бюрки. Украинецът Андрий Ярмоленко (11) с отличен удар в далечния на вратаря ъгъл изравни. Малко по-късно Хари Кейн спринтира по левия фланг, влезе в наказателното поле и матира Бюрки. Звездата на Тотнъм вкара втори гол и лиши мача от интрига, като в 61-вата мин. оползотвори извеждащ пас на Ериксен. Малко преди това обаче Обамеянг изкочи зад защитата на домакините и реализира, но съдиите свириха несъществуваща засада и отмениха попадението му. До края на двубоя Кейн пропусна да реализира хеттрик, а в края белгийският защитник на "шпорите" Ян Вертонген беше изгонен за втори жълт картон.

Густаво Кулма пак е №1 на VIII кръг

Стр. 39

РЕЗУЛТАТИ

ШАМПИОНСКА ЛИГА, I КРЪГ

UEFA CHAMPIONS LEAGUE

ГРУПА E

Ливърпул - Севиля 2:2 0:1 Бен Йедер (5) 1:1 Фирмино (21) 2:1 Салах (37) 2:2 Кореа (72); **Марибор - Спартак М 1:1** 0:1 Самедов (60) 1:1 Бохар (85)

ГРУПА F

Фейенорд - Манчестър Сити 0:4 0:1 Стоунс (2) 0:2 Агуеро (10) 0:3 Жезус (25) 0:4 Стоунс (63); **Шахтьор Донецк - Наполи 2:1** 1:0 Тайсон (16) 2:0 Ферейра (58) 2:1 Милик (71-g)

ГРУПА G

РБ Лайпциг - Монако 1:1 1:0 Форсберг (33) 1:1 Тилеманс (35); **Порто - Бешикташ 1:3** 0:1 Талиска (13) 1:1 Тошич (21–aвт) 1:2 Тосун (28) 1:3 Бабел (86)

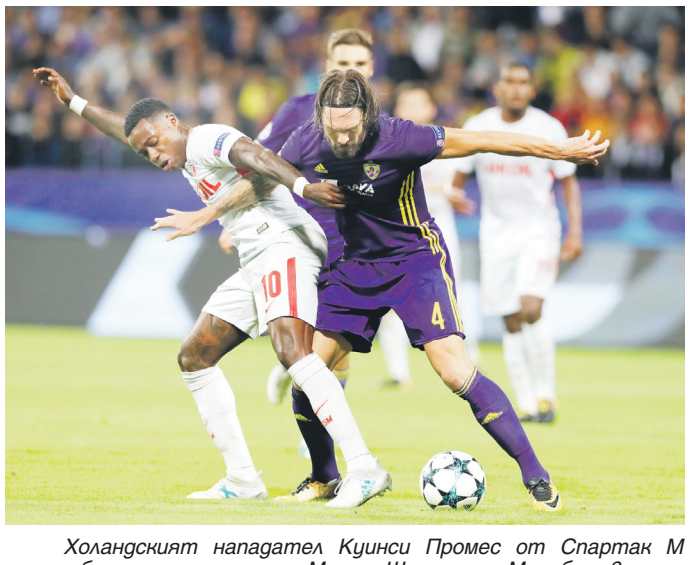
ГРУПА H

Реал М - АПОЕЛ Никозия 3:0 2:0 Роналдо (12 и 50-g) 3:0 Рамос (61); **Тотнъм - Борусия Дортмунд 3:1** 1:0 Сон (4) 1:1 Ярмоленко (11) 3:1 Кейн (16 и 60)

Този изравнителен гол на Пиер-Емерик Обамеянг за 2:2 не бе зачетен заради засада и Тотнъм победи Борусия Д с 3:1 в дербито от I кръг в група H на Шампионската лига на стадион "Уембли" в Лондон

Попето дебютира с 5 мин. в ШЛ

Холандският нападател Куинси Промес от Спартак М се бори за топката с Марко Шулер от Марибор в мача от I кръг в група E на Шампионската лига, завършил 1:1 на стадион "Людски врът". Ивелин Попов смени холандеца в 86-ата мин. и предизвика гнева му

Българският национал Ивелин Попов изигра 5 минути в първия си мач в Шампионската лига. Той се появи като резерва при гостуването на Спартак Москва на Марибор, но голямото завръщане на руския първенец в турнира не завърши с очакваната победа. Московчани водеха до 85-ата минута с гол на Александър Самедов (59), но Дамян Бохар донесе точката на словенците. Преди години същият футболист носеше екипа на Мура и вкара гол, с който скромният словенски тим елиминира ЦСКА в Лига Европа.

Веднага след гола на Бохар италианският треньор на спартаковци Масимо Карера пусна Ивелин Попов на мястото на острието Куинси Промес. Холандският национал се ядоса и си размени реплики с треньора, който по-късно призна, че се е объркал и всъщност е искал да извади друг футболист.

Иначе съперниците си разделиха по едно полувреме. Преди почивката Марибор имаше няколко положения, с които можеше да поведе, а след нея Спартак заигра по-силно и само липсата на прецизност в завършващия удар лиши московчани от победата.

Карера заложи в атака на Куинси Промес и бразилеца Луис Адриано, а Ивелин Попов остана на пейката. Двубоят на "Людски врът" започна с натиск на домакините и Артьом Ребров трябваше да се намесва след поредица от далечни изстрели на футболистите във виолетово. Спартак обаче бързо взе инициативата и принуди Марибор да се защитава.

Стражът на домакините Ясмин Ханданович имаше все повече работа, а капитанът на Спартак Денис Глушаков се контузи и бе заменен от Самедов.

Спартаковци имаха отлични възможности чрез Промес и Фернандо да решат всичко в своя полза, а Ребров спаси удар с глава на Марко Шулер. В 85-ата минута защитата на гостите сбърка и Бохар изравни.

Спартак М обаче може да бъде наказан много сериозно, след като феновете на тима едва не уцелиха германския рефер Денис Айтекин със сигнална ракета по време на двубоя в Марибор. Още в началото на мача гостуващите фенове запалиха множество факли, а сигнална ракета бе насочена към терена и за малко не улучи главния съдия на мача. Със сигурност инцидентът е бил описан в докладите след срещата и може да донесе сериозна санкция за руския клуб.

Напрежението в срещата бе подкладено допълнително и от множеството инциденти с феновете на двата тима още преди мача, когато се стигна до сериозни сблъсъци.

"Лъвски скок" за националите

България скочи с 14 места до 38-о в световната ранглиста на ФИФА след победата над Швеция с 3:2 и загубата с 1:3 срещу Холандия в квалификациите за Русия 2018. Националният отбор е с актив от 738,83 т. и изпревари силни тимове като Чехия, Австрия, Румъния, Гърция, Словения, Япония, Парагвай, Нигерия, Камерун, Австралия, Гана и др.

Следващите квалификации за българския национален отбор, който все още има теоритичен шанс за класиране на световното първенство, са срещу Франция на 7 октомври и срещу Люксембург на 10-и. Сред съперниците на България в световните квалификации най-напред е класиран отборът на Франция, който напредна с 2 места до осмо с 1207.87 т. Швеция се смъкна с 4 позиции до 23-ата с 917.8. Холандия пък се изкачи със 7 места до 29-о с 818.97 т. Беларус е 77-а с 454.31, а Люксембург, който сензационно завърши 0:0 във Франция, отбеляза гигантски скок с 35 места и с 343.25 т. вече е 101-и.

Германия се завърна на върха с 1600.05 т., като измести от него Бразилия 1589.68. Европейският шампион Португалия с 1386.11 т. пък измести Аржентина (1325.27) от третото място. Белгия пък скочи с 4 места и вече е пета с 1265.06. В топ 10 са още 6. (5) Полша 1249.90 7. (4) Швейцария 1210.50 8. (10) Франция 1207.87 9. (7) Чили 1194.7 10. (8) Колумбия 1190.83.